დანართი #2

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის დასკვნა უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამის შესახებ

1. *ისტორია (ბაკალავრიატი)*; 2. *არქეოლოგია (ბაკალავრიატი)*; 3. *ისტორია (მაგისტრატურა)*; 4. *არქეოლოგია (დოქტორანტურა)*; 5. *შავი ზღვისა და კავკასიის კლასიკური არქეოლოგია (მაგისტრატურა)*

სსიპ - ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

შეფასების თარიღ(ებ)ი: 2022 წლის 20-22 დეკემბერი

დასკვნის პროექტის წარდგენის თარიღი
2023 წლის 13 იანვარი

თბილისი

შინაარსი

I. ინფორმაცია საგანმანათლებლო პროგრამების კლასტერის შესახებ 4

II. აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის შემაჯამებელი დასკვნა 6

III. პროგრამის შესაბამისობა აკრედიტაციის სტანდარტებთან 14

1. საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი, სწავლის შედეგები და მათთან პროგრამის შესაბამისობა 14

2. სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზება, პროგრამის ათვისების შეფასების ადეკვატურობა 36

3. სტუდენტთა მიღწევები, მათთან ინდივიდუალური მუშაობა 50

4. სასწავლო რესურსებით უზრუნველყოფა 55

5. სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობები 77

ინფორმაცია უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების შესახებ

დაწესებულების სახელწოდება ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმის მითითებით	სსიპ - ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
დაწესებულების საიდენტიფიკაციო კოდი	245428158
ინსტიტუციის ტიპი	უნივერსიტეტი

ექსპერტთა ჯგუფის წევრები

თავმჯდომარე (სახელი, გვარი, უნივერსიტეტი/ორგანიზაცია/ქვეყანა)	პიტერ დ'სენა, ჰერტფორდშირის უნივერსიტეტი, დიდი ბრიტანეთი
წევრი (სახელი, გვარი, უნივერსიტეტი/ორგანიზაცია/ქვეყანა)	თეიმურაზ პაპასკირი, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, საქართველო
წევრი (სახელი, გვარი, უნივერსიტეტი/ორგანიზაცია/ქვეყანა)	მერაბ ჭუმბურიძე, აკაკი წერეთლის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ქუთაისი, საქართველო
წევრი (სახელი, გვარი, უნივერსიტეტი/ორგანიზაცია/ქვეყანა)	ია ნაცვლიშვილი, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, საქართველო
წევრი (სახელი, გვარი, უნივერსიტეტი/ორგანიზაცია/ქვეყანა)	ვაჟა მამიაშვილი, დამსაქმებელი
წევრი (სახელი, გვარი, უნივერსიტეტი/ორგანიზაცია/ქვეყანა)	დავით ფუტკარაძე, სტუდენტი

I. ინფორმაცია საგანმანათლებლო პროგრამების კლასტერის შესახებ

	პროგრამა 1	პროგრამა 2	პროგრამა 3	პროგრამა 4	პროგრამა 5
საგანმანათლებლო პროგრამის სახელწოდება	ისტორია	ისტორია	არქეოლოგია	შავი ზღვისა და კავკასიის კლასიკური არქეოლოგია	არქეოლოგია
უმაღლესი განათლების საფეხური	ბაკალავრიატი	მაგისტრატურა	ბაკალავრიატი	მაგისტრატურა	დოქტორანტურა
მისანიჭებელი კვალიფიკაცია	ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ბაკალავრი ისტორიაში	ისტორიის მაგისტრი	ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ბაკალავრი არქეოლოგიაში	არქეოლოგიის მაგისტრი	არქეოლოგიის დოქტორი
დეტალური სფეროს დასახელება და კოდი	0222.1.1 ისტორია	0222.1.1 ისტორია	0222.1.2 - არქეოლოგია	შავი ზღვისა და კავკასიის არქეოლოგია 0222.1.2 - არქეოლოგია	0222.1.2 - არქეოლოგია
ზოგადი განათლების შესაბამისი საფეხურის საგნის/ საგნების/ საგნობრივი ჯგუფის სწავლების უფლების მითითება[1]	-	-	-	-	-
სწავლების ენა	ქართული	ქართული	ქართული	ქართული	ქართული
ECTS კრედიტების რაოდენობა	240	120	240	120	60 კრედიტი
პროგრამის სტატუსი (აკრედიტებული/არააკრედიტებული/ პირობით	აკრედიტებული	აკრედიტებული	ახალი	აკრედიტებული	აკრედიტებული

[1] მასწავლებლის მომზადების ინტეგრირებული საბაკალავრო-სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის ან მასწავლებლის მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამის შემთხვევაში

აკრედიტებული/ ახალი/ საერთაშორისო აკრედიტაცია) შესაბამისი გადაწყვეტილების მითითებით (ნომერი, თარიღი)					

II. აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის შემაჯამებელი დასკვნა

- ***ზოგადი ინფორმაცია საგანმანათლებლო პროგრამების კლასტერის შესახებ შესახებ***

ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტი ახორციელებს ხუთ პროგრამას, რომლის მიზანია სტუდენტების განათლება შემდეგ საგნობრივ მიმართულებებში: ისტორია ბაკალავრიატსა და მაგისტრატურაში (შესაბამისად, მე-4 და მე-5 საფეხურები); არქეოლოგია საბაკალავრო და სამაგისტრო დონეზე (ისევ, დონეები 4 და 5); და არქეოლოგია დოქტორანტურის დონეზე (მე-7 დონე). მოცემული ხუთი პროგრამა შეფასდა ერთობლივად, კლასტერში, რადგან ყველა მათგანი შემუშავებული იყო ადგილობრივი და ეროვნული დამსაქმებლების საჭიროებების დასაკმაყოფილებლად როგორც საქართველოში, ისე მის ფარგლებს გარეთ. თითოეული პროგრამა აჩვენებს ინტერნაციონალიზაციის აღმავალ დონეს როგორც აკადემიურ შინაარსში, ასევე პედაგოგიურ მიდგომებში, რადგან ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის (BSU) სპეციალისტებმა გამოიყენეს მრავალი მაღალი რანგის ევროპული უნივერსიტეტის ექსპერტების საუკეთესო პრაქტიკა, რადგან მათ გაიარეს სისტემატური პროცესები სასწავლო გეგმების გადახედვისას.

თვითშეფასების დოკუმენტი (SED) და სხვა მასთან დაკავშირებული დოკუმენტაცია ინფორმაციის თვალსაზრისით, იყო სავსე, აქტუალური და განახლებული; და ის გონივრულ ვადაში გადაეცა ინსპექტირების/ექსპერტთა ჯგუფს განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრის მიერ. ძირითადი დოკუმენტაცია ხელმისაწვდომი იყო ქართულ და ინგლისურ ენებზე და, შესაბამისად, ექსპერტებმა მიიღეს მიმოხილვა ხუთივე პროგრამის შესახებ, ტექსტის სახით. საბოლოოდ, ექსპერტთა ჯგუფს მიეცა შესაძლებლობა გასაუბრებოდა კლასტერით დაინტერესებულ მხარეებს, დაწყებული უნივერსიტეტის მენეჯმენტიდან, პედაგოგებითა და კურსის შემქმნელებიდან, დამთავრებული შიდა და გარე დაინტერესებული მხარეებითა და სტუდენტებით. ექსპერტებმა ასევე დაათვალიერეს უნივერსიტეტის ობიექტები, სასწავლო ოთახები და სასწავლო რესურს-ცენტრები.

- *ექსპერტთა ჯგუფის შეჯამება ბსუ-ს არგუმენტირებული პოზიციის შესახებ*

ექსპერტთა საბჭო მოხარული იყო, რომ დაინახა, რომ BSU-ს პასუხი ამ ანგარიშის პროექტზე, რომელიც წარმოდგენილი იყო მათ დოკუმენტში „არგუმენტირებული პოზიციის“ შესახებ, დათანხმდა 1-დან 4-მდე სტანდარტების შესახებ ჩვენს მიერ შემოთავაზებულ ყველა რეკომენდაციას (იხ. ქვემოთ). რაც შეეხება BSU-ს არგუმენტირებულ პოზიციას მე-5 სტანდარტის სხვადასხვა ნაწილებთან დაკავშირებით,

ხარისხის უზრუნველყოფის შესახებ (კიდევ ერთხელ, იხილეთ ქვემოთ), ექსპერტთა საბჭო არ აპირებს ჩვენი რეკომენდაციები გადააკეთოს რჩევებად. ჩვენი აზრით, არგუმენტირებული პოზიცია არ იყო საკმარისად დამაჯერებელი ამ მხრივ; და ჩვენ რომ შეგვეძლო გვენახა დოკუმენტაცია იმის შესახებ, თუ როგორ იქნა მიღებული ეს რეკომენდაციები და ამოქმედდა პრაქტიკაში (მაგალითად, შეცვლილი სილაბუსებით), მაშინ შეიძლებოდა ცვლილების განხილვა.

- *ადგილზე ვიზიტის მიმოხილვა*

---

[2] პროგრამებთან დაკავშირებული ზოგადი ინფორმაციის მიმოხილვისას, მიზანშეწონილია ასევე წარმოდგენილი იყოს კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათლებლო პროგრამების რაოდენობრივი მონაცემების ანალიზი

ადგილზე ვიზიტი შედგა 2022 წლის 20-22 დეკემბერს ჰიბრიდული ფორმით. პირველი დღის მთავარი მიზანი იყო ქართველი ექსპერტების მიერ უნივერსიტეტის ობიექტების დათვალიერება; ყველა ექსპერტი ადგილზე იყო. თუმცა, ექსპერტთა ჯგუფის თავმჯდომარემ ვერ შეძლო გაერთიანებული სამეფოდან ჩამოსვლა და ამიტომ დაესწრო შემდგომ შეხვედრებს განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრის (NCEQE) მიერ მოწოდებული Zoom-ის ბმულის საშუალებით.

დაწესებულებების დათვალიერების შემდეგ, ექსპერტთა ჯგუფმა გამართა მოსამზადებელი შეხვედრა NCEQE-ს წარმომადგენელთან 20 დეკემბერს, რათა განეხილათ და შეთანხმებულიყვნენ ინტერვიუების მსვლელობაზე, რაც დაეხმარებოდა თვითშეფასების ანგარიშის და სხვა დოკუმენტაციის ასპექტების გარკვევაში. მომდევნო ორი დღის განმავლობაში, ექსპერტთა ჯგუფის მუშაობას მხარს უჭერდა NCEQE-ის წარმომადგენელი და მაღალკვალიფიციური მთარგმნელი, რომლებიც ფიზიკურად იმყოფებოდნენ უნივერსიტეტის შეხვედრების დარბაზში. ჯგუფი და, კონკრეტულად, თავმჯდომარე მადლობას უხდის ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ყველა პერსონალს, რომელიც ჩართული იყო შეფასების და ადგილზე ვიზიტის მომზადებაში. ასევე, მადლობა NCEQE-ის წარმომადგენლებს ვიზიტისა და ინტერვიუების შეუფერხებლად ორგანიზებისთვის. მოხსენება შეადგინა ჯგუფის ყველა წევრმა, რომლებმაც დოკუმენტის სხვადასხვა ნაწილები გადაინაწილეს მათი პირადი ექსპერტიზის მიხედვით. ჯგუფის თავმჯდომარე სარგებლობს შემთხვევით და მადლობას უხდის მათ ბეჯითი, აქტიური და ეფექტური მონაწილეობისთვის; განსაკუთრებით, იმიტომ, რომ წერის პროცესი საშობაო დღესასწაულებს და, რა თქმა უნდა, ახალ წელს დაემთხვა.

- *საგანმანათლებლო პროგრამის სტანდარტებთან შესაბამისობის მოკლე მიმოხილვა*

ისტორიის საბაკალავრო და სამაგისტრო პროგრამები მეტწილად შეესაბამება 1 და 5 სტანდარტებს, ხოლო არქეოლოგიის პროგრამები (BA, MA, PhD) მეტწილ შესაბამისობაშია 5 სტანდარტთან. აღნიშნულის გარდა, ისტორიისა და არქეოლოგიის კლასტერში წარმოდგენილი პროგრამები აკრედიტაციის სტანდარტის მოთხოვნებს სრულად აკმაყოფილებს.

- *რეკომენდაციები*

სტანდარტი 1.4:

პროგრამა 1 (***ისტორია, ბაკალავრიატი***) - ერთი ECTS კრედიტი უნდა განისაზღვროს უნივერსიტეტის დებულებით, როგორც 25 საათი და სავალდებულო საგნების კრედიტის საათების რაოდენობა შესწორებული უნდა იყოს როგორც სასწავლო გეგმაში, ასევე შესაბამის სილაბუსებში.

პროგრამა 2 (***ისტორია, მაგისტრატურა***) - არჩევითი კურსები "ევროპის ქვეყნებსა და საქართველოს შორის ურთიერთობა (XVII-XX სს.)" და "ევროკავშირის ისტორიის პრობლემები" ამოღებულ უნდა იქნეს სამაგისტრო პროგრამიდან, რადგან ისინი იმეორებენ სხვა კურსებს.

პროგრამა 3 (***არქეოლოგია, ბაკალავრიატი***) - ერთი ECTS კრედიტი უნდა განისაზღვროს უნივერსიტეტის დებულებით, როგორც 25 საათი და სავალდებულო საგნების კრედიტის საათების რაოდენობა შესწორებული უნდა იყოს როგორც სასწავლო გეგმაში, ასევე შესაბამის სილაბუსებში.

სტანდარტი 1.5:

პროგრამა 1 (***ისტორია, ბაკალავრიატი***) - სწავლის შედეგების მიღწევის უზრუნველსაყოფად, მოძველებული და/ან უცხოენოვანი ლიტერატურა ამოღებულ უნდა იქნეს შემდეგი სილაბუსებიდან: 1. ზოგადი ეთნოლოგია; 2.. ახლო აღმოსავლეთის ისტორია (V-XXI სს.); 3. შუა საუკუნეების ისტორია (1); 4. შუა საუკუნეების ისტორია (2); 5. ბიზანტიის ისტორია (ინგლისურად სათაური უნდა იყოს History of Byzantine Empire ან History of Byzantium); 6. რუსეთის ისტორია; 7. ევროპისა და ამერიკის ქვეყნების ახალი და უახლესი ისტორია (1) (სწორი სათაური ინგლისურად უნდა დაიწყოს Modern and Contemporary History); 8. ევროპისა და ამერიკის ქვეყნების ახალი და უახლესი ისტორია (2); 9. მსოფლიო ცივილიზაციების ისტორია; 10. აზიისა და აფრიკის ქვეყნების ახალი და თანამედროვე ისტორია; 11. შავი ზღვისპირეთის უძველესი ცენტრები; 12. საერთაშორისო ურთიერთობების ისტორია; 13. თურქეთის ისტორია (XX-XXI სს.); 14. ქართული, ქართული დიასპორები საზღვარგარეთ; 15. საერთაშორისო ურთიერთობები და კონფლიქტები; 16. საზღვაო სტრატეგია საერთაშორისო პოლიტიკაში; 17. საქართველოს პირველი რესპუბლიკა

პროგრამა 2 (***ისტორია, მაგისტრატურა***) - სწავლის შედეგების მიღწევის უზრუნველსაყოფად, სავალდებულო ლიტერატურა უნდა გამდიდრდეს და განახლდეს

შემდეგ სილაბუსებში: 1. მსოფლიო ისტორიის პრობლემები; 2. საქართველო და ანტიკური სამყარო; 3. საქართველოსა და ევროპის ქვეყნებს შორის ურთიერთობები (X-XVI სს.); 4. საქართველოსა და ევროპის ქვეყნებს შორის ურთიერთობები (XVII-XX სს.); 5. საქართველოს XIX-XX საუკუნეების ისტორიული წყაროები და ისტორიოგრაფია; 6. საქართველოს ეთნოკულტურული ისტორიის პრობლემები; 7. აღმოსავლეთ ევროპის ქვეყნების ისტორია XX-XXI საუკუნეების მიჯნაზე; 8. დასავლეთ ევროპის ქვეყნების სოციალური და ეკონომიკური განვითარების პრობლემები XVI-XX სს.

სტანდარტი **4.3:**

ზოგადი რეკომენდაციები:

- უნივერსიტეტმა უნდა განავითაროს თავისი ცენტრალური სისტემა პედაგოგიურ თეორიაში ინოვაციების ჩართულობისა და ცნობიერების ამაღლების მხარდასაჭერად, აკადემიური პერსონალის უფრო დიდი ნაწილის განვითარების მიზნით, რათა გაუმჯობესდეს სწავლების, სწავლისა და შეფასების ინოვაციური პრაქტიკის განხორციელების შესაძლებლობები.

სტანდარტი **5.1:**

ზოგადი რეკომენდაციები:

- ფაკულტეტის დონეზე, ხარისხის უზრუნველყოფის მექანიზმები უნდა გაძლიერდეს, კონკრეტულად თითოეული სამუშაო ჯგუფის მიერ პროგრამის განვითარებისთვის წარმოდგენილი წინადადებების მონიტორინგისა და გაფილტვრის გზით.

- ექსპერტთა ჯგუფმა შენიშნა, რომ პროგრამები გადის ფაკულტეტის საბჭოში პროგრამის კომიტეტის რეკომენდაციების საფუძველზე, ფაკულტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის მიერ დამუშავებისა და რეკომენდაციის გარეშე.

- ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური ფაკულტეტის დონეზე უნდა გაძლიერდეს პროგრამის შეფასებისა და დამტკიცების პროცესებთან დაკავშირებით; ხოლო პროგრამების შეფასება უფრო სისტემატურად უნდა წარიმართოს. კერძოდ, ფაკულტეტის დონეზე აუცილებელია ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურმა გაფილტროს პროგრამები ხარისხის გასაუმჯობესების მიზნით. შემდეგ პროგრამები უნდა დამტკიცდეს ფაკულტეტის დონეზე „ფაკულტეტის საბჭოს“ ან მისი ეკვივალენტი ორგანოს მიერ.

- რეკომენდებულია ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურმა განავითაროს უფრო ეფექტური და მჭიდრო თანამშრომლობა აკადემიურ პერსონალთან და სხვა დაინტერესებულ მხარეებთან პროგრამის შემუშავებისა და ცვლილებების პროცესში. გასაუმჯობესებელი სფეროები მოიცავს, მაგალითად, სტუდენტის დატვირთვის შეფასებას, სასწავლო კურსების კრედიტების რაოდენობას, სილაბუსებსა და შეფასებაში ნებისმიერი გამეორების იდენტიფიცირებას და ა.შ.

სტანდარტი 5.3:

ზოგადი რეკომენდაციები:

- მონიტორინგისა და განხილვის პროცესში ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურმა უნდა: სისტემატიურად შეაგროვოს და გააანალიზოს ინფორმაცია სტუდენტის დატვირთვის შესახებ (მაგალითად, სასწავლო მასალის რაოდენობა); გამოყოს კრედიტი, რათა უკეთ აისახოს კურსის შინაარსი, სტუდენტის დატვირთვა და შეფასების მეთოდების საერთო წილი კურსების შუალედური და საბოლოო შეფასებებისთვის. გარდა ამისა, მონიტორინგისა და შეფასების ინსტრუმენტებმა, როგორიცაა კითხვარები, სტუდენტებისგან უნდა გამოავლინოს უფრო კონკრეტული მონაცემები, მათი პროგრამების სახელმძღვანელო ასპექტების ხარისხის შესახებ.

- *რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის:*

სტანდარტი 1.4:

პროგრამა 1 (*ისტორია, ბაკალავრიატი*)

- უნდა გასწორდეს ტექნიკური შეცდომა საქართველოს ისტორიის (X-XIV სს.) კურსის სილაბუსში.

პროგრამა 2 (*ისტორია, მაგისტრატურა*)

- უკეთესი იქნება დონალდ რეიფილდის წიგნის „იმპერიების ზღვარი: საქართველოს ისტორია" ჩანაცვლება სხვა ისტორიის წიგნით, რომელიც უფრო შესაფერისი იქნება როგორც სავალდებულო ლიტერატურა პროფესიული ინგლისურის კურსში. დონალდ რეიფილდი არ არის პროფესიონალი ისტორიკოსი

და მისი წიგნი შეიცავს უამრავ ფაქტობრივ შეცდომებს. აქედან გამომდინარე, უკეთესი იქნება ამ შემთხვევაში ისტორიკოსების სხვა წიგნების გამოყენება.

სტანდარტი 2.1:

***ზოგადი რჩევები*:** ყველა პროგრამის დაშვების წინაპირობის ფორმულირება ზედმეტად რთულია და ზოგჯერ შეიძლება გამოიწვიოს დაბნეულობა. ალბათ უკეთესი იქნება, მაგალითად, თუ უნივერსიტეტი წარმოადგენს მათ პუნქტების სახით.

სტანდარტი 2.4:

***ზოგადი რჩევები*:** სასურველია შუალედური და დასკვნითი გამოცდის შეფასების ფორმების დივერსიფიკაცია, კურსის ინდივიდუალური მახასიათებლებისა და მისი სწავლის შედეგების შესაბამისად.

- *საუკეთესო პრაქტიკის მოკლე მიმოხილვა (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)*[3]
  - არსებობს საუკეთესო პრაქტიკის შესწავლისა და ინტეგრაციის მექანიზმები ევროპის მაღალი რეპუტაციის მქონე უნივერსიტეტების ექსპერტებისგან, რომლებიც მონათესავე სფეროებში ასწავლიან.
  - უნივერსიტეტის ინფრასტრუქტურა უზრუნველყოფს კარგ, ხარისხიანად აგებულ გარემოს სწავლისთვის.
  - ყველა პროგრამას აქვს ძლიერი კავშირი აკადემიურ კვლევებთან რეგიონისა და ქვეყანის შესახებ. აკადემიური პერსონალი არის კარგად კვალიფიცირებული, ბევრი ჩართულია საერთაშორისო მნიშვნელობის მქონე კვლევაში. უფრო მეტიც, არსებობს იმის ამბიცია, რომ სხვადასხვა სასწავლო გეგმები და სწავლებისა და სწავლის მეთოდები უკეთ ასახავდეს საერთაშორისო პერსპექტივებს.
  - ჯგუფი დადებითად აფასებს უნივერსიტეტისა და თითოეული პროგრამის მიერ კურსდამთავრებულთა ჩართულობას თითოეულ პროგრამაში, რაც ფართოდ უკავშირდება სოციალურ პასუხისმგებლობას, დემოკრატიულ ღირებულებებს და

[3] პრაქტიკა, რომელიც არის გამორჩეულად ეფექტური და რომელიც შეიძლება გახდეს სამიზნე ნიშნული, ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამისათვის/პროგრამებისთვის

პასუხისმგებელ მოქალაქეობას, არა მხოლოდ სტუდენტების, არამედ მთელი რეგიონისა და ერის საკეთილდღეოდ.

- სტუდენტები იღებენ სწრაფ და სასარგებლო მხარდაჭერას უნივერსიტეტის ელექტრონული პორტალიდან.

▪ *ინფორმაცია უმაღლესი სასწავლებლის არგუმენტირებული პოზიციის გაზიარების ან არგაზიარების შესახებ.*

- *ხელახალი აკრედიტაციის შემთხვევაში, მნიშვნელოვანია მიღწეული მიღწევების ან/და პროგრესის მოკლე მიმოხილვა (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)*

ისტორიის სამაგისტრო პროგრამა შეიცვალა ბოლო აკრედიტაციის შემდეგ. მას აქვს ორი მოდული: პირველი, საქართველოს ისტორიის შესახებ, როგორც ადრე; მაგრამ მეორე მოდული, თურქეთის ისტორიის შესახებ, შეიცვალა მსოფლიო ისტორიის მოდულით (ევროპისა და ამერიკის ქვეყნების ახალი და თანამედროვე ისტორია). ეს აძლევს სტუდენტებს მეტ შესაძლებლობებს გლობალური პერსპექტივების გაგების თვალსაზრისით და, შესაბამისად, აქვს პოტენციალი გაზარდოს მათი ინტერესი პროგრამის მიმართ.

შეფასების მიდგომები აკრედიტაციის ექსპერტებისთვის:

აკრედიტაციის სტანდარტების კომპონენტები ფასდება შემდეგი ორი მიდგომის გამოყენებით:

1. კლასტერული და ინდივიდუალური შეფასება[4]
2. კლასტერული შეფასება[5]

სტანდარტი/კომპონენტი	*შეფასების მიდგომები:*
1. საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი, სწავლის შედეგები და მათთან პროგრამის შესაბამისობა	
1.1. პროგრამის მიზნები	კლასტერული და ინდივიდუალური
1.2 პროგრამის სწავლის შედეგები	კლასტერული და ინდივიდუალური

[4] ***შეფასების მიდგომები:*** აღწერეთ, გააანალიზეთ და შეაფასეთ კლასტერში დაჯგუფებული თითოეული საგანმანათლებლო პროგრამის შესაბამისობა სტანდარტის შესაბამის კომპონენტის მოთხოვნებთან. ასევე, შეგიძლიათ მიუთითოთ საგანმანათლებლო პროგრამაზე ისეთი ინფორმაცია, რომელიც განსხვავებულია კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათლებლო პროგრამების ერთიანი და ძირითადი მახასიათებლებისაგან.

[5] ***შეფასების მიდგომები:*** ***საჭიროების შემთხვევაში*** აღწერეთ, გააანალიზეთ და შეაფასეთ კლასტერში დაჯგუფებული თითოეული საგანმანათლებლო პროგრამის შესაბამისობა სტანდარტის შესაბამისი კომპონენტის მოთხოვნებთან. ასევე, შეგიძლიათ მიუთითოთ საგანმანათლებლო პროგრამაზე ისეთი ინფორმაცია, რომელიც განსხვავებულია კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათლებლო პროგრამების ერთიანი და ძირითადი მახასიათებლებისაგან.

1.3. პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასების მექანიზმი	კლასტერული
1.4 საგანმანათლებლო პროგრამების სტრუქტურა და შინაარსი	კლასტერული და ინდივიდუალური
1.5 სასწავლო კურსი/საგანი	კლასტერული და ინდივიდუალური
2. *სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზება, პროგრამის ათვისების შეფასების ადეკვატურობა*	
2.1. პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები	კლასტერული და ინდივიდუალური
2.2. პრაქტიკული, სამეცნიერო /კვლევითი /შემოქმედებითი /საშემსრულებლო და ტრანსფერული უნარების განვითარება	კლასტერული
2.3. სწავლება-სწავლის მეთოდები	კლასტერული
2.4. სტუდენტის შეფასება	კლასტერული
3. *სტუდენტთა მიღწევები, მათთან ინდივიდუალური მუშაობა*	
3.1. სტუდენტთა საკონსულტაციო და მხარდამჭერი სერვისები	კლასტერული
3.2. მაგისტრანტთა და დოქტორანტთა ხელმძღვანელობა	კლასტერული
4. *სწავლების რესურსებით უზრუნველყოფა*	
4.1. ადამიანური რესურსები	კლასტერული და ინდივიდუალური
4.2. მაგისტრანტისა და დოქტორანტის ხელმძღვანელის კვალიფიკაცია	კლასტერული და ინდივიდუალური
4.3. აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის პროფესიული განვითარება	კლასტერული
4.4. მატერიალური რესურსი	კლასტერული და ინდივიდუალური
4.5. პროგრამის/ფაკულტეტის/სკოლის ბიუჯეტი და პროგრამის ფინანსური მდგრადობა	კლასტერული და ინდივიდუალური
5. *სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობები*	
5.1. შიდა ხარისხის შეფასება	კლასტერული
5.2. გარე ხარისხის შეფასება	კლასტერული
5.3. პროგრამის მონიტორინგი და პერიოდული შეფასება	კლასტერული

III. პროგრამის შესაბამისობა აკრედიტაციის სტანდარტებთან

1. საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი, სწავლის შედეგები და მათთან პროგრამის შესაბამისობა

პროგრამას აქვს ნათლად ჩამოყალიბებული მიზნები და სწავლის შედეგები, რომლებიც ლოგიკურადაა ერთმანეთთან დაკავშირებული. პროგრამის მიზნები შეესაბამება დაწესებულების მისიას, მიზნებსა და სტრატეგიულ გეგმას. პროგრამის გაუმჯობესებისთვის მუდმივად ფასდება პროგრამის სწავლის შედეგები. პროგრამის შინაარსი და თანმიმდევრული სტრუქტურა უზრუნველყოფს დასახული მიზნებისა და მოსალოდნელი სწავლის შედეგების მიღწევას.

კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათლებლო პროგრამები სწავლის სფეროს შინაარსის გათვალისწინებით ლოგიკურად დაკავშირებულია ერთმანეთთან და ვითარდება უმაღლესი განათლების საფეხურების შესაბამისად.

1.1 პროგრამის მიზნები

პროგრამის მიზნები ითვალისწინებს სწავლის სფეროს, საფეხურისა და საგანმანათლებლო პროგრამის თავისებურებებს და ასახავს, თუ რა ცოდნის, უნარებისა და კომპეტენციების მქონე კურსდამთავრებულს ამზადებს პროგრამა. პროგრამის მიზნები ასევე, ასახავენ რა წვლილი შეაქვს მას სფეროსა და საზოგადოების განვითარებაში.

კლასტერული და ინდივიდუალური შეფასება
კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათლებლო პროგრამების სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის
შეფასება და ანალიზი

უნივერსიტეტის თვითშეფასების დოკუმენტიდან მიღებული მტკიცებულებების მიხედვით, კლასტერში დაჯგუფებული ხუთი საგანმანათლებლო პროგრამიდან თითოეული შეიქმნა მოქმედი ეროვნული კანონმდებლობის, კვალიფიკაციის ეროვნული ჩარჩოებისა და ევროპული კრედიტების ტრანსფერის სისტემის წესების შესაბამისად. პროგრამებს აქვთ საერთო მექანიზმები ხარისხის უზრუნველსაყოფად და მონაცემების შესაგროვებლად სტუდენტებისგან და სხვა წყაროებიდან, აკადემიური სამუშაო ჯგუფების საქმიანობის ინფორმირების მიზნით, რომლებსაც ევალებათ სასწავლო გეგმის შემუშავება და განვითარება (ფართოდ განსაზღვრული).

სტუდენტური გამოცდილების თვალსაზრისით, კლასტერში დაჯგუფებულ თითოეულ პროგრამას აქვს სასწავლო მიზნები, რომლებიც ისეა სტრუქტურირებული, რომ უზრუნველყოს აკადემიური პროგრესი (სტუდენტური გამოცდილების „გაღრმავება და გაძლიერება“) და თეორიასა და პრაქტიკას შორის არსებული სიცარიელის გადალახვის მზარდი უნარის განვითარება. სტუდენტების სწავლის შესაფასებლად, მათ უნდა გამოავლინონ თავიანთი ცოდნა, გაგება და აკადემიური შესაძლებლობები როგორც ნაშრომში, ისე პრაქტიკული სავარჯიშოების სახით. უფრო მეტიც, ხუთივე პროგრამა მიზნად ისახავს სტუდენტების კვლევითი უნარების განვითარებას დონის ან სასწავლო ციკლის შესაბამისად; მაგრამ, როგორიც არ უნდა იყოს მათი

დონე, ყველა სტუდენტს მოეთხოვება დამოუკიდებელი კვლევის ჩატარების უნარის განვითარება.

ინფორმაცია კლასტერის მასშტაბით სწავლებისა და სწავლის პრაქტიკის შესახებ მოპოვებული იქნა როგორც თვითშეფასების დოკუმენტიდან, ისე აკადემიურ პერსონალთან და სტუდენტებთან ინტერვიუებიდან. ხუთივე პროგრამაში აქცენტი კეთდება არა მხოლოდ ტრადიციულ სავარჯიშოებზე, არამედ „სტუდენტზე ორიენტირებულ" ან სტუდენტზე ცენტრირებულ სწავლებაზე, დისკუსიებით, დებატებით, ჯგუფური მუშაობით, შემთხვევაზე დაფუძნებული სწალებით, პრაქტიკული სამუშაოებით (რომელიც სტიმულირებულია ქმედებაზე ორიენტირებული სწავლებით და დემონსტრაციებით) და „სიტუაციური" სწავლებით, რაც გულისხმობს სამუშაოზე დაფუძნებულ სწავლებას და სტაჟირებას.

პროგრამა 1 *საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა ისტორიაში*

ისტორიაში ამ კარგად ჩამოყალიბებული პროგრამის ძირითადი მიზნები წლების განმავლობაში განვითარდა. ამრიგად, პროგრამა, რომელიც ტრადიციულად ამახვილებდა ყურადღებას საქართველოს ისტორიაზე, სტუდენტებისა და სხვა დაინტერესებული მხარეების გამოხმაურების საპასუხოდ, გადავიდა უფრო საერთაშორისო ხედვაზე; ზოგიერთი კურსი გადავიდა არჩევითიდან სავალდებულოში იმისთვის, რომ სტუდენტებს ჰქონდეთ საბაზისო ცოდნა; და, რაც მთავარია, სავალდებულო საბაკალავრო ნაშრომით, სტუდენტები ახლა დამწყები მკვლევარები ხდებიან. ეს ყველაფერი მიმართულია კიდევ ერთი საკვანძო მიზნის შესასრულებლად - კურსდამთავრებული გახდეს რაც შეიძლება დასაქმების უნარიანი.

პროგრამა 2: *სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა ისტორიაში*

მიუხედავად იმისა, რომ ეს შედარებით ახალი პროგრამაა, ის დინამიურია თავისი მიზნების განვითარების თვალსაზრისით, რომ მისცეს სტუდენტებს შესაძლებლობა, გახდნენ რელევანტური და დასაქმდნენ როგორც პრაქტიკოსები და მკვლევარები, იქნება ეს მათ სფეროსთან დაკავშირებული პოზიციები, როგორიცაა კულტურა, განათლება ან მემკვიდრეობა, თუ უფრო ზოგადად სხვა სამუშაო ადგილები. მიუხედავად იმისა, რომ აქცენტი რჩება საქართველოს ისტორიაზე, გლობალური ცნობიერებისთვის სტუდენტების მომზადების მიზანი მუდმივად აისახება განახლებულ სასწავლო გეგმაში. კონკრეტული დეტალები იმის შესახებ, თუ როგორ ხდება ეს, მოცემულია ამ მოხსენებაში, საკმარისია იმის თქმა, რომ ეს მიზნები ჩანს

[6] აღწერეთ, გააანალიზეთ და შეაფასეთ კლასტერში დაჯგუფებული თითოეული საგანმანათლებლო პროგრამის შესაბამისობა სტანდარტის აღნიშნული კომპონენტის მოთხოვნებთან. ასევე, შეგიძლიათ მიუთითოთ საგანმანათლებლო პროგრამაზე ისეთი ინფორმაცია, რომელიც განსხვავებულია კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათლებლო პროგრამების ერთიანი და ძირითადი მახასიათებლებისაგან.

სტუდენტების გამოცდილებაში, როგორც აკადემიური ცოდნის განვითარების, ასევე კვლევითი უნარების და ინგლისური ენის გამოყენების გზით.

პროგრამა 3: *საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა არქეოლოგიაში*

ამ პროგრამის მთავარი მიზანი იყო გამოხმაურება იმ თანმიმდევრული და მზარდი ინტერესის მიმართ, რაც რეგიონში არქეოლოგიური კვლევებისა და პრაქტიკის შესაბამისობისა და მნიშვნელობისადმი არსებობს. მიუხედავად იმისა, რომ თავდაპირველი ინტერესი მეცხრამეტე საუკუნით თარიღდება, ბოლო რამდენიმე ათწლეულის განმავლობაში მისი ძლიერი აღორძინება მოხდა. მნიშვნელოვანია, რომ ეს პროგრამა უზრუნველყოფს კვალიფიციურ მუშახელს, რომელიც აღჭურვილია თეორიული, ტექნიკური, განახლებული ცოდნით, რომელსაც შეუძლია დააკმაყოფილოს დამსაქმებლების საჭიროებები, იქნება ეს კვლევაში, პრაქტიკულ/ტექნიკურ სამუშაოებში თუ კულტურულ თუ სხვა დაწესებულებებში. პროგრამის ნებისმიერი უფრო დეტალური მიზანი გამომდინარეობს ამ ყოვლისმომცველი მიზნებიდან: გათხრების სპეციფიური უნარების განვითარება; პირველადი და მეორადი მასალების ანალიზი და ა.შ.

პროგრამა 4: *შავი ზღვისა და კავკასიის კლასიკური არქეოლოგიის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა*

ამ პროგრამის მიზნები განვითარდა ბოლო ათწლეულის განმავლობაში, განხილვის შემდეგ, რომელიც ითვალისწინებდა კარგად გააზრებულ შიდა/რეგიონულ/ეროვნულ მოსაზრებებს და გარე, საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკის რჩევებს. აქედან გამომდინარე, სანამ სტუდენტები აგრძელებენ არქეოლოგიის თეორიული და პრაქტიკული ელემენტების ერთობლიობის გაცნობიერებას, სასწავლო პროგრამა გაფართოვდა შინაარსის თვალსაზრისით, არსებობს შესანიშნავი შესაძლებლობები პრაქტიკული გათხრებისა და კვლევის უნარების დახვეწისთვის უნივერსიტეტის ბაზებზე გონიოში, ფიჭვნარში და ციხისძირში. დისერტაციისთვის კვლევა მნიშვნელოვან როლს ასრულებს სტუდენტების შესაძლებლობების განვითარებაში და უფრო დიდი აქცენტი კეთდება აკადემიური წერის განვითარებასა და ინგლისური ენის გამოყენებაზე. ერთად რომ შევკრიბოთ, ეს მიზნები ემსახურება წარმატებული კურსდამთავრებულების მომზადებას დასაქმებისთვის არა მხოლოდ რეგიონში და ეროვნულ დონეზე, არამედ მის ფარგლებს გარეთაც. წარუდგენს რა სტუდენტებს ამ შესაძლებლობებს, პროგრამა ასევე მუშაობს სტუდენტების შესაძლებლობებისა და ნდობის განვითარების ძირითადი მიმართულებით, რათა ჩაერთოს ისინი უფრო სპეციალიზებულ სამუშაოებში, მაგალითად, კულტურულ და სამეცნიერო ინსტიტუტებში, ასევე დოქტორანტურაში.

პროგრამა 5: *სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამა არქეოლოგიაში*

სადოქტორო პროგრამის მიზანია მოამზადოს წარმატებული სტუდენტი, რომელიც გახდება ავტონომიური მკვლევარი, რომელიც მზად არის გამოიყენოს თავისი ღრმა, სპეციალიზებული

ცოდნა რეგიონის შესახებ სხვადასხვა გზით, ადგილობრივ, ეროვნულ და თუნდაც საერთაშორისო დონეზე კულტურულ, კვლევით, საგანმანათლებლო და სხვა კონტექსტში. ეს ყოვლისმომცველი, ამბიციური მიზანი სრულდება გულმოდგინედ და კარგად სტრუქტურირებული პროგრამის მეშვეობით, რომელსაც თან ახლავს საგანმანათლებლო, პროფესიონალური და ქსელური შესაძლებლობების ერთობლიობა. ეს, რაც მთავარია, ნიშნავს, რომ სტუდენტის პირადი, თვითიდენტიფიცირებული მიზნები შეიძლება უზრუნველყოფილი იყოს მათი პროგრამაში ჩართულობის დროს. მაგალითად, თუ სტუდენტს სურს გახდეს მკვლევარი ან აკადემიური პრაქტიკოსი, მაშინ პროგრამა აძლევს მას შესაძლებლობას გახდეს პროფესორის ასისტენტი და ამასთანავე იმუშაოს სადოქტორო ხარისხზე. შესაბამისად, ეს პროგრამა ემსახურება ორ მიზანს: შექმნას გამოცდილი, დამოუკიდებელი და მაღალკვალიფიციური მკვლევარი არქეოლოგიაში, და ასევე ვინმე უფრო მცოდნე და მომზადებული მათ მიერ არჩეული პროფესიისთვის.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები:

თვითშეფასების დოკუმენტი

გასაუბრება უნივერსიტეტის პერსონალთან

კლასტერის საერთო რეკომენდაციები:

კლასტერის საერთო რჩევები:

რეკომენდაციები და რჩევები პროგრამების მიხედვით:

შეფასება[7]

გთხოვთ, შეაფასოთ სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან პროგრამების შესაბამისობა

კომპონენტი 1.1 პროგრამის მიზნები	*შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*არ შეესაბამება მოთხოვნებს*
პროგრამა 1 (სახელწოდება, საფეხური)	X	☐	☐	☐
პროგრამა 2 (სახელწოდება, საფეხური)	X	☐	☐	☐
პროგრამა 3 (სახელწოდება, საფეხური)	X	☐	☐	☐

[7] შეფასება ხდება თითოეულ პროგრამასთან მიმართებით ცალ-ცალკე.

პროგრამა 4 (სახელწოდება, საფეხური)	X	☐	☐	☐
პროგრამა 5 (სახელწოდება, საფეხური)	X	☐	☐	☐

1.2 *პროგრამის სწავლის შედეგები*

- ➢ პროგრამის სწავლის შედეგები ლოგიკურად არის დაკავშირებული პროგრამის მიზნებთან და სწავლის სფეროს თავისებურებებთან.
- ➢ პროგრამის სწავლის შედეგები აღწერს იმ ცოდნას, უნარებს, ან/და პასუხისმგებლობას და ავტონომიურობას, რომლებსაც სტუდენტი იძენს პროგრამის დასრულებისას.

კლასტერული და ინდივიდუალური შეფასება

კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათლებლო პროგრამების სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის

შეფასება და ანალიზი

ყველა პროგრამას აქვს სწავლის შედეგების შეთანხმებული ნაკრები, რომელთაგან თითოეულს აქვს მკაფიო კავშირი საგნებთან და პრაქტიკულ ცოდნასთან დაკავშირებულ ცოდნასთან, უნარებთან და კონცეფციებთან, რომლებიც რელევანტური და მნიშვნელოვანია სტუდენტის შესაძლებლობების განვითარებისთვის. ისინი შექმნილია იმ მიზნით, რომ სტუდენტები გახდნენ კომპეტენტური მათ მიერ არჩეული სფეროსა და დონეზე. შემდეგ სექციებში, ეს ანგარიში ასახავს თითოეული პროგრამის სწავლის შედეგებს, მაგრამ აქვე გამოვყოფთ ორ კონკრეტულ დაკვირვებას, რომლებიც მთელი კლასტერისთვისაა რელევანტური.

პირველი, ექსპერტთა ჯგუფი დაინტერესდა ზოგიერთი უფრო ზოგადი სწავლის შედეგით, რომლებიც ნახსენებია თვითშეფასების დოკუმენტში და, როგორც ჩანს, იგულისხმება სწავლებისა და სწავლის გამოცდილებაში. როგორც ჩანს, ეს ზოგადი სასურველი სწავლის შედეგები შეიძლება გაერთანდეს "პასუხისმგებლიანი მოქალაქის" ერთი საერთო ტერმინის ქვეშ - მაგალითად, დემოკრატიული ღირებულებებისა და სოციალური პასუხისმგებლობისადმი ერთგული ადამიანის განვითარება. ჩვენ ვეთანხმებით, რომ ეს არის უაღრესად მნიშვნელოვანი სწავლის შედეგები და, მართლაც, ისინი წარმოდგენილია მსოფლიოს ყველაზე მაღალი რანგის უნივერსიტეტების მისიებსა და კურსდამთავრებულთა თვისებების ჩამონათვალში. უნივერსიტეტმა როგორც დაწესებულებამ და თავად სტუდენტებმა უნდა გაიაზრონ ის გზები, რომლითაც მათ მიაღწიეს ამ სახის თვისებების დემონსტრირებას. მთელ მსოფლიოში უმაღლეს სასწავლებლებში ამის გაკეთება ადვილი არ არის, მაგრამ არსებობს ზოგადი აღიარება, რომ განათლება, განსაკუთრებით უმაღლეს საფეხურზე, უფრო მეტი უნდა იყოს, ვიდრე საგნობრივი ცოდნა, ანუ იგი გულისხმობს ინტერპერსონალურ უნარებსა და ღირებულებებს. იმავდროულად, ჩვენ მივესალმებით BSU-ს, რომ აცნობიერებს სტუდენტების განათლების მნიშვნელობას სასწავლო გეგმის მიღმა.

მეორე (და კიდევ ერთხელ ეს უფრო დეტალურად არის ნახსენები ამ ანგარიშში), სადაც საჭიროა, უნივერსიტეტი მზადაა დროთა განმავლობაში შეიცვალოს და განავითაროს სწავლის შედეგები. ეს პროცესი ხორციელდება შესაბამის დაინტერესებულ მხარეებთან, მათ შორის სტუდენტებთან, კურსდამთავრებულებთან და დამსაქმებლებთან კონსულტაციებით; შემდეგ მათი მოსაზრებები განიხილება საგნის სპეციალიზებული სამუშაო ჯგუფების მიერ, რომლებსაც აქვთ დამკვიდრებული ადგილი მათი პროგრამის ფარგლებში სწავლის შედეგების შესწავლაში, შექმნასა და გადახედვაში. ისინი ადარებენ სწავლის შედეგებს მახასიათებელს და, პროგრესის გათვალისწინებით, განიხილავენ მიღწევების იმ დონეს, რომელიც სტუდენტებმა უნდა დააკმაყოფილონ. მოკლედ, არსებობს აკადემიური ადმინისტრაციული სტრუქტურები მომავალი სწავლის შედეგების დასამტკიცებლად.

პროგრამა 1: *საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა ისტორიაში*

თვითშეფასების დოკუმენტის (SED) მტკიცებულება წარმოადგენს ამ პროგრამის მასშტაბის მყისიერ შთაბეჭდილებას, სადაც 266 სტუდენტი ჩაირიცხა ხუთწლიან პერიოდში 2017 და 2021 წლებში. საბოლოო ჯამში, ისინი, ვინც ამთავრებენ (178 ამ პერიოდში, ანუ დაახლოებით ორი - მესამედი) დასაქმდებიან კულტურის, განათლების სფეროებში, არქივებში, კვლევებსა და სხვა საჯარო და კერძო დაწესებულებებში სხვადასხვა პოზიციებზე. მართლაც, თვითშეფასების დოკუმენტის მტკიცებულებებმა, ისევე როგორც სტუდენტებთან, პერსონალთან და დამსაქმებლებთან ინტერვიუებმა აჩვენა, რომ ამ პროგრამის კურსდამთავრებულებს დიდად აფასებენ მთელ რეგიონში, თუმცა, როგორც ეს პრაქტიკაში გამოიყენება ევროპის სხვა უმაღლეს სასწავლებლებში, კონკრეტული მონაცემების შეგროვება პირველადი დასაქმების ადგილის შესახებ სასარგებლო იქნება ამის დასასაბუთებლად.

პროგრამა 2: *სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა ისტორიაში*

ეს სამაგისტრო პროგრამა ყურადღებას ამახვილებს საქართველოს ისტორიაზე და, თვითშეფასების ანგარიშის მიხედვით, განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს მის როლს ამ დროს, როდესაც ერი საბჭოთა პერიოდის შემდეგ სახელმწიფოს მშენებლობის პროცესშია. პროგრამის ძირითადი მიზნები - ჰუმანიზმისა და დემოკრატიის დაფასების განვითარება - შერწყმულია სასწავლო გეგმის უახლეს განვითარებასთან, რათა ამაღლდეს გლობალური პერსპექტივები სასწავლო გამოცდილებაში. მაგალითად, სტუდენტის წინაპირობა ინგლისური ენის ცოდნის შესახებ (B2 დონე) შექმნილია იმისთვის, რომ სტუდენტებს საშუალება ჰქონდეთ გამოიყენონ კვლევები, სამეცნიერო საქმიანობა და ქსელები საქართველოს ფარგლებს გარეთ; ხოლო ახალი მოდული *ევროპისა და ამერიკის ქვეყნების ახალი და უახლესი ისტორიის* შესახებ შექმნილია ერის საერთაშორისო კავშირების შესახებ ინტელექტუალური შესაძლებლობების გასაძლიერებლად. აკადემიური შინაარსისა და შესაბამისი ლიტერატურის განვითარების

გარდა, სტუდენტებს ასევე ეხმარება მოკლე კურსი "აკადემიური წერა" და ეძლევა სტაჟირების შესაძლებლობა, ასევე სტუდენტებს სწავლაში ეხმარება საარქივო ფონდი.

პროგრამა 3: საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა არქეოლოგიაში

ამ პროგრამის სწავლის შედეგები შექმნილია ბაკალავრიატის დონეზე არქეოლოგიური პრაქტიკის ცოდნის, გაგების და, რაც მთავარია, პრაქტიკული უნარების გასავითარებლად. კერძოდ, სწავლის დაგეგმილი შედეგები მიმართულია სტუდენტების მომზადებაზე, რათა შეძლონ არქეოლოგიური სტანდარტების გაცნობა, თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენება, რაც, შესაბამისად, ხელს შეუწყობს მათ გახდნენ სათანადოდ აღჭურვილნი დასაქმებისა და ავტონომიურობისათვის. ძირითადი სასწავლო გეგმის გარდა, სტუდენტებს აქვთ შესაძლებლობა, აირჩიონ მაინორის პროგრამა სხვა, დაკავშირებულ ჰუმანიტარულ საგნებში, როგორიცაა ისტორია, ეთნოლოგია, გეოლოგია, გეოგრაფია და ა.შ. ამ მიდგომის მიზანია წაახალისოს ის პერსპექტივები, რომლებიც აფასებს ინტერდისციპლინურობას.

პროგრამა 4: შავი ზღვისა და კავკასიის კლასიკური არქეოლოგიის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა

ამ სამაგისტრო პროგრამაზე ასწავლის მაღალკვალიფიციური აკადემიური პერსონალი, მათ შორის უცხოელი სპეციალისტები, ღრმა გამოცდილებით შავი ზღვისა და კავკასიის რეგიონის კლასიკური არქეოლოგიის როგორც ფართო თეორიულ და პროფესიულ, ისე პრაქტიკულ/საველე სამუშაო ასპექტებში. გარდა ძირითადი აკადემიური სასწავლო გეგმისა, სტუდენტის გამოცდილების გაღრმავებას ხელს უწყობს ისეთი შემოთავაზებული მოდულები, რომელიც დაკავშირებულია მათი სპეციალობის საგნებთან, მაგალითად, მენეჯმენტი, ბუნებრივი გარემო და არქიტექტურა. უფრო მეტიც, მოკლე კურსები, რომლებიც ავითარებენ აკადემიურ წერას და ინგლისური ენის ცოდნას, ეხმარება სტუდენტებს დახვეწონ თავიანთი კომუნიკაციის უნარები არა მხოლოდ მათ სფეროში წარმატების მისაღწევად, არამედ სტიპენდიების მოპოვებაში საერთაშორისო დონეზე. მიზნობრივი შედეგია, რომ წარმატებული კურსდამთავრებული იყოს უკეთ აღჭურვილი იმისთვის, რომ დასაქმდეს სხვადასხვა კულტურულ სააგენტოებსა და კვლევით დაწესებულებებში.

პროგრამა 5: სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამა არქეოლოგიაში

ამ სადოქტორო პროგრამის სწავლის შედეგები შემუშავებული იყო სპეციალისტი არქეოლოგის მომზადების მიზნით, რომელსაც ექნება კვლევის უნარ-ჩვევები, რომელიც შეესაბამება ეროვნული კვალიფიკაციის ჩარჩოს და რომელიც დასაქმდება საქართველოში და, პოტენციურად, საქართველოს ფარგლებს გარეთ. თვითშეფასების დოკუმენტი აჩვენებს, რომ აკადემიური პერსონალი არა მხოლოდ ძალიან მაღალკვალიფიციური და წარმატებულია,

არამედ კრიტიკულად ასახავს განვითარების სფეროებს. მაგალითად, მიუხედავად იმისა, რომ პროგრამის ძირითადი მიზნები (როგორც ზემოთ აღინიშნა) ნათელია, მათ აღნიშნეს, რომ საგნის ხელმძღვანელებმა უნდა აიღონ მეტი პასუხისმგებლობა სწავლის შედეგების აღიარებაზე და მონიტორინგზე თავიანთ საკუთარ სფეროში. ამასობაში (ისევ, თვითშეფასების დოკუმენტის მიხედვით), უნივერსიტეტის უფროსმა პერსონალმა უნდა განიხილოს სტრატეგია პერსონალის დეფიციტის პრობლემის მოსაგვარებლად სწავლების ძირითად სფეროში თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენების კუთხით. ეს მნიშვნელოვანია იმისათვის, რომ პროგრამამ შეინარჩუნოს აკადემიური პოზიცია როგორც ეროვნულ, ასევე საერთაშორისო დონეზე.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები:

- თვითშეფასების დოკუმენტი
- ინტერვიუები ზსუ-ს პერსონალთან.

კლასტერის საერთო რეკომენდაციები:

კლასტერის საერთო რჩევები:

რეკომენდაციები და რჩევები პროგრამების მიხედვით:

შეფასება

გთხოვთ, შეაფასოთ სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან პროგრამების შესაბამისობა

კომპონენტი 1.2 პროგრამის სწავლის შედეგები	*შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*არ შეესაბამება მოთხოვნებს*
პროგრამა 1 (*სახელწოდება, საფეხური*)	X	☐	☐	☐
პროგრამა 2 (*სახელწოდება, საფეხური*)	X	☐	☐	☐
პროგრამა 3 (*სახელწოდება, საფეხური*)	X	☐	☐	☐
პროგრამა 4 (*სახელწოდება, საფეხური*)	X	☐	☐	☐
პროგრამა 5 (*სახელწოდება, საფეხური*)	X	☐	☐	☐

1.3 *პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასების მექანიზმი*

- ➢ განსაზღვრულია პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასების მექანიზმები. პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასების პროცესი მოიცავს სწავლის შედეგების გასაზომად საჭირო მონაცემთა განსაზღვრას, შეგროვებასა და ანალიზს.
- ➢ პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასების ანალიზი გამოიყენება პროგრამის გასაუმჯობესებლად.

კლასტერული და ინდივიდუალური შეფასება
კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათლებლო პროგრამების სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის
შეფასება და ანალიზი

დაწესებულებაში ხორციელდება თითოეული პროგრამის სწავლებისა და სწავლისთვის სტრატეგიის, ასევე სტუდენტის პერსპექტივების და შედეგების/მიღწევის დონეების მონიტორინგი, ანალიზი და შეფასება; და რაც მთავარია, ამაში ჩართულია აკადემიური პერსონალი - ანუ უშუალოდ ისინი, ვინც რეალურად ახორციელებს სწავლებას. ამრიგად, როდესაც რაიმე ცვლილება ხორციელდება პროგრამის გაუმჯობესების მიზნით, პერსონალმა იცის, რომ ძირითადი მონაცემები ამ პროცესების ინფორმირებისთვის მომდინარეობს ანონიმურად, სტუდენტური კოჰორტიდან. ექსპერტთა ჯგუფმა აღნიშნა, რომ სამართლიანობისა და კონფიდენციალურობის უზრუნველსაყოფად ფინალური გამოცდების ჩატარების პროცესები ასევე საჭიროებს მონიტორინგს. გაურკვეველი იყო, ეროვნული და ევროპული ჩარჩოს გარდა თუ გამოიყენებოდა რაიმე სხვა მახასიათებელი, სასწავლო გეგმის შემუშავებისთვის. თუმცა, ამ სექციისთვის მნიშვნელოვანია ის პუნქტი, რომ თვითშეფასების დოკუმენტი კატეგორიულად აცხადებს, რომ, შეფასების თვალსაზრისით, სტუდენტების სწავლის შედეგები შედარებულია მახასიათებელთან.

როგორც ზემოთ აღინიშნა, საგნის სპეციალისტთა სამუშაო ჯგუფები რეგულარულად ამოწმებენ სწავლის შედეგებს თავიანთ პროგრამაში. მათი მუშაობა ეფუძნება შესაბამისი დაინტერესებული მხარეების, როგორიცაა სტუდენტები, კურსდამთავრებულები და დამსაქმებლები, აღქმებს.

დაბოლოს, აღსანიშნავია ისიც, რომ სასწავლო პროგრამებისა და სწავლებისა და სწავლის მეთოდების კრიტიკა და შეფასება სხვადასხვა გზით ხორციელდება. მაგალითად, დამსაქმებელთა და კურსდამთავრებულთა გამოკითხვების მეშვეობით დაინტერესებული მხარეების აღქმის შეგროვებით; „დარგობრივი მახასიათბლის“ მქონე დაწესებულებებთან პრაქტიკის შედარებით; ფოკუს ჯგუფებიდან მოსაზრებების მოთხოვნით; და შესაბამისი სავარჯიშოების მეშვეობით, როგორიცაა სასწავლო გეგმის მიმოხილვა და დასაქმების მაჩვენებლებისა და შაბლონების სტატისტიკური ანალიზი და ა.შ.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები:

- ○ თვითშეფასების დოკუმენტი

- ინტერვიუები უნივერსიტეტის პერსონალთან

კლასტერის საერთო რეკომენდაციები:

კლასტერის საერთო რჩევები:

რეკომენდაციები და რჩევები პროგრამების მიხედვით:

შეფასება

გთხოვთ, შეაფასოთ სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან პროგრამების შესაბამისობა

კომპონენტი 1.3 პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასების მექანიზმი	*შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*არ შეესაბამება მოთხოვნებს*
პროგრამა 1 (სახელწოდება, საფეხური)	X	☐	☐	☐
პროგრამა 2 (სახელწოდება, საფეხური)	X	☐	☐	☐
პროგრამა 3 (სახელწოდება, საფეხური)	X	☐	☐	☐
პროგრამა 4 (სახელწოდება, საფეხური)	X	☐	☐	☐
პროგრამა 5 (სახელწოდება, საფეხური)	X	☐	☐	☐

1.4. *საგანმანათლებლო პროგრამების სტრუქტურა და შინაარსი*

- პროგრამა შედგენილია უსდ-ში მოქმედი საგანმანათლებლო პროგრამის დაგეგმვის, შემუშავებისა და განვითარებისმეთოდოლოგიის გამოყენებით.
- პროგრამის სტრუქტურა თანამიმდევრული და ლოგიკურია. შინაარსი და სტრუქტურა უზრუნველყოფს პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევას. მისანიჭებელი კვალიფიკაცია შესაბამისობაშია პროგრამის შინაარსთან და სწავლის შედეგებთან.

კლასტერული და ინდივიდუალური შეფასება

კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათლებლო პროგრამების სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის

შეფასება და ანალიზი

პროგრამებში გამოიყენება დამსაქმებლებისა და კურსდამთავრებულთა გამოკითხვები, როგორც სწავლების მიზანშეწონილობის შესაფასების მექანიზმები. აქედან გამომდინარე, მართებულია იმის თქმა, რომ დაინტერესებულ მხარეთა ფართო ჯგუფს აქვს აზრის დაფიქსირების შესაძლებლობა ამ კლასტერის კურსების სტრუქტურასა და შინაარსზე. კონკრეტულად, დამსაქმებელთა და კურსდამთავრებულთა გამოკითხვებიდან შეგროვებული შინაარსი და პერსპექტივები გამოიყენება პერსონალისა და სამუშაო ჯგუფის მიერ თითოეულ პროგრამაში შინაარსის, მიდგომისა და სტრუქტურის შესახებ მიმდინარე მოსაზრებების ჩამოყალიბებისას. მიუხედავად იმისა, რომ ძნელია იმის ცოდნა, თუ რამდენად არის ამ გარე დაინტერესებული მხარეების შეხედულებები რეალურად მიღებული და განხორციელებული, როგორც ჩანს, სამართლიანია, რომ შეფასების ჯგუფი აღიარებს, რომ თვითშეფასების დოკუმენტი არაერთხელ ამტკიცებს ამ მექანიზმებს.

სტრუქტურის საკითხების განხილვისას, ერთ-ერთი რამ, რასაც ექსპერტთა ჯგუფი ეძებდა, იყო ის, როგორ ვლინდება „კონსტრუქციული განლაგება“ (იდეა, რომ სწავლისა და სწავლების გამოცდილების შემადგენელ ნაწილებს შორის უნდა არსებობდეს ინტელექტუალური და პრაქტიკული კავშირი) თითოეულ პროგრამაში. აქედან გამომდინარე, სწავლის შედეგები უნდა უკავშირდებოდეს სწავლებას, სწავლას და რესურსებს; და უფრო მეტიც, შეფასებები უნდა იყოს „ავთენტური“, რაც იმას ნიშნავს, რომ ისინი წარუდგენენ სტუდენტებს მათი მიღწევების შესამოწმებლად ყველაზე შესაბამის გზებს. თვითშეფასების დოკუმენტიდან და პერსონალთან ინტერვიუებიდან ექსპერტთა ჯგუფმა დაინახა, რომ კონსტრუქციული განლაგების პედაგოგიური თეორია გამოიყენება პრაქტიკაში, თუმცა უფრო მეტად ინტუიციით, ვიდრე ტრენინგით. სტრუქტურის ანალიზმა უბიძგა ექსპერტთა ჯგუფს, უფრო მეტი კითხვა დაესვა იმის შესახებ რა მექანიზმებს იყენებს უნივერსიტეტი პერსონალის მომზადებისა და პედაგოგიური პრინციპებისადმი მათი კარგი პოზიციის შენარჩუნებისთვის და როგორ აკავშირებენ ამას პრაქტიკასთან.

ექსპერტთა ჯგუფმა დაადგინა, რომ ბაკალავრიატის დონეზე პროგრამულ სტრუქტურებში კრედიტის საათების რაოდენობა ერთი ECTS კრედიტისთვის არის 30. თუმცა, უმაღლესი სასწავლებლის არსებული რეგულაციები ერთ ECTS კრედიტს განსაზღვრავს 25 საათით. ეს სტრუქტურული საკითხი უნდა გამოსწორდეს სავალდებულო კურსების კრედიტის საათების რაოდენობის შეცვლით, როგორც სტრუქტურებში, ასევე შესაბამის სილაბუსებში.

პროგრამა 1: *საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა ისტორიაში*

კლასტერში დაჯგუფებული სხვა პროგრამების მსგავსად, ეს პროგრამაც განვითარდა ბოლო ათწლეულის განმავლობაში. მაგალითად, ყოვლისმომცველი მიზნები, რომლებიც მნიშვნელობას ანიჭებენ საერთაშორისო პერსპექტივების უკეთ გააზრებას „მსოფლიო ისტორიის“ შესწავლის გზით, აისახა პროგრამის ახალი სამუშაო ჯგუფის მიერ; შესაბამისად, გარკვეული შინაარსი

განახლდა, განახლდა საკითხავი სიები, საბაკალავრო ნაშრომი გახდა სავალდებულო, კურსდამთავრებულებს ასწავლეს განსხვავებული მოსაზრებების პატივისცემა და სტუდენტების შეფასების ახალი ფორმები დაინერგა.

ამასთან, არის პრობლემა სავალდებულო კურსების კრედიტის საათებთან დაკავშირებით. ისტორიის საბაკალავრო პროგრამის სასწავლო გეგმაში კრედიტის საათების რაოდენობა ერთი ECTS კრედიტისთვის არის 30. შესაბამისად, 3 კრედიტიან კურსს ენიჭება 90 საათი, 4 კრედიტიან კურსს - 120 საათი და 5 კრედიტიან კურსებს – 150 საათი. ეს აშკარად ეწინააღმდეგება არსებულ რეგულაციას, რომელიც განსაზღვრავს ერთ ECTS კრედიტს 25 საათით. ვინაიდან რეგულაციები საშუალებას იძლევა გაიზარდოს საკონტაქტო საათები კურსის შინაარსის მიხედვით, არ არის საჭირო სავალდებულო კურსების კრედიტების რაოდენობის შეცვლა და ეს სტრუქტურული საკითხი უნდა გამოსწორდეს საათების რაოდენობის შეცვლით.

პროგრამა 2: სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა ისტორიაში

თვითშეფასების დოკუმენტი იძლევა დასაბუთებულ და სრულ დეტალებს იმის შესახებ, თუ რატომ და როგორ შეიცვალა ამ პროგრამის სტრუქტურა დროთა განმავლობაში. სტუდენტებისთვის 'თავის ტკივილს' წარმოადგენს სამაგისტრო ნაშრომი და, ბუნებრივად, სასწავლო გეგმა ისეა სტრუქტურირებული, რომ მოამზადოს ისინი ამისათვის. ინგლისური ენის ცოდნის მოთხოვნა/წინაპირობა აძლიერებს სტუდენტების სწავლის შესაძლებლობებს, განსაკუთრებით იმის გამო, რომ აუცილებელია ჩაერთონ კურიკულუმში, რომელიც უფრო მეტ აქცენტს აკეთებს საერთაშორისო შინაარსსა და პერსპექტივებზე *მსოფლიო ისტორიის* მოდულში. გარდა ამისა, მოხდა აკადემიური წერის ინტეგრირება (რაც განსაკუთრებით სასურველია, რადგან ნაშრომის დაწერა სავალდებულოა).

ეს სამაგისტრო პროგრამა შექმნილია ისე, რომ ჰქონდეს კავშირი სხვა პროგრამებთან: ის ეფუძნება საბაკალავრო პროგრამას ისტორიაში, ცოდნის, უნარებისა და კონცეფციების თვალსაზრისით; და ის ასევე კარგი მოსამზადებელი ეტაპია იმათთვის, ვისაც სურს სწავლა გააგრძელოს დოქტორანტურაში.

მიუხედავად იმისა, რომ პროგრამის სტრუქტურა ლოგიკურია, მსოფლიო ისტორიის მოდულში არის ორი არჩევითი კურსი, რომლებიც პროგრამიდან ამოღებულ უნდა იქნეს. კურსი "ევროპის ქვეყნებსა და საქართველოს შორის ურთიერთობები (XVII-XX სს.)" უბრალოდ იმეორებს "საქართველოსა და ევროპის ქვეყნებს შორის ურთიერთობების (XVII-XX სს.)" კურსის ზოგიერთ თემას და ლიტერატურას, სათაურში მცირე ცვლილების შეტანით; ეს უკანასკნელი კი სავალდებულოა საქართველოს ისტორიის მოდულისთვის. ასევე, კურსი „ევროკავშირის ისტორიის პრობლემები" იმეორებს ბაკალავრიატის კურსს "ევროპული ევროატლანტიკური ინტეგრაციის ისტორია". ვინაიდან ამ კურსის სავალდებულო ლიტერატურა უფრო მეტად

შეესაბამება ბაკალავრიატის დონეს, ის უნდა დარჩეს მხოლოდ ისტორიის საბაკალავრო პროგრამაში.

პროგრამა 3: საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა არქეოლოგიაში

კლასტერის სხვა პროგრამების მსგავსად, საგნის სპეციალისტმა მასწავლებლებმა და დამსაქმებლებმა შექმნეს სამუშაო ჯგუფი არქეოლოგიაში და გაიარეს კონსულტაცია მაღალი რეპუტაციის მქონე ევროპული უნივერსიტეტების ექსპერტებთან (მათ შორის, ოქსფორდი და ექსეტერი, დიდი ბრიტანეთი), რათა დაეხმარონ მათ იმის მოფიქრებაში როგორ განავითარონ სასწავლო გეგმის სტრუქტურა და შინაარსი. ამ ინტელექტუალურ სტიმულს თან ახლდა უკუკავშირი, რომელიც შეგროვდა მათივე კურსდამთავრებულთა გამოკითხვით.

ამასთან, არის პრობლემა სავალდებულო კურსების კრედიტის საათებთან დაკავშირებით. არქეოლოგიის საბაკალავრო პროგრამის სასწავლო გეგმაში კრედიტის საათების რაოდენობა ერთი ECTS კრედიტისთვის არის 30. შესაბამისად, 3 კრედიტიან კურსს ენიჭება 90 საათი, 4 კრედიტიან კურსს - 120 საათი და 5 კრედიტიან კურსებს – 150 საათი. ეს ეწინააღმდეგება არსებულ რეგულაციას, რომელიც განსაზღვრავს ერთ ECTS კრედიტს 25 საათით. ვინაიდან რეგულაციები საშუალებას იძლევა გაიზარდოს საკონტაქტო საათები კურსის შინაარსის მიხედვით, არ არის საჭირო სავალდებულო კურსების კრედიტების რაოდენობის შეცვლა და ეს სტრუქტურული საკითხი უნდა გამოსწორდეს საათების რაოდენობის შეცვლით.

პროგრამა 4: შავი ზღვისა და კავკასიის კლასიკური არქეოლოგიის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა

სამუშაო ჯგუფმა, რომელსაც დაევალა მთელი სასწავლო გეგმის შემუშავება, გამოიყენა საუკეთესო პრაქტიკა მეცნიერებისგან და კურსის ისეთი დიზაინი, რომელიც გამოიყენება ევროპის მრავალ მაღალი რანგის უმაღლეს სასწავლებელში. აქედან გამომდინარე, სასწავლო პროგრამა გვთავაზობს კლასიკური არქეოლოგიის ჰოლისტურ პერსპექტივას ორი ძირითადი გზით: შინაარსის კონტექსტუალიზაციის გზით პოლიტიკური, კულტურული და სოციალური განზომილებების ფარგლებში; და სხვადასხვა ამოცანების განხორციელებით, რომელშიც სტუდენტები იქნებიან ჩართლი და განავითარებენ საკუთარ ცოდნასა და გაგებას.

დაინტერესებულ მხარეებს ჰქონდათ პოტენციალი, წვლილი შეეტანათ სამუშაო ჯგუფის აზროვნებაში სწავლის შედეგებისა და საგნის შინაარსის შექმნაში; და BSU პორტალს (portal.bsu.edu.ge) აქვს სამუშაო ჯგუფის მიერ შემუშავებული კითხვარები, რომელიც სთხოვდა არქეოლოგიის სამაგისტრო და სადოქტორო პროგრამების სტუდენტებს და კურსდამთავრებულებს, ასევე შესაბამის დამსაქმებლებს, შეეფასებინათ სწავლის შედეგების სანდოობა და შესაბამისობა.

პროგრამა 5: სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამა არქეოლოგიაში

შესაძლოა, ამ კარგად განხილული სადოქტორო პროგრამის სტრუქტურის აღწერის მარტივი გზაა იმის თქმა, რომ აკადემიური შინაარსის თვალსაზრისით ის მიმართულია ზოგადიდან კონკრეტულამდე. სწავლის დასაწყისში სტუდენტებს აცნობენ საქართველოსა და მისი ახლო გეოგრაფიული რეგიონების არქეოლოგიურ განზომილებებს. ეს მნიშვნელოვანი მიმართულება - ინტელექტუალურად რომ ვთქვათ - მიიყვანს სტუდენტებს იქამდე, რომ გახდნენ ავტონომიური შემსწავლელები. შესაბამისად, კურსის სტრუქტურა იყენებს ჩართულობის იმ სტილს, რომელიც შეესაბამება მათ შესაძლებლობებს: შესაბამისად სტუდენტები ესწრებიან, მონაწილეობენ და წვლილი შეაქვთ სემინარებში, ჯგუფურ მუშაობაში, საველე ვიზიტებში და ასევე აქვთ პროფესორის ასისტენტად მუშაობის შესაძლებლობა. რაც მთავარია, უცხოელ და მოწვეულ მკვლევარ მეცნიერებთან მუშაობის შესაძლებლობა აყალიბებს საკონტაქტო ქსელს კურსის სტრუქტურაში. მოკლედ, ეს სადოქტორო პროგრამა აკავშირებს სტრუქტურასა და შინაარსს სწავლის სტრატეგიებთან.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები:

- პროგრამები და მათი სასწავლო გეგმები;
- სილაბუსები;
- თვითშეფასების ანგარიში;
- სასწავლო პროცესის რეგულაცია;
- ადგილზე განხორციელებული ინტერვიუები;

კლასტერის საერთო რეკომენდაციები:

კლასტერის საერთო რჩევები:

რეკომენდაციები და რჩევები პროგრამების მიხედვით:

პროგრამა 1 (*ისტორია, ბაკალავრიატი*)

რეკომენდაციები: ერთი ECTS კრედიტი უნივერსიტეტის დებულებით უნდა განისაზღვროს, როგორც 25 საათი და სავალდებულო საგნების საათების რაოდენობა შესწორებული უნდა იყოს როგორც სასწავლო გეგმაში, ასევე შესაბამის სილაბუსებში.

პროგრამა 2 (*ისტორია, მაგისტრატურა*)

რეკომენდაციები: არჩევითი კურსები "ევროპის ქვეყნებსა და საქართველოს შორის ურთიერთობა (XVII-XX სს.)" და "ევროკავშირის ისტორიის პრობლემები" უნდა

ამოღებულ იქნას სამაგისტრო პროგრამიდან, რადგან ისინი იმეორებენ სხვა კურსებს.

პროგრამა 3 (არქეოლოგია, ბაკალავრიატი)

რეკომენდაციები: ერთი ECTS კრედიტი უნივერსიტეტის დებულებით უნდა განისაზღვროს, როგორც 25 საათი და სავალდებულო საგნების საათების რაოდენობა შესწორებული უნდა იყოს როგორც სასწავლო გეგმაში, ასევე შესაბამის სილაბუსებში.

შეფასება

გთხოვთ, შეაფასოთ სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან პროგრამების შესაბამისობა

კომპონენტი 1.4 საგანმანათლებლო პროგრამების სტრუქტურა და შინაარსი	*შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*არ შეესაბამება მოთხოვნებს*
პროგრამა 1 (სახელწოდება, საფეხური)	☐	☒	☐	☐
პროგრამა 2 (სახელწოდება, საფეხური)	☐	☒	☐	☐
პროგრამა 3 (სახელწოდება, საფეხური)	☐	☒	☐	☐
პროგრამა 4 (სახელწოდება, საფეხური)	☒	☐	☐	☐
პროგრამა 5 (სახელწოდება, საფეხური)	☒	☐	☐	☐

1.5. *სასწავლო კურსი/საგანი*

- ➢ სასწავლო კურსის/საგნის შინაარსი და კრედიტების რაოდენობა უზრუნველყოფს ამ კურსით/საგნით განსაზღვრული სწავლის შედეგების მიღწევას.
- ➢ ძირითადი სფეროს სასწავლო კურსის/საგნის შინაარსი და სწავლის შედეგები უზრუნველყოფს პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევას.
- ➢ სილაბუსში მითითებული სასწავლო მასალა უზრუნველყოფს პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევას.

კლასტერული და ინდივიდუალური შეფასება

კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათლებლო პროგრამების სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის

შეფასება და ანალიზი

ისტორია-არქეოლოგიის კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათლებლო პროგრამების შინაარსი აღწერილია თითოეულ შესაბამის სილაბუსში. ეს სილაბუსები მოიცავს შემდეგ კომპონენტებს: კურსის დასახელება (ქართულ და ინგლისურ ენებზე); კურსის კოდი; კურსის სტატუსი (ფაკულტეტი: სწავლის საფეხური: პროგრამა: სემესტრი: სტატუსი - სავალდებულო/არჩევითი); კურსის ავტორი/ავტორები; ლექტორი/ლექტორები/პასუხისმგებელი პირები; კურსის მიზნები; კრედიტების რაოდენობა სტუდენტის საათობრივ დატვირთვაზე; დაშვების წინაპირობები; სწავლებისა და სწავლის მეთოდები; სტუდენტთა შეფასების სისტემა და კრიტერიუმები; კურსის სწავლის შედეგები; სავალდებულო (ძირითადი) და დამატებითი ლიტერატურა; კურსის შინაარსი (მთავარი თემები); და კურსის დეტალური შინაარსი (თემები).

ისტორია-არქეოლოგიის კლასტერში დაჯგუფებული ყველა პროგრამის კურსის შინაარსი შედგენილია მიმდინარე სტანდარტებთან და მოთხოვნებთან შესაბამისობაში. თითოეულ კურსს აქვს მკაფიოდ განსაზღვრული და რეალისტური სწავლის შედეგი შესაბამისი პროგრამის სწავლის შედეგების შესაბამისად. კრედიტების რაოდენობა თითოეულ შემთხვევაში გამართლებულია და კარგად შეესაბამება საჭირო დატვირთვას, თუმცა იგივეს ვერ ვიტყვით ბაკალავრიატის საფეხურზე სავალდებულო კურსების კრედიტის საათებზე. ნაკლებად დამაკმაყოფილებელია სილაბუსებში შემავალი ლიტერატურა, რომელიც რამდენიმე შემთხვევაში საგრძნობლად უნდა განახლდეს როგორც ბაკალავრიატის, ასევე მაგისტრატურის დონეზე. ინტერვიუს დროს, ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის უფროსმა განაცხადა, რომ მას შეუძლია რეკომენდაციების გაცემა მხოლოდ ლიტერატურასთან დაკავშირებით და პერსონალისა და პროგრამის ხელმძღვანელების გადასაწყვეტია, მიიღებენ თუ არა მათ რეკომენდაციებს (იხილეთ შესაბამისი რეკომენდაცია ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის როლის გაზრდისთვის სტანდარტში 5).

პროგრამა 1 – საბაკალავრო პროგრამა ისტორიაში

ისტორიის საბაკალავრო პროგრამის სასწავლო კურსები დაყოფილია სავალდებულო და არჩევით საგნებად. კურსების სწავლის შედეგები შეესაბამება კურსის მიზნებს. სავალდებულო კურსების სწავლის შედეგები და შინაარსი შეესაბამება პროგრამის სწავლის შედეგებს. კურსის შინაარსი და კრედიტების რაოდენობა შეესაბამება კურსის სწავლის შედეგებს (კრედიტების საათების რაოდენობასთან დაკავშირებით იხილეთ სტანდარტი 1.4).

თითოეული კურსის დატვირთვა დეტალურად არის აღწერილი სილაბუსებში. სილაბუსებში მოყვანილი სასწავლო მასალები ძირითადად ეფუძნება ძირითად საგნში ცოდნის მიღებას და უზრუნველყოფს სწავლის მიზნობრივი შედეგების მიღწევას, თუმცა, როგორც ზემოთ აღინიშნა, რამდენიმე სილაბუსი შეიცავს მოძველებულ ლიტერატურას. არის კიდევ ერთი პრობლემა: სავალდებულო ლიტერატურაში ქართულ ლიტერატურასთან ერთად ხშირად მოცემულია არაქართული (პირველ რიგში რუსული, ზოგჯერ ინგლისური და ერთ შემთხვევაში თურქული)

ლიტერატურა. ამასთან, უნდა აღინიშნოს, რომ ამ უცხო ენების ცოდნა არ არის წინაპირობა ამ კურსებისთვის. ამიტომ, ბაკალავრიატის დონეზე ლიტერატურა უნდა იყოს წარმოდგენილი სწავლების ენაზე (წინააღმდეგ შემთხვევაში უნდა არსებობდეს სხვა ენების ცოდნის საჭირო დონის წინაპირობა). მოკლედ, რესურსებში ამ უცხოენოვანი წყაროების არსებობა ხელს უშლის სტუდენტებს, ვისაც არ გააჩნია ამ ენების ცოდნა, როგორც კურსის, ასევე პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევაში. ამიტომ ეს ხარვეზი უნდა გასწორდეს. დაბოლოს, ერთი ტექნიკური შეცდომაა: საქართველოს ისტორიის (X-XIV სს.) კურსის სილაბუსი არასწორი ფორმითაა წარმოდგენილი. იგი უნდა გადაიწეროს ახალ ფორმატში.

პროგრამა 2 – სამაგისტრო პროგრამა ისტორიაში

ისტორიის სამაგისტრო პროგრამის სასწავლო კურსები იყოფა სამ ტიპად: სავალდებულო კურსები ორივე მოდულისთვის, სავალდებულო კურსები თითოეულისთვის და არჩევითი კურსები. სავალდებულო კურსების სწავლის შედეგები და შინაარსი შეესაბამება პროგრამის სწავლის შედეგებს. კურსის შინაარსი, კრედიტების რაოდენობა და კრედიტის საათები შეესაბამება კურსის სწავლის შედეგებს.

თითოეული კურსის დატვირთვა დეტალურად არის აღწერილი სილაბუსში. სასწავლო მასალა ძირითადად ეფუძნება სწავლის მიზნობრივი შედეგების მიღწევის უზრუნველყოფას, თუმცა ექსპერტთა ჯგუფმა აღნიშნა, რომ რამდენიმე სილაბუსში მოძველებული ლიტერატურა არის შეტანილი. ასევე, არის ორი სავალდებულო კურსი (აღმოსავლეთ ევროპის ქვეყნების ისტორია XX-XXI საუკუნეების მიჯნაზე და დასავლეთ ევროპის ქვეყნების სოციალური და ეკონომიკური განვითარების პრობლემები XVI-XX საუკუნეებში), რომელიც ძირითადად შეიცავს ისეთ სავალდებულო ლიტერატურას, რომელიც უფრო შეესაბამება ბაკალავრიატის საფეხურს. ეს საკითხი უნდა გასწორდეს. რაც შეეხება არჩევით კურსებს "ევროპის ქვეყნებსა და საქართველოს შორის ურთიერთობა (XVII-XX სს.)" და "ევროკავშირის ისტორიის პრობლემები", იხილეთ რეკომენდაცია 1.4 სტანდარტში.

პროგრამა 3 – საბაკალავრო პროგრამა არქეოლოგიაში

არქეოლოგიის საბაკალავრო პროგრამის სასწავლო კურსები შედგენილია ბსუ-ში მოქმედი წესების შესაბამისად. აკადემიური კურსების განაწილება სემესტრის მიხედვით ითვალისწინებს მათ სირთულეს, წინაპირობებს და ერთმანეთთან ლოგიკურ კავშირსა და თანმიმდევრულობას. პროგრამის ფარგლებში აკადემიური კურსები აიგო ევროპული ECTS კრედიტების სისტემის და 100-ქულიანი შეფასების სქემის შესაბამისად. უფრო მეტიც, კურსები შექმნილია იმისთვის, რომ მათი მიზანი, სწავლის შედეგები და სწავლების მეთოდები შეესაბამებოდეს საგანმანათლებლო პროგრამის საერთო მიზნებსა და სწავლის შედეგებს. ძირითადი სასწავლო კურსები თანმიმდევრულია და ინტელექტუალურად ეფუძნება ერთმანეთს; ისინი თანმიმდევრულია შინაარსობრივად და ორიენტირებულიან შესაძლებლობების განვითარებაზე როგორც თეორიულ

ცოდნაში, ასევე თეორიის საველე პრაქტიკაში გამოყენებაზე. ზომის მიხედვით, პროგრამა მოიცავს 3, 4 და 5 კრედიტიან კურსებს, რომლებიც შექმნილია იმის გათვალისწინებით, თუ რამდენად შეესაბამება და ასრულებს კურსის შინაარსი სწავლის შედეგებს.

ამრიგად, წარმატებული ჰუმანიტარული მეცნიერებათა ბაკალავრი არქეოლოგიაში შეიძენს ცოდნას საგნების ძალიან ფართო სპექტრში, რომლებიც ავითარებს პროფესიულ კომპეტენციას ისეთი მოდულების საშუალებით, როგორიცაა: შესავალი არქეოლოგიაში, საქართველოს პრეისტორიული და ისტორიული ხანის არქეოლოგია, ძველი აღმოსავლეთის არქეოლოგია, ბიბლიური არქეოლოგია, ნუმიზმატიკა, გლიპტიკურ-ტორევტიკა, არქეოლოგიური კვლევის მეთოდები, არქეოლოგია და თანამედროვე ტექნოლოგიები, გამოყენებითი გეოფიზიკის საფუძვლები, ტოპოგრაფია-კარტოგრაფია, ხატვისა და არქიტექტურული კონსტრუქციების საფუძვლები, არქიტექტურის ისტორია და საველე არქეოლოგიური პრაქტიკა და ა.შ. ზოგადი თეორიული კომპეტენციები გაღრმავდება შესაბამისი წყაროების გამოყენებით, საქართველოს ისტორიის ისტორიოგრაფიის გააზრებით, კულტურის ისტორიის ზოგადი კურსით და ასევე ანთროპოლოგიით და არქიტექტურით და ა.შ.

არქეოლოგიის საბაკალავრო პროგრამის სწავლის ძირითადი სფეროს სწავლის შედეგები სრულად შეესაბამება პროგრამის სწავლის შედეგებს. თითოეული კურსის/საგნის ანალიზი და მისი კრედიტების რაოდენობა და გამოყოფილი საათები (როგორც საკონტაქტო, ასევე დამოუკიდებელი მუშაობისთვის) განსაზღვრავს თანაფარდობას სწავლების, სწავლისა და სტუდენტის შედეგების მოლოდინებს შორის. სწავლის თითოეული შედეგი ფასდება შეფასების სხვადასხვა ფორმით/ ექსპერტთა ჯგუფს შეუძლია დაადასტუროს, რომ სავალდებულო ლიტერატურა და სხვა სასწავლო მასალა, რომელიც მითითებულია კურსში/საგნების სილაბუსებში, ეფუძნება სფეროში მიმდინარე განვითარებას. სასწავლო კურსი ნათლად არის აღწერილი სილაბუსში და მოიცავს შემდეგ ინფორმაციას: კურსის დასახელება; ხანგრძლივობა; კრედიტების რაოდენობა; საათების განაწილება; ლექტორ(ებ)ი; კურსზე დაშვების წინაპირობები; სწავლების მეთოდები; კურსის მიზანი; სწავლის შედეგები და კომპეტენციები; შეფასების მეთოდები; ლიტერატურა და სხვა რესურსები; თემები კვირიდან კვირაში.

სასწავლო კურსების ანალიზის დროს გამოიკვეთა შემდეგი საკითხები: 5 კრედიტიან აკადემიურ კურსებზე სხვადასხვანაირად გათვალისწინებულია 45 ან 60 საკონტაქტო საათი; ხოლო ზოგ შემთხვევაში, ძირითადი სწავლის სფეროს სავალდებულო სასწავლო კურსებში საათების რაოდენობა განისაზღვრება შემდეგნაირად: 1 კრედიტზე გამოყოფილია 30 საათი (რაც ეწინააღმდეგება უნივერსიტეტის წესდებას).

პროგრამა 4 – შავი ზღვისა და კავკასიის კლასიკური არქეოლოგიის სამაგისტრო პროგრამა

სასწავლო კურსები ამ პროგრამაში შექმნილია ბსუ-ს ხარისხის უზრუნველყოფის დებულებების შესაბამისად. აკადემიური კურსების შინაარსი და საფეხური შეესაბამება კვალიფიკაციის ჩარჩოს მე-7 საფეხურის მოთხოვნებს და სტუდენტის ოპტიმალურ დატვირთვას, რათა უზრუნველყოს პროგრამის მიზნებისა და შედეგების მიღწევადობა. მოდულების განაწილება თითოეულ სემესტრში ითვალისწინებს მათ აკადემიურ სირთულეს, რათა ხელი შეუწყოს სტუდენტის წინსვლას. აკადემიური კურსები შედგენილია ევროპული ECTS კრედიტების სისტემით და 100-ქულიანი შეფასების სქემით. სწავლების კურსების სწავლის შედეგები გამომდინარეობს თავად საგანმანათლებლო პროგრამის სწავლის შედეგებიდან, რომელიც ძირითადად განისაზღვრა არქეოლოგიის დარგობრივი მახასიათებლის მიხედვით. პროგრამით გათვალისწინებული სასწავლო კურსების მიზანია იმის უზრუნველყოფა, რომ მათი მიზანი, სწავლის შედეგები და სწავლების მეთოდები შეესაბამებიან საგანმანათლებლო პროგრამების მიზნებსა და სწავლის შედეგებს. ძირითადი სასწავლო კურსები ერთმანეთისგან არის მიღებული, ისინი შეესაბამება შინაარსს და აქცენტირებულია დარგობრივი კომპეტენციებისა და პრაქტიკაში თეორიული ცოდნის გამოყენების უნარ-ჩვევის განვითარებაზე. თითოეული სასწავლო კურსისთვის კრედიტების, საკონტაქტო და დამოუკიდებელი საათების განსაზღვრისას, სათანადოდ იქნა გათვალისწინებული სტუდენტების მიერ საგანმანათლებლო პროგრამის მიზნებისა და სწავლის შედეგების მიღწევის საკითხი, იმის უზრუნველსაყოფად, რომ ისინი შეძლებენ შესაბამისი დონის მიღწევას. მომზადდა სალექციო კურსის/მკითხველის ელექტრონული ვერსია კურსის სასწავლო ელემენტის მხარდასაჭერად. პროგრამა შეიცავს 5 კრედიტიან კურსებს, რომლებიც შექმნილია პროგრამის სწავლის შედეგების გათვალისწინებით; შესაბამისად, თითოეულ კურსში აისახება სწავლის შედეგების მიღწევის კონკრეტული გზები და შეფასების კრიტერიუმები. პროგრამა მრავალფეროვანია, რადგან ზოგი კურსი ორიენტირებულია თეორიაზე, ზოგი კი პროფესიონალური და პრაქტიკული შესაძლებლობების განვითარებაზე, რათა მოამზადოს არქეოლოგი პრაქტიკოსი (იხილეთ მოდულები: საქართველოს, კავკასიისა და შავი ზღვის უძველესი ისტორიის პრობლემები, შავი ზღვისა და კავკასიის თითოეული რეგიონის არქეოლოგია, უძველესი ნუმიზმატიკა, ბერძნული ვაზის მხატვრობა, ურბანული არქეოლოგია, კოლონიზაციის საკითხები და ა.შ.). თეორიულ და პრაქტიკულ ცოდნასთან ერთად სტუდენტები გადიან კურსებს, რომლებიც მათ საშუალებას აძლევს გაიღრმავონ სპეციალიზებული ცოდნა (გეოარქეოლოგია, სპელეოლოგიური ძეგლების არქეოლოგიური კვლევა, ექსპერიმენტულ-ტრასოლოგიური მეთოდი და მისი გამოყენება არქეოლოგიაში, არქეოლოგიური ძეგლების გრაფიკული ფიქსაცია); და ასევე არის 10-კრედიტიანი საველე სამუშაოების ელემენტი არქეოლოგიურ პრაქტიკაში. სხვა, მნიშვნელოვანი აკადემიური და საპრეზენტაციო უნარები ისწავლება სავალდებულო მოდულში "აკადემიური წერა", რომელიც ავითარებს სტუდენტების მიერ აკადემიური კეთილსინდისიერების გაგებასა და გამოყენებას, წერისა და კვლევის სტანდარტებს, დამაჯერებელ წერას და დასკვნის ჩამოყალიბებას.

არქეოლოგიის მაგისტრატურაში ძირითადი სწავლის სფეროს კურსის/საგნის სწავლის შედეგები სრულად შეესაბამება პროგრამის სწავლის შედეგებს; და შინაარსი ასევე შეესაბამება სწავლის

შედეგებს თითოეულ მოდულში. კრედიტების რაოდენობა და შესაბამისი საათები განისაზღვრა თითოეული მოდულის შინაარსისა და სწავლის შედეგების ინდივიდუალური მახასიათებლების გათვალისწინებით. საკონტაქტო და დამოუკიდებელი მუშაობისთვის გამოყოფილი დრო მოცემულია სილაბუსებში და მათ შორის თანაფარდობა ითვალისწინებს სამუშაოს საჭირო რაოდენობას. საკონტაქტო საათების რაოდენობა სრულად შეესაბამება ამ კურსის/საგნის შინაარსს და სწავლის შედეგებს. თითოეული სწავლის შედეგი ფასდება სხვადასხვა ტიპის შეფასების გზით, შეფასების შესაფერისი კრიტერიუმებით. პროგრამის კურსის/საგნის სილაბუსებში მითითებული სავალდებულო ლიტერატურა და სხვა სასწავლო მასალა ეფუძნება სფეროში მიმდინარე კვლევებს. სილაბუსებსა და ცნებებში კურსების სწავლის შედეგები ძირითადად ფორმულირებულია აწმყო დროით და იყენებს მოქმედებით ზმნები: ეს ხელს უწყობს როგორც პერსონალს, ასევე სტუდენტებს, დაინახონ ისინი როგორც ქმედითუნარიანი და შესაბამისი. სასწავლო კურსი სილაბუსში აღწერილია შემდეგნაირად: კურსის დასახელება; ხანგრძლივობა; კრედიტების რაოდენობა; საათების განაწილება (საკონტაქტო და დამოუკიდებელი სამუშაო საათები); ლექტორ(ებ)ი; კურსზე დაშვების წინაპირობები; სწავლების მეთოდები; კურსის მიზანი; სწავლის შედეგები და კომპეტენციები; ძირითადი თემები; შეფასების მეთოდები; ლიტერატურა და სხვა რესურსები; თემები ყოველკვირეულად.

პროგრამა 5 – არქეოლოგიის სადოქტორო პროგრამა

სასწავლო კურსები ამ პროგრამაში შექმნილია ბსუ-ს ხარისხის უზრუნველყოფის დებულებების შესაბამისად. სწავლა-სწავლების შინაარსი და საფეხური შეესაბამება კვალიფიკაციის ჩარჩოს მე-8 საფეხურის მოთხოვნებს. მოდულების განაწილება თითოეულ სემესტრში ითვალისწინებს სწავლის შედეგების სირთულეს. აკადემიური კურსები შექმნილია ევროპული ECTS კრედიტების სისტემის და 100-ქულიანი შეფასების სქემის მიხედვით. კურსის სწავლის შედეგები გამომდინარეობს პროგრამის სწავლის შედეგებიდან. ძირითადი სასწავლო კურსები თანმიმდევრულია, რაც იმას ნიშნავს, რომ ისინი ქმნიან ცოდნას და გაგებას, რაც ხელს უწყობს საკუთარ ინტელექტუალურ განვითარებას; შინაარსი სწორ დონეზეა და ორიენტირებულია ცოდნის განვითარებაზე, რომელიც ავითარებს თეორიულ გაგებას და პრაქტიკოსის უნარებს. თითოეული მოდულის კრედიტ ქულები, საკონტაქტო და დამოუკიდებელი მუშაობის საათები, ფორმატი და რესურსები საგულდაგულოდ არის გამოყოფილი ისე, რომ სტუდენტებმა მიაღწიონ (და უნივერსიტეტმა შეაფასოს) სწავლის შედეგებს და საგანმანათლებლო მიზნებს. სილაბუსებში მოცემული სასწავლო ლიტერატურა არის უახლესი, საგნის შესაბამისი და ეფუძნება დარგის უახლეს მიღწევებს. საგანმანათლებლო პროგრამაში არის 5 კრედიტიანი აკადემიური კურსები, რომლებიც გადანაწილდა კურსის საერთო შინაარსისა და სწავლის შედეგების გათვალისწინებით. საგნის შინაარსი და სწავლის შედეგები გამოყენებული იქნა თითოეული მოდულის სწავლებისა და შეფასების მეთოდების ინფორმირებისთვის; სწავლის შედეგების მიღწევის გზები და შეფასების კრიტერიუმები ნაჩვენებია თითოეულ სილაბუსში. სავალდებულო ლიტერატურა და

სხვა სასწავლო მასალები და რესურსები განახლებულია, ასევე ჩამოთვლილია ზოგიერთი სხვა, უახლესი პუბლიკაცია. რესურსებს შორის არის ლექციების ელექტრონული ვერსიებიც.

არქეოლოგიის სადოქტორო პროგრამის თითოეულ მოდულს აქვს სწავლის შედეგები, რომლებიც სრულად შეესაბამება სტუდენტების განვითარებას პროგრამის საერთო სწავლის შედეგების მისაღწევად. თითოეული სასწავლო კურსის/საგნის შინაარსი კარგად შეესაბამება მის სწავლის შედეგებს. სწავლისა და სწავლებისთვის გამოყოფილი კრედიტებისა და საათების რაოდენობა დათვლილია სწავლის შედეგების მისაღწევად. სილაბუსებში მოცემულია საკონტაქტო საათებისა და დამოუკიდებელი მუშაობისთვის გამოყოფილი დროები, მათი თანაფარდობა ადეკვატურია და ითვალისწინებს თითოეული კურსის კონკრეტულ საჭიროებებს და სწავლის შედეგებს. სწავლის შედეგები ფასდება სხვადასხვა გზით, შეფასების კრიტერიუმები მოცემულია სილაბუსში. სილაბუსებში ჩამოთვლილი მიმართული კითხვა, ლიტერატურა და სხვა სასწავლო მასალა ეფუძნება დარგის განახლებულ კვლევებს. თითოეული სილაბუსი მოიცავს შემდეგ ინფორმაციას: კურსის დასახელება; ხანგრძლივობა; კრედიტების რაოდენობა; საათების განაწილება (საკონტაქტო და დამოუკიდებელი სამუშაო საათები); ლექტორ(ებ)ი; კურსზე დაშვების წინაპირობები; სწავლების მეთოდები; კურსის მიზანი; სწავლის შედეგები და კომპეტენციები; ძირითადი თემები; შეფასების მეთოდები, ლიტერატურა და სხვა რესურსები; თემები ყოველკვირეულად.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები:

- პროგრამები;
- სილაბუსები;
- თვითშეფასების ანგარიში;
- ადგილზე განხორციელებული ინტერვიუები;

კლასტერის საერთო რეკომენდაციები:

კლასტერის საერთო რჩევები:

რეკომენდაციები და რჩევები პროგრამების მიხედვით:

პროგრამა 1 (ისტორია, ბაკალავრიატი)

რეკომენდაციები: სწავლის შედეგების მიღწევის უზრუნველსაყოფად, მოძველებული და/ან უცხოენოვანი ლიტერატურა უნდა ამოღებულ იქნეს შემდეგი სილაბუსებიდან: 1. ზოგადი ეთნოლოგია; 2.. ახლო აღმოსავლეთის ისტორია (V-XXI სს.); 3. შუა საუკუნეების ისტორია (1); 4. შუა საუკუნეების ისტორია (2); 5. ბიზანტიის ისტორია (ინგლისურად სათაური უნდა იყოს History of Byzantine Empire

ან History of Byzantium); 6. რუსეთის ისტორია; 7. ევროპისა და ამერიკის ქვეყნების ახალი და უახლესი ისტორია (1) (სწორი სათაური ინგლისურად უნდა დაიწყოს Modern and Contemporary History); 8. ევროპისა და ამერიკის ქვეყნების ახალი და უახლესი ისტორია (2); 9. მსოფლიო ცივილიზაციების ისტორია; 10. აზიისა და აფრიკის ქვეყნების ახალი და თანამედროვე ისტორია; 11. შავი ზღვისპირეთის უძველესი ცენტრები; 12. საერთაშორისო ურთიერთობების ისტორია; 13. თურქეთის ისტორია (XX-XXI სს.); 14. ქართული, ქართული დიასპორები საზღვარგარეთ; 15. საერთაშორისო ურთიერთობები და კონფლიქტები; 16. საზღვაო სტრატეგია საერთაშორისო პოლიტიკაში; 17. საქართველოს პირველი რესპუბლიკა

რჩევები: უნდა გასწორდეს ტექნიკური შეცდომა საქართველოს ისტორიის (X-XIV სს.) კურსის სილაბუსში.

პროგრამა 2 (ისტორია, მაგისტრატურა)

რეკომენდაციები: სწავლის შედეგების მიღწევის უზრუნველსაყოფად, სავალდებულო ლიტერატურა უნდა გამდიდრდეს და განახლდეს შემდეგ სილაბუსებში: 1. მსოფლიო ისტორიის პრობლემები; 2. საქართველო და ანტიკური სამყარო; 3. საქართველოსა და ევროპის ქვეყნებს შორის ურთიერთობები (X-XVI სს.); 4. საქართველოსა და ევროპის ქვეყნებს შორის ურთიერთობევი (XVII-XX სს.); 5. საქართველოს XIX-XX საუკუნეების ისტორიული წყაროები და ისტორიოგრაფია; 6. საქართველოს ეთნოკულტურული ისტორიის პრობლემები; 7. აღმოსავლეთ ევროპის ქვეყნების ისტორია XX-XXI საუკუნეების მიჯნაზე; 8. დასავლეთ ევროპის ქვეყნების სოციალური და ეკონომიკური განვითარების პრობლემები XVI-XX სს.

რჩევები: უკეთესი იქნება დონალდ რეიფილდის წიგნის „იმპერიების ზღვარი: საქართველოს ისტორია“ ჩანაცვლება სხვა ისტორიის წიგნით, რომელიც უფრო შესაფერისი იქნება როგორც სავალდებულო ლიტერატურა პროფესიული ინგლისურის კურსში. დონალდ რეიფილდი არ არის პროფესიონალი ისტორიკოსი და მისი წიგნი შეიცავს უამრავ ფაქტობრივ შეცდომებს. აქედან გამომდინარე, უკეთესი იქნება ამ შემთხვევაში ისტორიკოსების სხვა წიგნების გამოყენება.

შეფასება

გთხოვთ, შეაფასოთ სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან პროგრამების შესაბამისობა

კომპონენტი 1.5 სასწავლო კურსი/საგანი	*შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*არ შეესაბამება მოთხოვნებს*
პროგრამა 1 (სახელწოდება, საფეხური)	☐	☒	☐	☐
პროგრამა 2 (სახელწოდება, საფეხური)	☐	☒	☐	☐
პროგრამა 3 (სახელწოდება, საფეხური)	☒	☐	☐	☐
პროგრამა 4 (სახელწოდება, საფეხური)	☒	☐	☐	☐
პროგრამა 5 (სახელწოდება, საფეხური)	☒	☐	☐	☐

პროგრამების სტანდარტთან შესაბამისობა

1. საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი, სწავლის შედეგები და მათთან პროგრამის შესაბამისობა	*შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*არ შეესაბამება მოთხოვნებს*
პროგრამა 1 (სახელწოდება, საფეხური)	☐	☒	☐	☐
პროგრამა 2 (სახელწოდება, საფეხური)	☐	☒	☐	☐
პროგრამა 3 (სახელწოდება, საფეხური)	☒	☐	☐	☐
პროგრამა 4 (სახელწოდება, საფეხური)	☒	☐	☐	☐
პროგრამა 5 (სახელწოდება, საფეხური)	☒	☐	☐	☐

2. *სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზება, პროგრამის ათვისების შეფასების ადეკვატურობა*

პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები, სწავლება-სწავლის მეთოდები და სტუდენტთა შეფასება ითვალისწინებს პროგრამის სწავლის სფეროს თავისებურებებს, საფეხურის მოთხოვნებს, სტუდენტთა საჭიროებებს და უზრუნველყოფს პროგრამით დასახული მიზნებისა და მოსალოდნელი სწავლის შედეგების მიღწევას.

2.1. *პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები*

უსდ-ს განსაზღვრული აქვს პირთა პროგრამაზე დაშვების შესაბამისი, გამჭვირვალე, სამართლიანი, საჯარო და ხელმისაწვდომი წინაპირობები და პროცედურები, რომელიც უზრუნველყოფს შესაბამისი ცოდნისა და უნარების მქონე პირთა პროგრამაში ჩართვას პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევისათვის.

კლასტერული და ინდივიდუალური შეფასება
კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათლებლო პროგრამების სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის
შეფასება და ანალიზი

კლასტერში დაჯგუფებულ პროგრამებში მიღების წინაპირობები შესაბამისი და სამართლიანია. ისინი საჯაროდ ხელმისაწვდომია უნივერსიტეტის ვებგვერდის მეშვეობით: https://bsu.edu.ge. წინაპირობები არის საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისი და უზრუნველყოფს შესაბამისი ცოდნისა და უნარების მქონე ადამიანების მიღებას პროგრამების სწავლის შედეგების მისაღწევად. ამავდროულად, აღსანიშნავია, რომ მიღების წინაპირობების ზოგიერთი ფორმულირება შეიძლება დამაბნეველი იყოს, რადგან ზოგი მათგანი ზედმეტად რთულია.

პროგრამა 1 – საბაკალავრო პროგრამა ისტორიაში

ისტორიის საბაკალავრო პროგრამაზე დაშვების წინაპირობებია:

· ზოგადი განათლების დიპლომი;

· ეროვნული გამოცდების ჩაბარება.

უცხო ქვეყნის მოქალაქეების მიღება ხდება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

ასევე შესაძლებელია შიდა ან გარე მობილობა. პროგრამაზე მობილობით მიღების წინაპირობები განთავსებულია უნივერსიტეტის ვებსაიტზე.

ისტორიის საბაკალავრო პროგრამაზე მიღების წინაპირობები არის შესაბამისი და სამართლიანი. ამავდროულად, ფორმულირება რთულია, რამაც შეიძლება გამოიწვიოს გაუგებრობა. წინაპირობები არის საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად და უზრუნველყოფენ შესაბამისი ცოდნისა და უნარების მქონე ადამიანების მიღებას პროგრამის სწავლის შედეგების მისაღწევად. ისინი საჯაროდ ხელმისაწვდომია უნივერსიტეტის ვებ-გვერდზე: https://bsu.edu.ge

პროგრამა 2 – სამაგისტრო პროგრამა ისტორიაში

ისტორიაში სამაგისტრო პროგრამაზე დაშვების წინაპირობებია:

· ბაკალავრის ან მასთან გათანაბრებული ხარისხი;

· ეროვნული სამაგისტრო გამოცდების ჩაბარება;

· უნივერსიტეტის მისაღები გამოცდის ჩაბარება სპეციალობაში;

· უნივერსიტეტის მისაღები გამოცდის ჩაბარება უცხო ენაში (ინგლისური, გერმანული, ფრანგული ან რუსული) – B2 დონეზე (ან ამ ენების B2 დონის ცოდნის დამადასტურებელი სერთიფიკატის წარდგენა).

უცხო ქვეყნის მოქალაქეების მიღება ხდება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

ასევე შესაძლებელია შიდა ან გარე მობილობა. პროგრამაზე მობილობით მიღების წინაპირობები განთავსებულია უნივერსიტეტის ვებსაიტზე.

ისტორიის სამაგისტრო პროგრამაზე მიღების წინაპირობები არის შესაბამისი და სამართლიანი. ამავდროულად, ფორმულირება რთულია, რამაც შეიძლება გამოიწვიოს გაუგებრობები. წინაპირობები არის საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად და უზრუნველყოფენ შესაბამისი ცოდნისა და უნარების მქონე ადამიანების მიღებას პროგრამის სწავლის შედეგების მისაღწევად. ისინი საჯაროდ ხელმისაწვდომია უნივერსიტეტის ვებ-გვერდზე: https://bsu.edu.ge

პროგრამა 3 - არქეოლოგიის საბაკალავრო პროგრამა

ისტორიის საბაკალავრო პროგრამაზე დაშვების წინაპირობებია:

· ზოგადი განათლების დიპლომი;

· ეროვნული მისაღები გამოცდების ჩაბარება.

უცხო ქვეყნის მოქალაქეების მიღება ხდება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

ასევე შესაძლებელია შიდა ან გარე მობილობა. პროგრამაზე მობილობით მიღების წინაპირობები განთავსებულია უნივერსიტეტის ვებსაიტზე.

არქეოლოგიის საბაკალავრო პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები შესაბამისი და სამართლიანია. ამავდროულად, ფორმულირება რთულია, რამაც შეიძლება გამოიწვიოს გარკვეული გაუგებრობა. წინაპირობები არის საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისი და უზრუნველყოფს შესაბამისი ცოდნისა და უნარების მქონე პირების მიღებას პროგრამის სწავლის შედეგების მისაღწევად. ისინი საჯაროდ ხელმისაწვდომია უნივერსიტეტის ვებ-გვერდზე: https://bsu.edu.ge

პროგრამა 4 – შავი ზღვის და კავკასიის კლასიკური არქეოლოგიის სამაგისტრო პროგრამა

არქეოლოგიის სამაგისტრო პროგრამაზე მიღების წინაპირობებია:

· ბაკალავრის ან მასთან გათანაბრებული ხარისხი;

· ეროვნული სამაგისტრო გამოცდების ჩაბარება;

· უნივერსიტეტის მისაღები გამოცდის ჩაბარება სპეციალობაში;

· უნივერსიტეტის მისაღები გამოცდის ჩაბარება უცხო ენაში (ინგლისური, გერმანული, ფრანგული ან რუსული) – B2 დონეზე (ან ამ ენების B2 დონის ცოდნის დამადასტურებელი სერთიფიკატის წარდგენა).

უცხო ქვეყნის მოქალაქეების მიღება ხდება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

ასევე შესაძლებელია შიდა ან გარე მობილობა. პროგრამაზე მობილობით მიღების წინაპირობების შესახებ ინფორმაცია განთავსებულია უნივერსიტეტის ვებგვერდზე.

ისტორიის სამაგისტრო პროგრამაზე მიღების წინაპირობები არის შესაბამისი და სამართლიანი. ამავდროულად, ფორმულირება რთულია, რამაც შეიძლება გამოიწვიოს გაუგებრობები. წინაპირობები არის საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად და უზრუნველყოფენ შესაბამისი ცოდნისა და უნარების მქონე ადამიანების მიღებას პროგრამის სწავლის შედეგების მისაღწევად. ისინი საჯაროდ ხელმისაწვდომია უნივერსიტეტის ვებ-გვერდზე: https://bsu.edu.ge

პროგრამა 5 – სადოქტორო პროგრამა არქეოლოგიაში

არქეოლოგიის სადოქტორო პროგრამაზე დაშვების წინაპირობებია:

· მაგისტრის ან მასთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხი;

· უნივერსიტეტის მისაღები გამოცდის ჩაბარება ინგლისურ ენაში - B2 დონე (ან B2 დონის ინგლისური ენის ცოდნის დამადასტურებელი სერთიფიკატის წარდგენა);

· თანხმობა პოტენციური სამეცნიერო ხელმძღვანელისგან;

· სადოქტორო კვლევითი პროექტის მოკლე რეზიუმე;

· ზეპირი გასაუბრება სპეციალობაში.

კანდიდატებმა, რომელთა მშობლიური ენა ქართველი არ არის, უნდა დაადასტურონ ქართული ენის ცოდნა C1 დონეზე.

არქეოლოგიის სადოქტორო პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები შესაბამისი და სამართლიანია. ამავდროულად, ფორმულირება რთულია, რამაც შეიძლება გამოიწვიოს გაუგებრობები. წინაპირობები არის საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად და უზრუნველყოფენ შესაბამისი ცოდნისა და უნარების მქონე ადამიანების მიღებას პროგრამის სწავლის შედეგების მისაღწევად. ისინი საჯაროდ ხელმისაწვდომია უნივერსიტეტის ვებ-გვერდზე: https://bsu.edu.ge

მტკიცებულებები/ინდიკატორები:

- პროგრამები;
- თვითშეფასების ანგარიში

კლასტერის საერთო რეკომენდაციები:

კლასტერის საერთო რჩევები: ყველა პროგრამის დაშვების წინაპირობის ფორმულირება ზედმეტად რთულია და ზოგჯერ შეიძლება გამოიწვიოს დაბნეულობა. ალბათ უკეთესი იქნება, მაგალითად, თუ უნივერსიტეტი წარმოადგენს მათ პუნქტების სახით.

რეკომენდაციები და რჩევები პროგრამების მიხედვით:

შეფასება

გთხოვთ, შეაფასოთ სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან პროგრამების შესაბამისობა

კომპონენტი 2.1. პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები	*შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*არ შეესაბამება მოთხოვნებს*
პროგრამა 1 (*სახელწოდება, საფეხური*)	☒	☐	☐	☐
პროგრამა 2 (*სახელწოდება, საფეხური*)	☒	☐	☐	☐
პროგრამა 3 (*სახელწოდება, საფეხური*)	☒	☐	☐	☐
პროგრამა 4 (*სახელწოდება, საფეხური*)	☒	☐	☐	☐
პროგრამა 5 (*სახელწოდება, საფეხური*)	☒	☐	☐	☐

2.2. *პრაქტიკული, სამეცნიერო /კვლევითი /შემოქმედებითი /საშემსრულებლო და ტრანსფერული უნარების განვითარება*

სწავლის შედეგების შესაბამისად, პროგრამა უზრუნველყოფს სტუდენტთა პრაქტიკული, სამეცნიერო/კვლევითი/შემოქმედებითი/სამოქმედო და ტრანსფერული უნარების განვითარებას და/ან მათ კვლევით პროექტებში ჩართვას.

კლასტერული და ინდივიდუალური შეფასება

კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათლებლო პროგრამების სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის

შეფასება და ანალიზი

საგანმანათლებლო პროგრამების კომპონენტები თანმიმდევრულია შინაარსის თვალსაზრისით და, უფრო მეტიც, თეორიულ ცოდნასთან ერთად ავითარებენ ტრანსფერულ, პრაქტიკულ და საბაზისო კვლევის უნარებს. სასწავლო კურსების სასწავლო გეგმებში გათვალისწინებულია თეორიული სწავლება და პრაქტიკული აქტივობები. ბსუ-ში პრაქტიკული კურსები აძლევს სტუდენტებს შესაძლებლობას გამოიყენონ ცოდნა და უნარები პრაქტიკაში, რათა უკეთ გამოიყენონ ინტერდისციპლინურობა რეგიონის გასაგებად. პრაქტიკა და გამოცდილების სწავლება ხელს უწყობს სტუდენტის მიერ პროგრამის მსვლელობისას მიღებული თეორიული ცოდნის კონსოლიდაციას და გაღრმავებას.

სტუდენტები იყენებენ უნივერსიტეტის მატერიალურ-ტექნიკურ ბაზას სამეცნიერო კვლევებისთვის; ხოლო პრაქტიკული და კვლევითი საქმიანობის პროცესში მათ ხელმძღვანელობს და აფასებს დარგის სათანადოდ კვალიფიციური ექსპერტი. უნივერსიტეტმა ხელი მოაწერა თანამშრომლობის მემორანდუმებს სამთავრობო უწყებებთან და საგანმანათლებლო, სამეცნიერო, საარქივო და სამუზეუმო დაწესებულებებთან, საგანმანათლებლო და პროფესიული პრაქტიკის გაღრმავების მიზნით. სამეცნიერო საქმიანობას კიდევ უფრო უწყობს ხელს ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტი, რომელიც პერიოდულად ატარებს საკუთარ სამეცნიერო კონფერენციებს.

სამივე საფეხურის სტუდენტები, ბაკალავრიატიდან დოქტორანტურამდე, აქტიურად არიან ჩართულნი სხვადასხვა დარგობრივ და ლაბორატორიულ კვლევებში. მაგალითად, ყოველწლიურად ისინი მონაწილეობენ არქეოლოგიურ საველე სამუშაოებში და ატარებენ კვლევებს და, მაგალითად, არტეფაქტების ფოტოგრაფია.

ისტორიის საბაკალავრო პროგრამა ავითარებს არა მხოლოდ თეორიულ ცოდნას, არამედ პრაქტიკულ, ფუნდამენტურ კვლევას და სხვა ტრანსფერულ უნარებს. თეორიული სწავლისა და პრაქტიკული აქტივობების თანაფარდობა გათვალისწინებულია სილაბუსებში და სათანადოდ და პროპორციულად აისახება სასწავლო კურსების სწავლის შედეგებში.

სწავლის სამივე საფეხურის თითოეული პროგრამის სტუდენტები მონაწილეობენ სამეცნიერო კონფერენციებში, რათა იმუშაონ შემდეგი საგანმანათლებლო შედეგების მისაღწევად: სპეციალიზებული ცოდნისა და პრაქტიკული და შემოქმედებითი უნარების გამოვლენა; სასწავლო პროცესში მიღებული ცოდნის გამოყენება; სამეცნიერო და კვლევითი უნარების განვითარება; და, რაც მთავარია, ახალგაზრდა მკვლევარების წახალისება. სტუდენტებს შეუძლიათ ჩაატარონ კვლევა ბსუ-ს რესურსების და მისი ტექნიკური ბაზებისა და ობიექტების გამოყენებით. სანამ სტუდენტები ატარებენ თავიანთ კვლევით და პრაქტიკულ აქტივობებს, ისინი იღებენ ხელმძღვანელობას და შეფასებას თავიანთ სფეროში კომპეტენტური და კვალიფიცირებული პირის მიერ.

არქეოლოგიის საბაკალავრო პროგრამას აქვს სასწავლო პროგრამა, რომელიც სპეციალურად არის მიმართული სტუდენტების თეორიული, პრაქტიკული და კვლევითი უნარების განვითარებაზე ისე, რომ მათი გადატანა მოხერხდეს სხვადასხვა პროფესიულ გარემოში. სწავლისა და სწავლების მრავალფეროვანი მეთოდები საშუალებას აძლევს სტუდენტებს გამოიყენონ თეორიული ცოდნა და გაგება პრაქტიკული და კვლევითი პრობლემების გადასაჭრელად.

საველე სამუშაოები და სამუზეუმო პრაქტიკა განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია არქეოლოგიის დარგში. ექსპერტთა ჯგუფს შეუძლია დაადასტუროს, რომ ბსუ-ს არქეოლოგიის პროგრამები ავითარებს სასიცოცხლო მნიშვნელობის საველე ოპერაციულ უნარებს: მატერიალური კულტურის ნიმუშების იდენტიფიცირებისა და კლასიფიკაციის უნარს; აწარმოონ საველე დღიურები და სამუზეუმო რვეულები; და მოამზადონ და წარმოადგინონ პრაქტიკული ანგარიშები. პრაქტიკული კურსების მდგრადობას აძლიერებს და აფართოვებს არქეოლოგიის თითოეული პროგრამის მიერ ბათუმის არქეოლოგიური მუზეუმის, აჭარის მუზეუმის, აჭარის კულტურული მემკვიდრეობის სააგენტოს გონიო-აფსაროსის მუზეუმ-ნაკრძალის ობიექტების გამოყენების საშუალება. გარდა ამისა, გამოიყენება ფიჭვნარის არქეოლოგიური ბაზა, რომელსაც აქვს უნივერსიტეტის მიერ გამოყოფილი თანხები. პერსონალისა და სტუდენტების ადგილზე დაფუძნებული სწავლის მხარდასაჭერად, უნივერსიტეტმა ხელი მოაწერა თანამშრომლობის მემორანდუმებს სამთავრობო უწყებებთან და ასევე სხვა საგანმანათლებლო, კვლევით და სამუზეუმო დაწესებულებებთან, რომლებიც ითვალისწინებენ ამ მიმართულებით თანამშრომლობის პრინციპებსა და მექანიზმებს.

შავი ზღვისა და კავკასიის უძველესი არქეოლოგიის სამაგისტრო პროგრამას აქვს სასწავლო კურსები, რომლებიც ავითარებს სტუდენტებს თეორიულ ცოდნასა და გაგებას, ასევე მათ პრაქტიკულ, კვლევით და ტრანსფერულ უნარებს. სათანადო კვალიფიკაციის მქონე ხელმძღვანელი ეხმარება სტუდენტებს ნაშრომის მომზადებაში. თუმცა, სტუდენტები ასევე ვალდებულნი არიან ან წარმოადგინონ მოხსენება კონფერენციაზე, რომელსაც აქვს მეცნიერული ან პრაქტიკული აქცენტი, ან გამოაქვეყნონ ნაშრომები უნივერსიტეტის სტუდენტებისა და ახალგაზრდა მეცნიერების კრებულში. სტუდენტი სამაგისტრო ნაშრომს ასრულებს კვალიფიციური სპეციალისტის ხელმძღვანელობის ქვეშ. მომდევნო აკადემიური საფეხური, არქეოლოგიის სადოქტორო პროგრამა საშუალებას აძლევს სტუდენტებს, რომლებიც შესაბამისი კვალიფიციური ხელმძღვანელის მეთვალყურეობის ქვეშ მუშაობენ, ჩაერთონ კვლევით პროექტებში, რაც მიიყვანს სადოქტორო დისერტაციის დასრულებამდე.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები:

- საგანმანათლებლო პროგრამა, სილაბუსი
- ინტერვიუები სტუდენტებთან და პროფესორებთან;

- ბსუ-ში სტუდენტური საუნივერსიტეტო სამეცნიერო კონფერენციის ჩატარების დებულება წარმომადგენლობითი საბჭოს 2018 წლის 26 თებერვლის No02 გადაწყვეტილება. Link:https://bsu.edu.ge/text_files/ge_file_9713_1.pdf
- წარმომადგენლობითი საბჭოს 2018 წლის 26 თებერვლის No03 გადაწყვეტილება ბსუ-ში უნივერსიტეტის სტუდენტების მიერ სხვადასხვა ღონისძიებაში მონაწილეობისათვის ერთჯერადი წამახალისებელი ფულადი ჯილდოს დაწესების შესახებ. Link:https://bsu.edu.ge/text_files/ge_file_9640_1.pdf
- ბსუ-ში სტუდენტური ინიციატივებისა და პროექტების წარდგენისა და დაფინანსების პროცედურა. წარმომადგენლობითი საბჭოს 2017 წლის 25 აპრილის No01 გადაწყვეტილება. Link:https://bsu.edu.ge/upload/studenturi_proqtebis_dafinansebis_wesi_2019_2020.pdf
- მემორანდუმები.

კლასტერის საერთო რეკომენდაციები:

კლასტერის საერთო რჩევები:

რეკომენდაციები და რჩევები პროგრამების მიხედვით:

შეფასება

გთხოვთ, შეაფასოთ სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან პროგრამების შესაბამისობა

კომპონენტი 2.2. პრაქტიკული, სამეცნიერო /კვლევითი /შემოქმედებითი /საშემსრულებლო და ტრანსფერული უნარების განვითარება	*შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*არ შეესაბამება მოთხოვნებს*
პროგრამა 1 (*სახელწოდება, საფეხური*)	☒	☐	☐	☐
პროგრამა 2 (*სახელწოდება, საფეხური*)	☒	☐	☐	☐
პროგრამა 3 (*სახელწოდება, საფეხური*)	☒	☐	☐	☐
პროგრამა 4 (*სახელწოდება, საფეხური*)	☒	☐	☐	☐
პროგრამა 5 (*სახელწოდება, საფეხური*)	☒	☐	☐	☐

2.3. *სწავლება-სწავლის მეთოდები*

პროგრამა ხორციელდება სტუდენტზე ორიენტირებული სწავლებისა და სწავლის მეთოდების გამოყენებით. სწავლება-სწავლის მეთოდები შეესაბამება განათლების საფეხურს, კურსის შინაარსს, სწავლის შედეგებს და უზრუნველყოფს მათ მიღწევას.

კლასტერული და ინდივიდუალური შეფასება

კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათლებლო პროგრამების სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის
შეფასება და ანალიზი

ვინაიდან კლასტერში შემავალი პროგრამები იზიარებენ აკადემიურ პერსონალს, არაფერია უჩვეულო იმაში, რომ სწავლება–სწავლის რამდენიმე მეთოდი მეორდება ხუთივე პროგრამაში (ცხადია, მეთოდები იხვეწება მოსალოდნელი მიღწევებისა და ჯგუფის ზომის გათვალისწინებით). სწორედ ამ მიზნით, ქვემოთ მოცემულია ინდივიდუალური პროგრამების სექციები, სადაც მოკლედ არის გამოკვეთილი ბევრი კარგი, გაზიარებული სწავლების, სწავლისა და შეფასების პრაქტიკა. (გამონაკლისი იქნება დოქტორანტურაში სწავლებისა და სწავლის განყოფილება, სადაც პერსონალიზებული სწავლის ტექნიკა გამორჩეული და საყურადღებოა).

დავიწყოთ იმით, რომ სწავლებისა და სწავლის მეთოდები შეესაბამება სასწავლო მიზნებს, რომლებიც მიზნად ისახავს სტუდენტების შესაძლებლობების გაზრდას, განახორციელონ ისტორიული და არქეოლოგიური კვლევები შესაბამის ინტელექტუალურ და პრაქტიკულ დონეზე. ამის დასტურია სტუდენტთა საერთო შედეგები, რომლებიც ან მუშაობენ საგანმანათლებლო, კულტურული და სხვა მემკვიდრეობის სექტორებში ან აგრძელებენ მუშაობას მაღალ და უფრო რთულ საფეხურზე. არსებობს პირდაპირი შეფასების სხვადასხვა ხერხები: წერილობითი გამოცდა (როგორც შუალედური, ისე საბოლოო): სავალდებულო თეზისი; ტესტები; პრობლემებზე დაფუძნებული სასწავლო სავარჯიშოები ან პროექტი; და პლუს, ესეები და პრეზენტაციები. ლექცია რჩება მთავარ მეთოდად, ისევე როგორც სემინარი და მცირე ჯგუფური სწავლების სხვა ფორმები. პრობლემის გადასაჭრელად გამოიყენება წერილობითი და სხვა წყაროს მასალების ანალიზი, რაც ზოგადად დამახასიათებელია ჰუმანიტარული საგნების სწავლებისათვის. ჩვეულებრივ, უმეტეს შემთხვევაში სტუდენტებს ევალებათ გადმოსცენ კვლევის მიგნებები წერილობითი ფორმით, როგორიცაა ანგარიში ან ესე. თუმცა, დოკუმენტაციიდან ნათლად არ ჩანს, სწავლისთვის გამოყენებული იყო თუ არა შეფასების პედაგოგიური ტექნიკა, რათა სტუდენტებმა შეძლონ გამოიყენონ დავალებები როგორც განვითარების საშუალება, და არა უბრალოდ ცოდნისა და გაგების დემონსტრირება. სწავლების სტრატეგიები ასევე მოიცავს პრეზენტაციებს, აუდიო და ვიზუალურ რესურსებს და სასწავლო ვიზიტებს მუზეუმებში, არქივებსა და ბიბლიოთეკებში. თვითშეფასების დოკუმენტში აღნიშნული მტკიცება ინტერაქტიული მეთოდების შესახებ, სადაც სტუდენტები თანამშრომლობენ ერთმანეთთან და სხვადასხვა გზით წარმოადგენენ ნამუშევრებს, დადასტურდა პერსონალთან ერთ-ერთ ინტერვიუში. თუმცა, მეტის თქმა შეიძლებოდა „მოქმედებაზე ორიენტირებული სწავლების შესახებ, რაც გულისხმობს - პროფესორისა და სტუდენტის აქტიური ჩართულობას სასწავლო პროცესში“, თუმცა სტუდენტებთან მსჯელობისას ნათლად გამოიკვეთა, რომ ეს მეთოდი ხორციელდება, განსაკუთრებით საველე სამუშაოების დროს და მუზეუმებში, არქივებში და მსგავს საველე ვიზიტებში.

საყურადღებოა კიდევ ერთი საკითხი. თვითშეფასების დოკუმენტი ვარაუდობს, რომ განხორციელდა სწავლების სწავლის შედეგებთან შესაბამისობის მიზანმიმართული სტრატეგია. ხუთივე პროგრამაში წარმოდგენილი სილაბუსები ასახავს სწავლის შედეგების მიღწევის გზებს შინაარსის, სტუდენტის სწავლისა და შეფასების კომბინაციით. ამას მოჰყვება ე.წ. "უკუღმა დიზაინი" (როგორც მას აშშ–ში უწოდებენ), სხვა სიტყვებით რომ ვთქვათ, შერჩეულია სტრატეგიები, რაც დაეხმარება სტუდენტებს სწავლის შედეგების წარმატებით მიღწევაში. რა თქმა უნდა, თითოეული სამუშაო ჯგუფის ერთ-ერთი მთავარი ამოცანა სწავლებასა და შინაარსს შორის შესაბამისობის უზრუნველყოფაა. ექსპერტთა ჯგუფს სურდა გამოეკვლია, რამდენად კარგად იყო პედაგოგიური პერსონალი მომზადებული დაგეგმვის, სწავლებისა და შეფასების კონსტრუქციული თანმიმდევრობის განსახორციელებლად და უფრო ზოგადად, გამოეკვლია, თუ რა სახის პედაგოგიური ტრენინგი მიიღეს, რათა მათ შეეძლოთ პედაგოგიური თეორიის პრაქტიკასთან დაკავშირება. თვითშეფასების დოკუმენტი აცხადებს, რომ პერიოდულად ტარდება ტრენინგები და ამ გზით ხელს უწყობს პერსონალის პროფესიულ განვითარებას. ინტერვიუებიდან ექსპერტთა ჯგუფმა ვერ დაინახა დამადასტურებელი მტკიცებულება, რომელიც მიუთითებს იმაზე, რომ პერსონალი ნადვილად გადიოდა მასობრივ პედაგოგიურ ტრენინგებს. ჯგუფის აზრით, სწავლის შედეგების, სწავლებისა და სწავლის ავთენტურ შეფასებასთან გათანაბრებისკენ მიმართული ერთ-ერთი პოზიტიური საშუალებაა უფრო სისტემატური, ცენტრალიზებული ტრენინგები, რომელიც ადეკვატურად იქნება შეფასებული უნივერსიტეტის მიერ.

პროგრამა 1: საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა ისტორიაში

პროგრამა ზუსტად პასუხობს სტუდენტთა და დაინტერესებულ მხარეთა შეხედულებას სწავლებისა და სწავლის მნიშვნელობაზე და ითვალისწინებს სტუდენტთა გამოცდილებას; შესაბამისად, ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში უნივერსიტეტმა მეტი საათი დაუთმო ბევრ კურსს; ზოგიერთი კურსი, რომელიც იყო არჩევითი, შევიდა ძირითად სასწავლო გეგმაში; ფართოთ გავრცელებული კლასტერული პრაქტიკის მსგავსად, დისერტაცია სავალდებულოა. გასათვალისწინებელია გადინების მაჩვენებლები – შემომსვლელთა დაახლოებით 2/3 (ორი მესამედი) ასრულებს სწავლას; სასურველია, პროგრამამ განიხილოს სწავლისა და სწავლების სტრატეგიები, რომლებიც, სავარაუდოდ, ხელს შეუწყობს სტუდენტების გადინების მაჩვენებლის შემცირებას.

პროგრამა 2: სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა ისტორიაში

აღსანიშნავია, რომ გარდა იმისა, რაც მოცემულია კლასტერის ზოგად მიმოხილვაში, თვითშეფასების დოკუმენტი აცხადებს, რომ ამ პროგრამის საკონტაქტო საათების 60%-მდე ეთმობა ჯგუფურ მუშაობას. პირველი საფეხურის პროგრამის მსგავსად, ამ პროგრამაშიც მნიშვნელოვან როლს თამაშობს დისკუსია და დებატები, ისევე როგორც პრობლემაზე

დაფუძნებული სწავლება, შემთხვევის ანალიზი. სხვა პროგრამების მსგავსად, ამ პროგრამის ქვაკუთხედი არის ნაშრომი.

პროგრამა 3: *საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა არქეოლოგიაში*

თვითშეფასების დოკუმენტს მიაჩნია, რომ სწავლებისა და სწავლის მეთოდები ძალიან მრავალფეროვანია არქეოლოგიის ყველა პროგრამაში. მეთოდები მოიცავს სწავლების ტრადიციულ ფორმებს, როგორიცაა ლექცია და სემინარი, ტექსტის ანალიზი, ასევე მასალების შეჯამება და ანალიზი, იქნება ეს მოხსენებისთვის თუ ესისთვის. ასევე განსაკუთრებული აქცენტი კეთდება ინტერაქტიულ და პრაქტიკულ მეთოდებზე, რომლებიც შექმნილია მოქმედი არქეოლოგის პროფესიული პრაქტიკის ჩამოსაყალიბებლად. ასევე, როგორც თვითშეფასების დოკუმენტშია ნათქვამი, აქცენტი კეთდება ჯგუფურ მუშაობაზე/ თანამშრომლობით სწავლაზე, შემთხვევის შესწავლის გზით სწავლაზე, დემონსტრირებაზე, გამოცდილებაზე და მოქმედებაზე ორიენტირებულ სწავლაზე. არქეოლოგიაში ასევე არსებობს პროფესიული პრაქტიკის ძალიან პრაქტიკული საკითხები, რომლებიც ისწავლება საველე სამუშაოების საშუალებით, რომელსაც სტუდენტები სწავლის განმავლობაში ორჯერ ახორციელებენ.

პროგრამა 4: *შავი ზღვისა და კავკასიის კლასიკური არქეოლოგიის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა*

სწავლების სტრატეგიები მოიცავს მაგალითების განხილვას და ანალიზს; ჯგუფურ სამუშაოს; პრობლემაზე დაფუძნებულ და „სიტუაციურ“ სწავლებას, რაც გულისხმობს ადგილზე დაფუძნებულ კვლევებსა და ვიზიტებს; თუმცა აღსანიშნავია, რომ ინოვაციური პრაქტიკა არ ნიშნავს სწავლის კარგად დამკვიდრებულ ტრადიციული ფორმების უგულებელყოფას, როგორიცაა დამოუკიდებელი კვლევა და მოხსენების წერა.

პროგრამა 5: *სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამა არქეოლოგიაში*

ისევე როგორც ტრენინგს, რომელსაც ისინი იღებენ თავიანთ დისერტაციაზე მუშაობისთვის, დოქტორანტებს ეძლევათ მრავალი შესაძლებლობა, გააძლიერონ თავიანთი კვლევითი და სამეცნიერო საქმიანობა დეპარტამენტის მიერ ორგანიზებული ერთობლივი აქტივობების მეშვეობით - დოქტორანტების სემინარების, შესანიშნავი საველე სამუშაოების მეშვეობით (გონიოს და ფიჭვნარის ჩათვლით) და ასვე შეუძლიათ გახდნენ პროფესორის ასისტენტი. ისევე როგორც კლასტერში გაერთიანებულ სხვა პროგრამებთან, აქაც არის მოლოდინი, რომ სტუდენტები აიმაღლებენ ინგლისური ენის ცოდნას, მაგრამ, აღსანიშნავია, რომ ამ პროგრამაში სტუდენტებს ასევე აქვთ შესაძლებლობა ისწავლონ და ითანამშრომლონ უცხოელ სპეციალისტებთან. ეს კომბინაცია ზრდის მათ შესაძლებლობას ჩაატარონ კვლევები და იმუშაონ საერთაშორისო დონეზე.

დოქტორანტურის სწავლის (და მასთან დაკავშირებული შედეგები) ფასდება პირდაპირ (სავარჯიშოების საშუალებით, როგორიცაა პრობლემაზე დაფუძნებული სწავლება) და ირიბად (დისკუსიების/დებატების მეშვეობით); და მთელი პროგრამის განმავლობაში, მიუხედავად იმისა, რომ სწავლა დოქტორანტურის დონეზეა, ცოდნის პრაქტიკაში დემონსტრირებას მაინც უზარმაზარი წონა აქვს.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები:

- თვითშეფასების დოკუმენტი
- გასაუბრებები ბსუ-ს პერსონალთან.

კლასტერის საერთო რეკომენდაციები:

კლასტერის საერთო რჩევები:

რეკომენდაციები და რჩევები ცალკეული პროგრამების მიხედვით:

შეფასება

გთხოვთ, შეაფასოთ სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან პროგრამების შესაბამისობა

კომპონენტი 2.3 სწავლება-სწავლის მეთოდები	*შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*არ შეესაბამება მოთხოვნებს*
პროგრამა 1 (*სახელწოდება, საფეხური*)	☒	☐	☐	☐
პროგრამა 2 (*სახელწოდება, საფეხური*)	☒	☐	☐	☐
პროგრამა 3 (*სახელწოდება, საფეხური*)	☒	☐	☐	☐
პროგრამა 4 (*სახელწოდება, საფეხური*)	☒	☐	☐	☐
პროგრამა 5 (*სახელწოდება, საფეხური*)	☒	☐	☐	☐

2.4. *სტუდენტის შეფასება*

სტუდენტების შეფასება ხორციელდება დადგენილი პროცედურების შესაბამისად. გამჭვირვალეა, სანდო და კანონმდებლობასთან შესაბამისი.

კლასტერული და ინდივიდუალური შეფასება

კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათლებლო პროგრამების სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის

შეფასება და ანალიზი

თვითშეფასების დოკუმენტის, მასზე თანდართული დოკუმენტაციისა და აკრედიტაციის ვიზიტის შედეგად მიღებული ინფორმაციის საფუძველზე, ექსპერტთა ჯგუფმა დაადგინა, რომ სტუდენტების შეფასება ტარდება ბსუ-ს დადგენილი პროცედურების მიხედვით და არის გამჭვირვალე და არსებული კანონმდებლობის შესაბამისი. უნივერსიტეტის სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი დოკუმენტისა და სასწავლო კურსის სილაბუსების მიხედვით, სემესტრის განმავლობაში სწავლის შედეგების შესაფასებლად გამოიყენება ცოდნის შეფასების მრავალკომპონენტიანი სისტემა, კერძოდ, შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდების გზით, რომელთა ჯამი წარმოადგენს საბოლოო შეფასებას 100 ქულიდან. საგანმანათლებლო პროგრამიდან გამომდინარე, სტუდენტების ცოდნის შესაფასებლად გამოიყენება როგორც ზეპირი, ისე წერილობითი შეფასება (მათ შორის ტესტები, ღია კითხვები, საკურსო ნაშრომ(ებ)ი, პრეზენტაცი(ებ)ი და ა.შ. დასკვნითი გამოცდა ადგენს მიაღწია თუ არა სტუდენტმა მინიმალური კომპეტენციის დონეს (იგულისხმება არანაკლებ 60%, საკანონმდებლო ინსტრუქციის მიხედვით). აღსანიშნავია, რომ ყველა სასწავლო კურსის სილაბუსში ქულები/ნიშნები ნაწილდება შემდეგნაირად: შუალედურ გამოცდაზე გამოყოფილი 20 ქულა; საბოლოო შეფასებისთვის 40 ქულა; და დარჩენილი 40 ქულა მიმდინარე შეფასებისთვის, რომელიც ძირითადად შედგება სხვადასხვა კომპონენტისგან, თითოეული იყენებს შეფასების მრავალფეროვან მეთოდებს კურსის მიხედვით. შეფასების კრიტერიუმები უმეტეს კურსებში იდენტურია. ექსპერტთა ჯგუფი გთავაზობთ, რომ სასურველია დივერსიფიცირება მოახდინოთ შუალედურ და დასკვნით გამოცდაზე გამოყენებული შეფასების/შეფასების ფორმების, კურსის საჭიროებებისა და სწავლის შედეგების შესაბამისად.

აკრედიტაციის ვიზიტის დროს გამოვლინდა, რომ შეფასების სახეები, კომპონენტებისა და მეთოდების მიხედვით, გამჭვირვალეა; და ისინი გამოქვეყნებულია ელექტრონულ სასწავლო პორტალზე და წინასწარ არის ცნობილი სტუდენტებისთვის. უფრო მეტიც, აკადემიური პერსონალი იცნობს შეფასების თანამედროვე მეთოდებს და, როგორც ამბობენ, დაწესებულება მხარს უჭერს ამ უნარების განვითარებაში. უნივერსიტეტმა დანერგა შეფასების და უკუკავშირის გაზიარების ეფექტური მექანიზმები. სტუდენტების შეფასება ობიექტური რომ იყოს, საგამოცდო ნამუშევრები დაშიფრულია, რათა ის იყოს ანონიმური, ხოლო როდესაც უკუკავშირი უბრუნდება სტუდენტებს, ეს ხდება ბსუ ელექტრონული პორტალის მეშვეობით.

საგანმანათლებლო პროგრამები სრულდება სტუდენტის მიერ ნაშრომის დაცვით, რომელიც ზოგადად ფასდება იმავე სემესტრში, როცა ხდება მისი წარდგენა დადგენილი წესებითა და რეგულაციებით. უნივერსიტეტს აქვს სისტემები, რომელიც უზრუნველყოფს ყველა თეზისისთვის ინტელექტუალური საკუთრების, საავტორო უფლებების, ეთიკური პრაქტიკისა

და სამეცნიერო კვლევის სტანდარტების დაცვას, პლაგიატის პრევენციის ღონისძიებების გამოყენებით. ამ მიზნით, სტუდენტები და პერსონალი ინფორმირებული არიან თეზისის ჩაბარების ბოლო ვადის შესახებ და ასევე, აკადემიური კეთილსინდისიერების პრინციპების შესახებ. მაგალითად, ყველა სამაგისტრო ნაშრომი მოწმდება პლაგიატზე პროგრამული უზრუნველყოფის გამოყენებით. სტუდენტები ასევე ეცნობიან გასაჩივრების პროცედურას და მის მექანიზმებს.

რაც შეეხება სადოქტორო პროგრამას, ექსპერტთა ჯგუფი ფიქრობს, რომ არის ერთი სფერო, რომელიც უნივერსიტეტმა უნდა განიხილოს და გაამახვილოს ყურადღება. ჯგუფმა აღმოაჩინა ბსუ-ში სტუდენტთა სწავლის შედეგების შეფასების მოქმედი წესის დარღვევა: პროფესორის ასისტენტობა ფასდება ერთჯერადად და ის არ შეიცავს საბოლოო შეფასების კომპონენტს. (მნიშვნელოვანია, რომ პროფესორის ასისტენტობა არის სასწავლო კომპონენტის ნაწილი და არა სადოქტორო პროგრამის კვლევითი კომპონენტი; საქართველოში მოქმედი რეგულაციების მიხედვით აუცილებელია არსებობდეს შეფასების ორი ფორმა - შუალედური და საბოლოო). გარდა ამისა, ამ სილაბუსში სწავლის შედეგები შემუშავებულია ძველი საკვალიფიკაციო ჩარჩოს მიხედვით (სწავლის შედეგების 6 კატეგორიით, არსებული კვალიფიკაციის 3 ახალი კატეგორიის ნაცვლად).

მტკიცებულებები/ინდიკატორები:

- სამაგისტრო საგანმანათლებლო პორგრამა და სილაბუსები;
- პროგრამის თვითშეფასების დოკუმენტი
- 2015 წლის 8 ოქტომბრის No111 დადგენილება „სასწავლო პროცესის რეგულირების დამტკიცების შესახებ“ (შესწორებულია ბსუ აკადემიური საბჭოს 2016 წლის 9 აგვისტოს N61 დადგენილებით, შესწორებულია ბსუ აკადემიური საბჭოს 2017 წლის 5 აპრილის N20 დადგენილებით.). https://www.bsu.edu.ge/text_files/ge_file_4958_1.pdf
- 2018 წლის 20 თებერვლის #23 დადგენილება „გამოცდების ჩატარების ინსტრუქციის დამტკიცების შესახებ“;
- ბსუ-ს აკადემიური საბჭოს 2019 წლის 8 ივლისის No06-01/71 დადგენილება „ბსუ-ში აკადემიური კეთილსინდისიერებისს დაცვის წესის დამტკიცების შესახებ“;
- გასაუბრებების შედეგები.

კლასტერის საერთო რეკომენდაციები:

კლასტერის საერთო რჩევები: სასურველია შუალედური და დასკვნითი გამოცდის შეფასების ფორმების დივერსიფიკაცია, კურსის ინდივიდუალური მახასიათებლებისა და მისი სწავლის შედეგების შესაბამისად.

რეკომენდაციები და რჩევები პროგრამების მიხედვით:

შეფასება

გთხოვთ, შეაფასოთ სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან პროგრამების შესაბამისობა

კომპონენტი 2.4. - სტუდენტის შეფასება	*შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*არ შეესაბამება მოთხოვნებს*
პროგრამა 1 (სახელწოდება, საფეხური)	☒	☐	☐	☐
პროგრამა 2 (სახელწოდება, საფეხური)	☒	☐	☐	☐
პროგრამა 3 (სახელწოდება, საფეხური)	☒	☐	☐	☐
პროგრამა 4 (სახელწოდება, საფეხური)	☒	☐	☐	☐
პროგრამა 5 (სახელწოდება, საფეხური)	☒	☐	☐	☐

პროგრამების სტანდარტთან შესაბამისობა

2. სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზება, პროგრამის ათვისების შეფასების ადეკვატურობა	*შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*არ შეესაბამება მოთხოვნებს*
პროგრამა 1 (სახელწოდება, საფეხური)	☒	☐	☐	☐
პროგრამა 2 (სახელწოდება, საფეხური)	☒	☐	☐	☐
პროგრამა 3 (სახელწოდება, საფეხური)	☒	☐	☐	☐
პროგრამა 4 (სახელწოდება, საფეხური)	☒	☐	☐	☐
პროგრამა 5 (სახელწოდება, საფეხური)	☒	☐	☐	☐

3. *სტუდენტთა მიღწევები, მათთან ინდივიდუალური მუშაობა*

პროგრამა უზრუნველყოფს სტუდენტზე ორიენტირებული გარემოს შექმნას სტუდენტების შესაბამისი სერვისების მიწოდებით; ხელს უწყობს სტუდენტთა მაქსიმალურ ინფორმირებას, ახორციელებს მრავალფეროვან აქტივობებს და ხელს უწყობს სტუდენტთა ჩართულობას ადგილობრივ და/ან საერთაშორისო პროექტებში; სამაგისტრო და დოქტორანტებისთვის უზრუნველყოფილია სამეცნიერო

ხელმძღვანელობისა და ზედამხედველობის სათანადო ხარისხი.

3.1 *სტუდენტთა საკონსულტაციო და მხარდამჭერი სერვისები*

სტუდენტი იღებს სასწავლო პროცესის დაგეგმვაზე, აკადემიური მიღწევების გაუმჯობესებასა და კარიერულ განვითარებაზე კონსულტაციასა და მხარდაჭერას პროგრამაში ჩართული პირების ან/და დაწესებულების სტრუქტურული ერთეულების მიერ. ასევე, სტუდენტს აქვს შესაძლებლობა მისი სწავლების პროცესი იყოს მრავალფეროვანი და ამის შესახებ იღებს შესაბამის ინფორმაციასა და რეკომენდაციას პროგრამაში ჩართული პირების მიერ.

კლასტერული და ინდივიდუალური შეფასება

კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათლებლო პროგრამების სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის

შეფასება და ანალიზი

შესაბამისი დოკუმენტების ანალიზის, უნივერსიტეტის ადმინისტრაციასთან, პროგრამის ხელმძღვანელებთან, მასწავლებლებთან და სტუდენტებთან და კურსდამთავრებულებთან გასაუბრების შემდეგ დადგინდა, რომ სტუდენტები იღებენ კონსულტაციას სასწავლო პროცესების დაგეგმვის, მათი აკადემიური მოსწრების შესახებ და იღებენ რჩევებს სწავლებისა და დასაქმების შესახებ.

აკადემიურ და მოწვეულ პერსონალთან გასაუბრებამ ცხადყო, რომ საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელებაში ჩართული პირები უზრუნველყოფდნენ სტუდენტებისთვის შესაბამისი ინფორმაციის მიწოდებას. საათები, რომლებიც განკუთვნილია აკადემიური/პერსონალური ტუტორული მხარდაჭერისთვის, შედის მათ წლიურ დატვირთვაში. სტუდენტებთან სხვა ინტერვიუებმა დაადასტურა, რომ ისინი აქტიურად მონაწილეობენ ადგილობრივ პროექტებში, კვლევებსა და კონფერენციებში. როგორც პერსონალი, ასევე სტუდენტები სარგებლობენ უნივერსიტეტის სხვა უმაღლეს სასწავლებლებთან თანამშრომლობით და იყენებენ ევროკავშირის Erasmus+ გაცვლითი პროექტებს.

უნივერსიტეტს აქვს კარგად ორგანიზებული, თანამედროვე ელექტრონული მართვის სისტემა, რომელსაც აქტიურად იყენებენ როგორც სტუდენტები, ასევე აკადემიური პერსონალი და სისტემა ეფექტურად უწევს სტუდენტებს შესაბამის უკუკავშირს და მომსახურებას. სტუდენტური პორტალი გამოირჩევა მრავალფუნქციური შესაძლებლობებით, რომელიც ახდენს ეფექტურ კომუნიკაციას, უზრუნველყოფს ინფორმაციის ხელმისაწვდომობას და საერთოდ აადვილებს სტუდენტური სერვისებით სარგებლობას. სტუდენტური პორტალის მეშვეობით უნივერსიტეტი ფაკულტეტთან ერთად აწვდის კურსდამთავრებულებს ინფორმაციას ვაკანსიების შესახებ, აკავშირებს მათ პოტენციურ დამსაქმებლებთან, ურჩევს შერჩეულ კანდიდატებს და ეხმარება პროფესიულ წინსვლაში.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები:

- საგანმანათლებლო პროგრამა;

- ○ პროგრამის თვითშეფასების დოკუმენტი;
- ○ უნივერსიტეტის სტუდენტურ მომსახურებასთან დაკავშირებული პროცედურები;
- ○ გასაუბრებების შედეგები.

კლასტერის საერთო რეკომენდაციები:

კლასტერის საერთო რჩევები:

რეკომენდაციები და რჩევები პროგრამების მიხედვით:

შეფასება

გთხოვთ, შეაფასოთ სტანდარტის აღნიშნული კომპონენტთან პროგრამების შესაბამისობა

სტანდარტი 3,1 - სტუდენტები და მათი მხარდაჭერის ღონისძიებები:	*შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*არ შეესაბამება მოთხოვნებს*
პროგრამა 1 (*სახელწოდება, საფეხური*)	☒	☐	☐	☐
პროგრამა 2 (*სახელწოდება, საფეხური*)	☒	☐	☐	☐
პროგრამა 3 (*სახელწოდება, საფეხური*)	☒	☐	☐	☐
პროგრამა 4 (*სახელწოდება, საფეხური*)	☒	☐	☐	☐
პროგრამა 5 (*სახელწოდება, საფეხური*)	☒	☐	☐	☐

3.2. *მაგისტრანტთა და დოქტორანტთა ხელმძღვანელობა*

- ➢ სამეცნიერო ხელმძღვანელი, სამეცნიერო-კვლევითი კომპონენტის წარმატებით განხორციელებისთვის, სათანადოდ უჭერს მხარს მაგისტრანტებსა და დოქტორანტებს.
- ➢ სამაგისტრო და სადოქტორო პროგრამაზე სტუდენტებისა და ხელმძღვანელების თანაფარდობა უზრუნველყოფს სამეცნიერო ხელმძღვანელობის სათანადოდ განხორციელებას.

კლასტერული და ინდივიდუალური შეფასება

კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათლებლო პროგრამების სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის

შეფასება და ანალიზი

ნაშრომი სავალდებულო კომპონენტია როგორც ისტორიის, ასევე არქეოლოგიის სამაგისტრო პროგრამებისთვის.

კლასტერს ასევე აქვს სადოქტორო პროგრამა არქეოლოგიაში; ხოლო სადოქტორო დისერტაციის ხელმძღვანელები შეიძლება იყვნენ ბსუ-ს პროფესორი ან ასოცირებული პროფესორი ან ბსუ-ს მეცნიერ–თანამშრომელი დოქტორის ან ეკვივალენტური აკადემიური ხარისხის მქონე (ძირითადი სამეცნიერო თანამშრომელი/უფროსი სამეცნიერო თანამშრომელი). სამეცნიერო ხელმძღვანელს ასევე უნდა ჰქონდეს კვლევითი გამოცდილება სამეცნიერო სფეროში, რომელიც დაკავშირებულია დისერტაციის თემასთან და აკადემიური საბჭოს მიერ დამტკიცებულ შესაბამის პუბლიკაციებში, მათ შორის მინიმუმ ერთი უნდა იყოს ინდექსირებული Web of Science (Clarivate Analytics), ERIH PLUS (European Reference Index of the Humanities), Scopus-ის მონაცემთა ბაზებში. სამაგისტრო და სადოქტორო დისერტაციების ხელმძღვანელებთან და სტუდენტებთან ინტერვიუებმა დაადასტურა, რომ დისერტაციის წერის პროცესში, მაგისტრანტს და დოქტორანტს ჰყავს კვალიფიციური ხელმძღვანელი და, საჭიროების შემთხვევაში, ერთი ან მეტი თანახელმძღვანელი, რომლებსაც აქვთ შესაბამისი სამეცნიერო და საკვლევი თემის შესაბამისი კვლევითი გამოცდილება [ბსუ-ს სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი წესის მიხედვით, დამტკიცებული ბსუ აკადემიური საბჭოს 2015 წლის 8 ოქტომბრის N111 დადგენილებით].

სადისერტაციო კვლევის თემების შერჩევა ხდება სტუდენტისა და მათი პოტენციური ხელმძღვანელის მოსაზრებების შეჯერების საფუძველზე. პოტენციური ხელმძღვანელი და, საბოლოოდ, ხელმძღვანელი შეირჩევა კვლევის თემის სპეციფიკიდან გამომდინარე. შემდეგ ხელმძღვანელი რეგულარულ კონსულტაციებს უწევს სტუდენტს, რისთვისაც კონსულტაციის საათები გამოყოფილია მის დატვირთვაში. კონსულტაციების სიხშირე მერყეობს, ეს დამოკიდებულია საკვლევი თემის ბუნებასა და სტუდენტის საჭიროებებზე. ხელმძღვანელი სტუდენტს აძლევს რჩევებს როგორც საგნის თეორიული ასპექტების მომზადებაში, ასევე კვლევისა და სამეცნიერო საქმიანობის სამეცნიერო და პრაქტიკულ საკითხებთან დაკავშირებით. ხელმძღვანელი არა მხოლოდ ურჩევს სტუდენტს კვლევის პროცესში, არამედ ეხმარება შესაბამის სამეცნიერო ღონისძიებებში მონაწილეობისა და მათი შედეგების წარმოდგენის პროცესში. ვიზიტის ფარგლებში შესწავლილი იქნა დაწესებულების მიერ მოწოდებული სამაგისტრო და სადოქტორო დისერტაციები, რომელთა უმეტესობა საინტერესო იყო თემატური კუთხით და აკმაყოფილებდა სტანდარტებს.

მაგისტრანტთა/დოქტორანტთა ხელმძღვანელობასთან დაკავშირებული მონაცემები *პროგრამა 2 (მაგისტრატურის ისტორია), 4 (მაგისტრატურა არქეოლოგია), 5 (დოქტორანტურა ქრქეოლოგია)*	
სამაგისტრო/სადოქტორო ნაშრომის ხელმძღვანელთა რაოდენობა	**12, 6, 4**

სადოქტორო ნაშრომის ხელმძღვანელთა რაოდენობა	4
მაგისტრატური სტუდენტთა რაოდენობა	34
დოქტორანტურის სტუდენტთა რაოდენობა	5
სამაგისტრო პროგრამაზე სტუდენტებისა და ხელმძღვანელების თანაფარდობა	0,39; 2
სადოქტორო პროგრამაზე სტუდენტებისა და ხელმძღვანელების თანაფარდობა	0,8

მტკიცებულებები/ინდიკატორები:

- საგანმანათლებლო პროგრამა;
- პროგრამის თვითშეფასების ანგარიში;
- გასაუბრებების შედეგები.

კლასტერის საერთო რეკომენდაციები:

კლასტერის საერთო რჩევები:

რეკომენდაციები და რჩევები პროგრამების მიხედვით:

შეფასება

გთხოვთ, შეაფასოთ სტანდარტის აღნიშნული კომპონენტთან პროგრამების შესაბამისობა

კომპონენტი 3.2. მაგისტრანტთა და დოქტორანტთა ხელმძღვანელობა	*შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*არ შეესაბამება მოთხოვნებს*
პროგრამა 1 (სახელწოდება, საფეხური)	არ მიესადაგება	☐	☐	☐
პროგრამა 2 (სახელწოდება, საფეხური)	☒	☐	☐	☐
პროგრამა 3 (სახელწოდება, საფეხური)	არ მიესადაგება	☐	☐	☐

პროგრამა 4 (სახელწოდება, საფეხური)	☒	☐	☐	☐
პროგრამა 5 (სახელწოდება, საფეხური)	☒	☐	☐	☐

პროგრამების სტანდარტთან შესაბამისობა

3 სტუდენტთა მიღწევები, მათთან ინდივიდუალური მუშაობა	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ შეესაბამება მოთხოვნებს
პროგრამა 1 (სახელწოდება, საფეხური)	☒	☐	☐	☐
პროგრამა 2 (სახელწოდება, საფეხური)	☒	☐	☐	☐
პროგრამა 3 (სახელწოდება, საფეხური)	☒	☐	☐	☐
პროგრამა 4 (სახელწოდება, საფეხური)	☒	☐	☐	☐
პროგრამა 5 (სახელწოდება, საფეხური)	☒	☐	☐	☐

4. *სასწავლო რესურსებით უზრუნველყოფა*

კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათლებლო პროგრამის/საგანმანათლებლო პროგრამების ადამიანური, მატერიალური, საინფორმაციო და ფინანსური რესურსები უზრუნველყოფს პროგრამის მდგრად, სტაბილურ, საკმარის და ეფექტურ ფუნქციონირებას და დასახული მიზნების მიღწევას.

4.1. *ადამიანური რესურსები*

- პროგრამას ახორციელებენ შესაბამისი კვალიფიკაციის მქონე სპეციალისტები, რომლებსაც აქვთ პროგრამით გათვალისწინებული სწავლის შედეგების გამომუშავებისათვის აუცილებელი კომპეტენცია;
- პროგრამის განმახორციელებელი აკადემიური/სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის რაოდენობა და დატვირთვა უზრუნველყოფს საგანმანათლებლო პროგრამით განსაზღვრული სასწავლო პროცესის წარმართვას და ასევე, სამეცნიერო-კვლევითი/შემოქმედებითი/ საქმიანობისა და მათზე დაკისრებული სხვა ფუნქციების ჯეროვან შესრულებას. რაოდენობრივი ინდიკატორები, რომლებიც დაკავშირებულია აკადემიურ/სამეცნიერო/ მოწვეულ პერსონალთან უზრუნველყოფს პროგრამის მდგრადობას.
- პროგრამის ხელმძღვანელს გააჩნია პროგრამის შემუშავებისთვის საჭირო ცოდნა და გამოცდილება, ასევე შესაბამისი კომპეტენციები პროგრამის სასწავლო სფეროში. ასევე, უშუალოდაა ჩართული პროგრამის განხორციელებაში.
- პროგრამის სტუდენტები უზრუნველყოფილნი არიან სათანადო რაოდენობისა და შესაბამისი კომპეტენციის მქონე ადმინისტრაციული და დამხმარე პერსონალით.

კლასტერული და ინდივიდუალური შეფასება

კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათლებლო პროგრამების სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის
შეფასება და ანალიზი

ბსუ-ის ისტორია-არქეოლოგიურ კლასტერში დაჯგუფებული ყველა პროგრამის პერსონალი შედგება კვალიფიციური სპეციალისტებისგან. როგორც აკადემიური, ისე მოწვეული პერსონალის პირადი მონაცემები (CV, პუბლიკაციები, კონფერენციებში მონაწილეობა და სხვა აქტივობები) ადასტურებს, რომ ყველა მათგანი არის კვალიფიციური მეცნიერი, რომლებსაც გააჩნიათ საჭირო კომპეტენციები პროგრამის სწავლის შედეგების მისაღწევად. რაოდენობრივ ინდიკატორებში მოცემული თანაფარდობა აკადემიურ და მოწვეულ პერსონალსა და სტუდენტებს შორის მნიშვნელოვანია პროგრამების მდგრადობის დასადასტურებლად. აკადემიური და მოწვეული პერსონალის დატვირთვა უზრუნველყოფს მათ სათანადოდ წარმართონ კვლევითი საქმიანობა საგანმანათლებლო/სწავლებისა და სწავლის პროცესი თავიანთი მოვალეობების შესრულებასთან ერთად. ყველა პროგრამის ხელმძღვანელს გააჩნია პროგრამის შემუშავებისა და განვითარებისათვის საჭირო თვისებები და გამოცდილება. უფრო მეტიც, სამივე პირადად მონაწილეობს პროგრამების განხორციელებაში.

აღწერა და ანალიზი

პროგრამა 1 – *საბაკალავრო პროგრამა ისტორიაში*

ისტორიის საბაკალავრო პროგრამის სრული შემადგენლობა შედგება 37 ლექტორისაგან. მათგან 30 წარმოადგენს აკადემიურ პერსონალს (11 პროფესორი, 14 ასოცირებული პროფესორი და 5 ასისტენტ პროფესორი), ხოლო 7 მოწვეული ლექტორია (მათ შორის ერთს სამეცნიერო თანამდებობა აქვს). აღსანიშნავია, რომ თვითშეფასების დოკუმენტი ამის შესახებ არასწორ მონაცემებს იძლევა და პროფესორთა რაოდენობა მოცემულია რაოდენობრივად, ხოლო პერსონალის სია ხელმისაწვდომია მხოლოდ ქართულ ენაზე. აკადემიური პერსონალიდან ყველა აფილირებულია ბათუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტთან. როგორც აკადემიური, ისე მოწვეული პერსონალის პირადი მონაცემები (CV, პუბლიკაციები, კონფერენციებში მონაწილეობა და სხვა აქტივობები) ადასტურებს, რომ ყველა მათგანი არის კვალიფიციური მეცნიერი, რომლებსაც გააჩნიათ საჭირო კომპეტენციები პროგრამის სწავლის შედეგების მისაღწევად. რაოდენობრივ ინდიკატორებში მოცემული თანაფარდობა აკადემიურ და მოწვეულ პერსონალსა და სტუდენტებს შორის მნიშვნელოვანია პროგრამის მდგრადობის დასადასტურებლად. აკადემიური და მოწვეული პერსონალის დატვირთვა უზრუნველყოფს მათ სათანადოდ წარმართონ კვლევითი საქმიანობა საგანმანათლებლო/სწავლებისა და სწავლის პროცესთან ერთად.

პროგრამის ხელმძღვანელები ფლობენ აკადემიური ლიდერობის აუცილებელ თვისებებს და უკვე გამოცდილნი არიან პროგრამის შემუშავებასა და განვითარებაში. სამივე მათგანი პროგრამაში პირადად მონაწილეობს.

პროგრამას ახორციელებს ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტი. როგორც ადმინისტრაციულ, ასევე დამხმარე პერსონალს გააჩნიათ საჭირო კომპეტენცია, რათა უზრუნველყონ პროგრამაში ჩარიცხული სტუდენტებისთვის ადეკვატური მხარდაჭერა.

პროგრამა 1 (ისტორია, ბაკალავრიატი)				
პროგრამაში ჩართული პერსონალის რაოდენობა (მათ შორის აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალი)	*პროგრამის პერსონალის რაოდენობა*	*მათ შორის დარგობრივი ექსპერტიზის მქონე პერსონალი*	*მათ შორის დარგობრივი მიმართულებით დოქტორის ხარისხის მქონე პერსონალი*	*მათ შორის, აფილირებული აკადემიური პერსონალი*
აკადემიური პერსონალის საერთო რაოდენობაა	37			
პროფესორი	11	7	7	11
ასოცირებული პროფესორი	14	10	10	14
ასისტენ-პროფესორი	5	3	3	5
ასისტენტი				
მოწვეული პერსონალი	6	3	2	
სამეცნიერო პერსონალი	1	1	1	

პროგრამა 2 – სამაგისტრო პროგრამა ისტორიაში

ისტორიის სამაგისტრო პროგრამის სრული შემადგენლობა შედგება 22 ლექტორისაგან. მათგან 21 აკადემიური პერსონალი (7 პროფესორი, 12 ასოცირებული პროფესორი, 2 ასისტენტ პროფესორი) და 1 არის მოწვეული ლექტორი. (აღსანიშნავია, რომ თვითშეფასების დოკუმენტს ამ შემთხვევაში აკლია ერთი ასოცირებული პროფესორი და პროფესორთა რაოდენობა მოცემულია რაოდენობრივად და პერსონალის სია ხელმისაწვდომია მხოლოდ ქართულ ენაზე.) აკადემიური პერსონალიდან ყველა აფილირებულია ბათუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტთან. როგორც აკადემიური, ისე მოწვეული პერსონალის პირადი მონაცემები (CV, პუბლიკაციები, კონფერენციებში მონაწილეობა და სხვა აქტივობები) ადასტურებს, რომ ყველა მათგანი არის კვალიფიციური მეცნიერი, რომლებსაც გააჩნიათ საჭირო კომპეტენციები პროგრამის სწავლის შედეგების მისაღწევად. რაოდენობრივ ინდიკატორებში მოცემული თანაფარდობა აკადემიურ და მოწვეულ პერსონალსა და სტუდენტებს შორის მნიშვნელოვანია პროგრამის მდგრადობის დასადასტურებლად. აკადემიური და მოწვეული პერსონალის დატვირთვა უზრუნველყოფს მათ სათანადოდ წარმართონ კვლევითი საქმიანობა საგანმანათლებლო/სწავლებისა და სწავლის პროცესთან ერთად.

პროგრამის ხელმძღვანელები ფლობენ აკადემიური ლიდერობის აუცილებელ თვისებებს და უკვე გამოცდილნი არიან პროგრამის შემუშავებასა და განვითარებაში. ორივე პირადად მონაწილეობს პროგრამაში.

პროგრამას ახორციელებს ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტი. როგორც ადმინისტრაციულ, ასევე დამხმარე პერსონალს გააჩნიათ საჭირო კომპეტენცია, რათა უზრუნველყონ პროგრამაში ჩარიცხული სტუდენტების ადეკვატური მხარდაჭერა.

პროგრამა 2 – სამაგისტრო პროგრამა ისტორიაში				
პროგრამაში ჩართული პერსონალის რაოდენობა (მათ შორის აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალი)	*პროგრამის პერსონალის რაოდენობა*	*მათ შორის დარგობრივი ექსპერტიზის მქონე პერსონალი*	*მათ შორის დარგობრივი მიმართულებით დოქტორის ხარისხის მქონე პერსონალი*	*მათ შორის, აფილირებული აკადემიური პერსონალი*
აკადემიური პერსონალის საერთო რაოდენობაა	22			
პროფესორი	7	7	7	7

ასოცირებული პროფესორი	12	11	11	12
ასისტენ-პროფესორი	2	2	2	2
ასისტენტი				
მოწვეული პერსონალი	1	1	1	
სამეცნიერო პერსონალი				

პროგრამა 3 – არქეოლოგიის საბაკალავრო პროგრამა

არქეოლოგიის საბაკალავრო პროგრამის სრული პერსონალი შედგება 42 ლექტორისაგან. მათგან 30 წარმოადგენს აკადემიურ პერსონალს (1 პროფესორი-ემერიტუსი, 13 პროფესორი, 12 ასოცირებული და 4 ასისტენტ პროფესორი), ხოლო 12 მოწვეული ლექტორია (მათ შორის ერთს სამეცნიერო თანამდებობა აქვს). აკადემიური პერსონალიდან ყველა აფილირებულია ბათუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტთან. როგორც აკადემიური, ისე მოწვეული პერსონალის პირადი მონაცემები (CV, პუბლიკაციები, კონფერენციებში მონაწილეობა და სხვა აქტივობები) ადასტურებს, რომ ყველა მათგანი არის კვალიფიციური მეცნიერი, რომლებსაც გააჩნიათ საჭირო კომპეტენციები პროგრამის სწავლის შედეგების მისაღწევად. თანაფარდობა აკადემიურ და მოწვეულ პერსონალსა და სტუდენტებს შორის მნიშვნელოვანია პროგრამის მდგრადობის დასამტკიცებლად. აკადემიური და მოწვეული პერსონალის დატვირთვა უზრუნველყოფს მათ სათანადოდ წარმართონ კვლევითი საქმიანობა საგანმანათლებლო/სწავლებისა და სწავლის პროცესთან ერთად.

პროგრამის ხელმძღვანელები ფლობენ აუცილებელ კვალიფიკაციას და აკადემიურ ლიდერის უნარებს და უკვე გამოცდილნი არიან პროგრამის შემუშავებასა და განვითარებაში. ორივე პირადად მონაწილეობს პროგრამაში.

პროგრამას ახორციელებს ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტი. როგორც ადმინისტრაციულ, ასევე დამხმარე პერსონალს გააჩნიათ საჭირო კომპეტენცია, რათა უზრუნველყონ პროგრამაში ჩარიცხული სტუდენტების მხარდაჭერა.

პროგრამა 3 – არქეოლოგიის საბაკალავრო პროგრამა				
პროგრამაში ჩართული პერსონალის რაოდენობა (მათ შორის აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალი)	*პროგრამის პერსონალის რაოდენობა*	*მათ შორის დარგობრივი ექსპერტიზის მქონე პერსონალი*	*მათ შორის დარგობრივი მიმართულებით დოქტორის ხარისხის მქონე პერსონალი*	*მათ შორის, აფილირებული აკადემიური პერსონალი*
აკადემიური პერსონალის საერთო რაოდენობაა	42			
პროფესორი	14	7	7	14
ასოცირებული პროფესორი	12	5	7	12
ასისტენ–პროფესორი	4	1	3	4
ასისტენტი				
მოწვეული პერსონალი	11	10	10	
სამეცნიერო პერსონალი	1	1	1	

პროგრამა 4 – სამაგისტრო პროგრამა შავი ზღვის და კავკასიის კლასიკურ არქეოლოგიაში

შავი ზღვისა და კავკასიის კლასიკური არქეოლოგიის სამაგისტრო პროგრამის სრული პერსონალი შედგება 16 ლექტორისაგან. მათგან 7 წარმოადგენს აკადემიურ პერსონალს (1 პროფესორი-ემერიტუსი, 2 პროფესორი, 3 ასოცირებული პროფესორი და 1 ასისტენტ პროფესორი), ხოლო 9 მოწვეული ლექტორია (მათ შორის ერთს სამეცნიერო თანამდებობა აქვს). აღსანიშნავია, რომ თვითშეფასების დოკუმენტი იძლევა სწორ მონაცემებს, მაშინ როცა რაოდენობრივ მონაცემებში და პერსონალის სიაშია მოცემულია ერთი მოწვეული ლექტორი, როგორც ასისტენტ-პროფესორი. აკადემიური პერსონალიდან ყველა აფილირებულია ბათუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტთან. როგორც აკადემიური, ისე მოწვეული პერსონალის პირადი მონაცემები (CV, პუბლიკაციები,

კონფერენციებში მონაწილეობა და სხვა აქტივობები) ადასტურებს, რომ ყველა მათგანი არის კვალიფიციური მეცნიერი, რომლებსაც გააჩნიათ საჭირო კომპეტენციები პროგრამის სწავლის შედეგების მისაღწევად. რაოდენობრივ ინდიკატორებში მოცემული თანაფარდობა აკადემიურ და მოწვეულ პერსონალსა და სტუდენტებს შორის მნიშვნელოვანია პროგრამის მდგრადობის დასადასტურებლად. აკადემიური და მოწვეული პერსონალის დატვირთვა უზრუნველყოფს მათ სათანადოდ წარმართონ კვლევითი საქმიანობა საგანმანათლებლო/სწავლებისა და სწავლის პროცესთან ერთად.

პროგრამის ხელმძღვანელები ფლობენ საჭირო კვალიფიკაციას და უკვე გამოცდილნი არიან პროგრამის შემუშავებასა და განვითარებაში. ორივე პირადად მონაწილეობს პროგრამაში.

პროგრამას ახორციელებს ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტი. როგორც ადმინისტრაციულ, ასევე დამხმარე პერსონალს გააჩნიათ საჭირო კომპეტენცია, რათა უზრუნველყონ პროგრამაში ჩარიცხული სტუდენტების მხარდაჭერა.

პროგრამა 4 (შავი ზღვის და კავკასიის კლასიკური არქეოლოგია, მაგისტრატურა)				
პროგრამაში ჩართული პერსონალის რაოდენობა (მათ შორის აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალი)	*პროგრამის პერსონალის რაოდენობა*	*მათ შორის დარგობრივი ექსპერტიზის მქონე პერსონალი*	*მათ შორის დარგობრივი მიმართულებით დოქტორის ხარისხის მქონე პერსონალი*	*მათ შორის, აფილირებული აკადემიური პერსონალი*
აკადემიური პერსონალის საერთო რაოდენობაა	16			
პროფესორი	3	3	3	3
ასოცირებული პროფესორი	3	1	1	3
ასისტენ-პროფესორი	1	1	1	1
ასისტენტი				

მოწვეული პერსონალი	8	7	7	
სამეცნიერო პერსონალი	1	1	1	

პროგრამა 5– სადოქტორო პროგრამა არქეოლოგიაში

არქეოლოგიის სადოქტორო პროგრამის სრული პერსონალი შედგება 13 ლექტორისაგან. მათგან 6 წარმოადგენს აკადემიურ პერსონალს (1 პროფესორი-ემერიტუსი, 2 პროფესორი, 2 ასოცირებული პროფესორი და 1 ასისტენტ პროფესორი), ხოლო 7 მოწვეული პროფესორი. აკადემიური პერსონალიდან ყველა აფილირებულია ბათუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტთან. როგორც აკადემიური, ისე მოწვეული პერსონალის პირადი მონაცემები (CV, პუბლიკაციები, კონფერენციებში მონაწილეობა და სხვა აქტივობები) ადასტურებს, რომ ყველა მათგანი არის კვალიფიციური მეცნიერი, რომლებსაც გააჩნიათ საჭირო კომპეტენციები პროგრამის სწავლის შედეგების მისაღწევად. თანაფარდობა აკადემიურ და მოწვეულ პერსონალსა და პერსონალსა და სტუდენტებს შორის მნიშვნელოვანია პროგრამის მდგრადობის დასადასტურებლად. აკადემიური და მოწვეული პერსონალის დატვირთვა უზრუნველყოფს მათ სათანადოდ წარმართონ კვლევითი საქმიანობა საგანმანათლებლო/სწავლებისა და სასწავლო პროცესთან ერთად.

პროგრამის ხელმძღვანელები ფლობენ აუცილებელ კვალიფიკაციას და აკადემიურ ლიდერის უნარებს და უკვე გამოცდილნი არიან პროგრამის შემუშავებასა და განვითარებაში. სამივე მათგანი პირადად მონაწილეობს პროგრამაში როგორც ლექტორად, ასევე ხელმძღვანელად.

პროგრამას ახორციელებს ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტი. როგორც ადმინისტრაციულ, ასევე დამხმარე პერსონალს გააჩნიათ საჭირო კომპეტენცია, რათა უზრუნველყონ პროგრამაში ჩარიცხული სტუდენტების მხარდაჭერა.

პროგრამა 5– სადოქტორო პროგრამა არქეოლოგიაში				
პროგრამაში ჩართული პერსონალის რაოდენობა (მათ შორის აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალი)	*პროგრამის პერსონალის რაოდენობა*	*მათ შორის დარგობრივი ექსპერტიზის მქონე პერსონალი*	*მათ შორის დარგობრივი მიმართულებით დოქტორის ხარისხის მქონე პერსონალი*	*მათ შორის, აფილირებული აკადემიური პერსონალი*

აკადემიური პერსონალის საერთო რაოდენობაა	13			
პროფესორი	3	2	2	3
ასოცირებული პროფესორი	2	1	1	2
ასისტენ–პროფესორი	1	1	1	1
ასისტენტი				
მოწვეული პერსონალი	6	6	6	
სამეცნიერო პერსონალი	1	1	1	

მტკიცებულებები/ინდიკატორები:

- პროგრამები;
- ადმინისტრაციული და დამხმარე პერსონალის პირადი საქმეები;
- პროგრამების რაოდენობრივი მაჩვენებლები;
- პროგრამის პერსონალის სიები;
- აკადემიური და მოწვეული პერსონალის დატვირთვის სქემა;
- თვითშეფასების ანგარიში

კლასტერის საერთო რეკომენდაციები:

კლასტერის საერთო რჩევები:

რეკომენდაციები და რჩევები პროგრამების მიხედვით:

შეფასება

გთხოვთ, შეაფასოთ სტანდარტის აღნიშნული კომპონენტთან პროგრამების შესაბამისობა

4.1. ადამიანური რესურსები:	*შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*არ შეესაბამება მოთხოვნებს*
პროგრამა 1 (სახელწოდება, საფეხური)	☒	☐	☐	☐
პროგრამა 2 (სახელწოდება, საფეხური)	☒	☐	☐	☐
პროგრამა 3 (სახელწოდება, საფეხური)	☒	☐	☐	☐
პროგრამა 4 (სახელწოდება, საფეხური)	☒	☐	☐	☐
პროგრამა 5 (სახელწოდება, საფეხური)	☒	☐	☐	☐

4.2 *მაგისტრანტთა და დოქტორანტთა ხელმძღვანელობის კვალიფიკაცია*

მაგისტრატურას და დოქტორანტებს ჰყავთ კვალიფიციური ხელმძღვანელ(ებ)ი და, საჭიროების შემთხვევაში, თანახელმძღვანელ(ებ)ი, რომლებსაც აქვთ შესაბამისი სამეცნიერო-კვლევითი გამოცდილება კვლევის სფეროში.

კლასტერული და ინდივიდუალური შეფასება

კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათლებლო პროგრამების სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის
შეფასება და ანალიზი

სამაგისტრო და სადოქტორო პროგრამებს ჰყავთ მაღალკვალიფიციური ხელმძღვანელები ყველა საჭირო უნარებითა და გამოცდილებით. ყველა მათგანი არის გამოცდილი მკვლევარი, პუბლიკაციებით შესაბამის დარგში. საჭიროების შემთხვევაში, თანახელმძღვანელად შეიძლება დაინიშნოს მოწვეული პერსონალი, რომელსაც აქვს აკადემიური ხარისხი და სამეცნიერო პუბლიკაციები საქართველოს ან უცხოური უნივერსიტეტებიდან.

პროგრამა 2 – სამაგისტრო პროგრამა ისტორიაში

რაოდენობრივი მონაცემებით, პროგრამის სრული შემადგენლობიდან მხოლოდ 12 წევრი ითვლება სამაგისტრო დისერტაციის ხელმძღვანელად. არ არსებობს სია, რომელიც განსაზღვრავს მათ, თუმცა ისტორიის სამაგისტრო პროგრამის აკადემიურ პერსონალს, რომელსაც აქვს შესაბამისი დარგის ხარისხი, აქვს ყველა საჭირო უნარ-ჩვევა და გამოცდილება უხელმძღვანელოს სამაგისტრო ნაშრომს. ყველა მათგანი ფლობს თანამედროვე მეთოდების ცოდნას და არის გამოცდილი მკვლევარი შესაბამისი პუბლიკაციებით.

პროგრამა 2 - სამაგისტრო პროგრამა ისტორიაში			
სამაგისტრო/სადოქტორო ნაშრომების ხელმძღვანელთა რაოდენობა	ნაშრომის ხელმძღვანელები	მათ შორის დარგობრივი მიმართულებით დოქტორის ხარისხის მქონე ხელმძღვანელები	მათ შორის, აფილირებული აკადემიური პერსონალი
სამაგისტრო/სადოქტორო ნაშრომების ხელმძღვანელთა რაოდენობა	12	12	
პროფესორი			
ასოცირებული პროფესორი			
ასისტენ-პროფესორი			
მოწვეული პერსონალი			–
სამეცნიერო პერსონალი			–

პროგრამა 4 – სამაგისტრო პროგრამა შავი ზღვის და კავკასიის კლასიკურ არქეოლოგიაში

რაოდენობრივი მონაცემებით, პროგრამის სრული შემადგენლობიდან მხოლოდ 6 წევრი ითვლება სამაგისტრო დისერტაციის ხელმძღვანელად. არ არსებობს სია, რომელიც მათ განსაზღვრავს, თუმცა შავი ზღვისა და კავკასიის კლასიკური არქეოლოგიის სამაგისტრო პროგრამის აკადემიურ პერსონალს, რომელსაც აქვს შესაბამისი დარგის ხარისხი, აქვს ყველა საჭირო უნარ-ჩვევა და გამოცდილება უხელმძღვანელოს სამაგისტრო ნაშრომს. ყველა მათგანი ფლობს თანამედროვე მეთოდების ცოდნას და არის გამოცდილი მკვლევარი შესაბამისი პუბლიკაციებით.

პროგრამა 4 (შავი ზღვის და კავკასიის კლასიკური არქეოლოგია, მაგისტრატურა)			
სამაგისტრო/სადოქტორო ნაშრომების ხელმძღვანელთა რაოდენობა	ნაშრომის ხელმძღვანელები	მათ შორის დარგობრივი მიმართულებით დოქტორის ხარისხის მქონე ხელმძღვანელები	მათ შორის, აფილირებული აკადემიური პერსონალი

სამაგისტრო/სადოქტორო ნაშრომების ხელმძღვანელთა რაოდენობა	6	6	
პროფესორი			
ასოცირებული პროფესორი			
ასისტენ-პროფესორი			
მოწვეული პერსონალი			–
სამეცნიერო პერსონალი			–

პროგრამა 5– სადოქტორო პროგრამა არქეოლოგიაში

სრული პერსონალის მხოლოდ ოთხი წევრი ითვლება ხელმძღვანელად - 1 პროფესორი-ემერიტუსი, 1 პროფესორი, 1 ასოცირებული პროფესორი და 1 ასისტენტ პროფესორი (თვითშეფასების დოკუმენტში იგი მოხსენებულია, როგორც ბსუ-ს ისტორიის, არქეოლოგიისა და ეთნოლოგიის კათედრის ისტორიის დოქტორი). ყველა მათგანი ფლობს თანამედროვე მეთოდების ცოდნას. ისინი არიან გამოცდილი მკვლევარები შესაბამისი სფეროების პუბლიკაციებით. დოქტორანტების საჭიროებიდან გამომდინარე, უნივერსიტეტს შეუძლია მოიწვიოს თანახელმძღვანელი. ასევე შესაძლებელია უცხოელი თანახელმძვანელის მოწვევა. თანახელმძღვანელი შეიძლება დაინიშნოს იმ შემთხვევაში, თუ ასეთ პირს აქვს აკადემიური ხარისხი და აქვს სამეცნიერო პუბლიკაციები შესაბამის სფეროში. ამავდროულად, ბსუ-ს სადოქტორო დებულების თანახმად, სადოქტორო დისერტაციას შეუძლია გაუძღვეს მხოლოდ პროფესორი, ასოცირებულ პროფესორი, მთავარ მკვლევარი ან ბსუ-ში უფროსი მკვლევარი. ამით აიხსნება ის ფაქტი, რომ თვითშეფასების დოკუმენტში ასისტენტ პროფესორი მოიხსენიება მხოლოდ როგორც ისტორიის დოქტორი.

პროგრამა 5– სადოქტორო პროგრამა არქეოლოგიაში

სამაგისტრო/სადოქტორო ნაშრომების ხელმძღვანელთა რაოდენობა	ნაშრომის ხელმძღვანელები	მათ შორის დარგობრივი მიმართულებით დოქტორის ხარისხის მქონე ხელმძღვანელები	მათ შორის, აფილირებული აკადემიური პერსონალი
სამაგისტრო/სადოქტორო ნაშრომების ხელმძღვანელთა რაოდენობა	**4**	**4**	**4**
პროფესორი	2	2	2
ასოცირებული პროფესორი	1	1	1
ასისტენ-პროფესორი	1	1	1
მოწვეული პერსონალი			–
სამეცნიერო პერსონალი			–

მტკიცებულებები/ინდიკატორები:

- პროგრამები;
- ადმინისტრაციული და დამხმარე პერსონალის პირადი საქმეები;
- პროგრამების რაოდენობრივი მაჩვენებლები;
- პროგრამის პერსონალის სიები;
- ბსუ დოქტორანტურის დებულება
- თვითშეფასების ანგარიში

კლასტერის საერთო რეკომენდაციები:

კლასტერის საერთო რჩევები:

რეკომენდაციები და რჩევები პროგრამების მიხედვით:

შეფასება

გთხოვთ, შეაფასოთ სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან პროგრამების შესაბამისობა

კომპონენტი 4.2 მაგისტრანტთა და დოქტორანტთა ხელმძღვანელთა კვალიფიკაცია	*შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*არ შეესაბამება მოთხოვნებს*
პროგრამა 1 (*სახელწოდება, საფეხური*)	არ მიესადაგება	☐	☐	☐
პროგრამა 2 (*სახელწოდება, საფეხური*)	☒	☐	☐	☐
პროგრამა 3 (*სახელწოდება, საფეხური*)	არ მიესადაგება	☐	☐	☐
პროგრამა 4 (*სახელწოდება, საფეხური*)	☒	☐	☐	☐
პროგრამა 5 (*სახელწოდება, საფეხური*)	☒	☐	☐	☐

4.3. *აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის პროფესიული განვითარება*

- უსდ ახორციელებს პროგრამის პერსონალის შეფასებას და რეგულარულად აანალიზებს შეფასების შედეგებს.
- უსდ ზრუნავს აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის პროფესიულ განვითარებაზე. ასევე ხელს უწყობს მათ მიერ სამეცნიერო/კვლევითი საქმიანობის განხორციელებას.

კლასტერული და ინდივიდუალური შეფასება

კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათლებლო პროგრამების სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის

შეფასება და ანალიზი

კლასტერში დაჯგუფებული პროგრამების განმახორციელებელი პერსონალის პროფესიული განვითარება მოწვეულ პერსონალთან ერთად შეიძლება დაიყოს ორ ძირითად ჯგუფად. ერთის მხრივ, იგი შედგება პერსონალის სამეცნიერო და სასწავლო საქმიანობის რეგულარული შეფასებისაგან; მეორეს მხრივ, ეს ეხება უნივერსიტეტის პოლიტიკასა და პრაქტიკას, რამაც გამოიწვია ჯილდოებისა და წახალისების სისტემა პერსონალის განვითარების, პროფესიული ზრდისა და წინსვლის სტიმულირებისთვის.

კერძოდ, თანამშრომლებს შეუძლიათ განავითარონ თავიანთი კვლევა შემდეგი აქტივობების საფუძველზე (თვითშეფასების დოკუმენტი- გვ. 104-106):

„საგანმანათლებლო პროგრამის სამეცნიერო კომპონენტის შესრულება, რომელიც მოიცავს: სამეცნიერო მუშაობა; სამეცნიერო კვლევითი პროექტები; სამეცნიერო კონფერენცია/ფორუმი/სიმპოზიუმი/კონგრესი; სხვადასხვა სამეცნიერო პუბლიკაციების/ნაშრომების რედაქტირება და რეცენზია; სამეცნიერო საკონსულტაციო და საექსპერტო საქმიანობა; საზოგადოებრივ სამეცნიერო-პოპულარული მოღვაწეობა".

უნივერსიტეტის მთავარ ადმინისტრაციულ პერსონალთან შეხვედრებმა ცხადყო, რომ კლასტერის მხარდაჭერის სისტემები კარგად არის ჩამოყალიბებული და ძალიან კომპეტენტურია. უნივერსიტეტს ჰყავს შესაბამისი კვალიფიციური თანამშრომლები, რომლებიც მუშაობენ ადმინისტრაციულ ერთეულებში, რომლებიც მართავენ ძირითად ფუნქციებს, როგორიცაა ბიბლიოთეკა და მასთან დაკავშირებული სასწავლო რესურსების სისტემები, მართავენ ფაკულტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურს და სტუდენტურ ცენტრს და ზედამხედველობენ BSU-ს სამეცნიერო და საგანმანათლებლო ლაბორატორიების მოვლა-პატრონობას. შესაბამისად, ყველა პროგრამა უზრუნველყოფილია მიზნებისა და სწავლის შედეგების მისაღწევად საჭირო რაოდენობისა და ხარისხის მატერიალურ-ტექნიკური რესურსებით. ბიბლიოთეკაში ხელმისაწვდომია სილაბუსებში მითითებული ყველა ძირითადი ლიტერატურა და სხვა სასწავლო მასალა (მათ შორის ელექტრონული რესურსების საშუალებით). სტუდენტები ინფორმირებულნი არიან არსებული რესურსების თაობაზე და იციან თუ როგორ მოიხმარონ ისინი. ბიბლიოთეკაში ხელმისაწვდომია პროგრამაში მითითებული ძირითადი ლიტერატურა.

თვითშეფასების დოკუმენტიდან და ასევე გარე შეფასების ჯგუფის ვიზიტის დროს ჩატარებული ინტერვიუებიდან მიღებული მტკიცებულებები აჩვენებს, რომ უნივერსიტეტს აქვს ცენტრალიზებული სისტემა სწავლებისა და სწავლის შესახებ პერსონალის ცოდნისა და გაგების გასავითარებლად მოკლე კურსებისა და სხვა მხარდაჭერის მიწოდებით. უნივერსიტეტი ეხმარება და მხარს უჭერს პერსონალს ონლაინ/პირისპირ სემინარებში, ვებინარებში, პროფესიული განვითარების ვორქშოფებში მონაწილეობაში; პროექტის ინიციატივებისა და ინდივიდუალური გამოქვეყნების მხარდასაჭერად გამოყოფილია დაფინანსება. ექსპერტთა ჯგუფმა ინტერვიუების დროს მოიძია მეტი ინფორმაცია პერსონალის პროფესიულ განვითარებაში ჩართულობის შესახებ, რომელიც გულისხმობდა სწავლებისა და სწავლის გაუმჯობესებას; იყო თუ არა კურსები სავალდებულო, როგორ განისაზღვრა კურსის შინაარსი; და, მათი აზრით, ჰქონდა თუ არა რაიმე გავლენა კურსის შინაარსს სტუდენტის სწავლის გამოცდილებაზე. კურსები დაეხმარა პერსონალს უკეთ დაუფლებოდნენ ტექნოლოგიებს, რაც ასე აუცილებელი იყო პანდემიის დროს დისტანციური მუშაობის გამო. თუმცა, როგორც ჩანს, პერსონალი უფრო მეტად იყო მოტივირებული და ჩართული პროფესიული განვითარების კურსებში, რომლებიც ავითარებდა მათ შესაძლებლობებს კვლევის მიმართულებით, ვიდრე სწავლების მიმართულებით. აღსანიშნავია, რომ ბოლო ორი ათწლეულის მანძილზე უმაღლესი რანგის უნივერსიტეტების (რომლებიდანაც ბსუ სწავლობს, კურიკულუმის შემუშავების კუთხით) აკადემიური პერსონალი

ცდილობს უფრო და უფრო აქტიურად დააკავშიროს პედაგოგიური თეორია და განათლების შესაბამისი ინოვაციები პროფესიულ პრაქტიკასთან. ეს მათ საშუალებას მისცემს, მაგალითად, უკეთესად განახორციელონ თვითშეფასების დოკუმენტში მოცემული ზოგიერთი მტკიცება იმის შესახებ, რომ ხდება სწავლის შედეგების გათანაბრება სწავლებასთან და (კერძოდ) შეფასების შესაბამის ფორმებთან, მათ შორის „ავთენტური შეფასებასთან".

როგორც მოგვიანებით ითქვა ამ ანგარიშში, 5.3 ნაწილში:

> *„აკადემიური პერსონალი ახორციელებს საკუთარ შეფასებას პედაგოგიურ თეორიასა და პრაქტიკაში პროფესიული განვითარების უწყვეტი ჩართულობის შესახებ. ეს შედეგები გროვდება და გაანალიზებულია და გამოიყენება იმისათვის, რომ განისაზღვროს პერსონალისათვის საჭირო ტრენინგები. ამის შემდეგ უნივერსიტეტმა თავის თავზე უნდა აიღოს სპონსორობა და მოაწყოს შესაბამისი in-service კურსები ან სემინარები კოლექტიური საჭიროებების დასაკმაყოფილებლად.'*

კიდევ უნდა გავიმეოროთ, რომ მიზანშეწონილია, რომ უნივერსიტეტი პროაქტიურად უნდა ჩაერთოს ტრენინგის საჭიროებების განსაზღვრაში.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები:

- კომპონენტის მტკიცებულებები/ინდიკატორები შესაბამისი დოკუმენტებისა და ინტერვიუს შედეგების ჩათვლით.

კლასტერის საერთო რეკომენდაციები:

- უნივერსიტეტმა უნდა განავითაროს თავისი ცენტრალური სისტემა პედაგოგიურ თეორიაში ინოვაციების ჩართულობისა და ცნობიერების ამაღლების მხარდასაჭერად, აკადემიური პერსონალის უფრო დიდი ნაწილის განვითარების მიზნით, რათა გაუმჯობესდეს სწავლების, სწავლისა და შეფასების ინოვაციური პრაქტიკის განხორციელების შესაძლებლობები.

კლასტერის საერთო რჩევები:

რეკომენდაციები და რჩევები ცალკეული პროგრამების მიხედვით (არსებობი შემთხვევაში):

შეფასება

გთხოვთ, შეაფასოთ სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან პროგრამების შესაბამისობა

კომპონენტი 4.3 . აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის პროფესიული განვითარება:	*შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*არ შეესაბამება მოთხოვნებს*
პროგრამა 1 (სახელწოდება, საფეხური)	☐	☒	☐	☐
პროგრამა 2 (სახელწოდება, საფეხური)	☐	☒	☐	☐
პროგრამა 3 (სახელწოდება, საფეხური)	☐	☒	☐	☐
პროგრამა 4 (სახელწოდება, საფეხური)	☐	☒	☐	☐
პროგრამა 5 (სახელწოდება, საფეხური)	☐	☒	☐	☐

4.4. *მატერიალური რესურსი*

პროგრამა უზრუნველყოფილია იმ აუცილებელი ინფრასტრუქტურითა და ტექნიკური აღჭურვილობით, რაც საჭიროა საგანმანათლებლო პროგრამის სწავლის შედეგების მისაღწევად.

კლასტერული და ინდივიდუალური შეფასება

კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათლებლო პროგრამების სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის

შეფასება და ანალიზი

ისტორია-არქეოლოგიის კლასტერში დაჯგუფებული პროგრამები ხორციელდება ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის ისტორიის, არქეოლოგიისა და ეთნოლოგიის კათედრის ფარგლებში. ლექციები ტარდება ბსუ-ის პირველ კორპუსში (ნინოშვილის ქ. 35). ყველა სალექციო აუდიტორია და კაბინეტი აღჭურვილია თანამედროვე ტექნიკური ტექნიკით, მათ შორის მულტიმედიური რესურსებით. არსებობს რამდენიმე ბიბლიოთეკა და კომპიუტერული კლასი, რომლებითაც შეუძლიათ ისარგებლონ პროგრამის სტუდენტებმა. აქ არის ყველა საჭირო ლიტერატურა ბსუ-ში სწავლისთვის. პროფესორების მიერ მომზადებული რიდერები ხელმისაწვდომია როგორც ბიბლიოთეკაში, ასევე ბსუ-ს სტუდენტთა ელექტრონული პორტალზე (https://www.portal.bsu.edu.ge/). ისტორია-არქეოლოგიური კლასტერში დაჯგუფებული ყველა პროგრამის სტუდენტს შეუძლია განახორციელოს არქეოლოგიური პრაქტიკა/საველე სამუშაოები გონიო-აფსაროსის, ციხისძირისა და ქობულეთ-ფიჭვნარის არქეოლოგიურ ბაზაზე. საარქივო პრაქტიკა ტარდება აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის საარქივო სააგენტოში. როგორც აკადემიურ პერსონალს, ასევე სტუდენტებს შეუძლიათ გამოაქვეყნონ თავიანთი კვლევა BSU-ში უკვე არსებულ სამეცნიერო გამოცემებში/ჟურნალებებში. მათ შორისაა აღმოსავლეთმცოდნეობის მაცნე, რომელიც ინდექსირებულია ევროპული სამეცნიერო რესურსებით. სტუდენტებს აქვთ წვდომა უამრავ ელექტრონულ რესურსზე, რომლებზეც BSU-ს აქვს გამოწერილი: EBSCOhost, Cambridge Journals, JSTOR, Sage პუბლიკაციები და ა.შ. (თვითშეფასების დოკუმენტში ნახსენები

იყო Oxford Journals-იც, მაგრამ როგორც ვიზიტის დროს გაირკვა, უნივერსიტეტი ამ რესურსს აღარ იწერს - ტექნიკური შეცდომის გამო იყო აღნიშნული). პროგრამის შინაარსი და სტრუქტურა უზრუნველყოფს პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევას.

პროგრამა 1 – საბაკალავრო პროგრამა ისტორიაში

იხ. კლასტერის აღწერა.

პროგრამა 2 – სამაგისტრო პროგრამა ისტორიაში

იხ. კლასტერის აღწერა.

პროგრამა 3 – არქეოლოგიის საბაკალავრო პროგრამა

იხ. კლასტერის აღწერა.

პროგრამა 4 – შავი ზღვის და კავკასიის კლასიკური არქეოლოგიის სამაგისტრო პროგრამა

იხ. კლასტერის აღწერა.

პროგრამა 5– სადოქტორო პროგრამა არქეოლოგიაში

იხ. კლასტერის აღწერა.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები:

- თვითშეფასების ანგარიში;
- ინფრასტრუქტურის დათვალიერება;
- ადგილზე განხორციელებული ინტერვიუები;

კლასტერის საერთო რეკომენდაციები:

კლასტერის საერთო რჩევები:

რეკომენდაციები და რჩევები ცალკეული პროგრამების მიხედვით
გთხოვთ, გაწეროთ შემუშავებული რეკომენდაციები და რჩევები ცალკეული პროგრამების მიხედვით (არსებობის შემთხვევაში)

შეფასება

გთხოვთ, შეაფასოთ სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან პროგრამების შესაბამისობა

კომპონენტი 4.4. მატერიალური რესურსები	*შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*არ შეესაბამება მოთხოვნებს*
პროგრამა 1 (სახელწოდება, საფეხური)	☒	☐	☐	☐
პროგრამა 2 (სახელწოდება, საფეხური)	☒	☐	☐	☐
პროგრამა 3 (სახელწოდება, საფეხური)	☒	☐	☐	☐
პროგრამა 4 (სახელწოდება, საფეხური)	☒	☐	☐	☐
პროგრამა 5 (სახელწოდება, საფეხური)	☒	☐	☐	☐

4.5 *პროგრამის/ფაკულტეტის/სკოლის ბიუჯეტი და პროგრამის ფინანსური მდგრადობა*

პროგრამის/ფაკულტეტის/სკოლის ბიუჯეტით გათვალისწინებული ფინანსური რესურსების გამოყოფა ეკონომიკურად შესაძლებელია და შეესაბამება პროგრამის საჭიროებებს.

კლასტერული და ინდივიდუალური შეფასება

კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათლებლო პროგრამების სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის

შეფასება და ანალიზი

პროგრამის თვითშეფასების ჯგუფმა შესაბამის სამსახურთან თანამშრომლობით შეადგინა კლასტერში თითოეული საგანმანათლებლო პროგრამის ბიუჯეტი (პირველადი ხარჯთაღრიცხვა). უნივერსიტეტში საგანმანათლებლო პროგრამების ფინანსური მხარდაჭერა უზრუნველყოფილია ბსუ ერთიანი ბიუჯეტით. ბსუ -ში აკადემიური საგანმანათლებლო პროგრამების ფინანსური მდგრადობა უზრუნველყოფილია უნივერსიტეტის საერთო ბიუჯეტში ასახული შემოსავლებისა და ხარჯების კატეგორიებით. ბიუჯეტის ხარჯვით კომპონენტში გამოითვლება: შრომის/ხელფასის კომპენსაცია; კომპიუტერული ტექნიკა; არსებული ინფრასტრუქტურის მოვლა-პატრონობა; და კომუნალური ხარჯები. ექსპერტთა ჯგუფმა შენიშნა, რომ ტექნიკური ბაზის ნაწილი ივსება ფაკულტეტის დონეზე მოქმედი საერთაშორისო პროექტების თანხებით შეძენილი აღჭურვილობით.

კლასტერის ფინანსური მდგრადობა მხარდაჭერილია და უზრუნველყოფილია ბსუ-ს ცენტრალური ბიუჯეტით. ბსუ-ს 2022 წლის ბიუჯეტიდან ჩანს, რომ ფინანსური რესურსები გამოიყოფა თითოეულ ფაკულტეტზე, თანხები კი კონკრეტულ საქმიანობაზე. კლასტერის ბიუჯეტის განაწილება ითვალისწინებს უნივერსიტეტის მიერ ტრენინგზე, კვლევასა და ზოგად

მოვლაზე გაწეულ ყველა ხარჯს. დოკუმენტაციის, უნივერსიტეტის წარმომადგენლებთან ინტერვიუებიდან და გარე *შეფასების ჯგუფის* წევრის ვიზიტებიდან მოპოვებული მტკიცებულებები მიუთითებს იმაზე, რომ უნივერსიტეტის პოლიტიკამ ბიუჯეტის გაზრდის შესახებ ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში უზრუნველყო ამ პროგრამების მდგრადობა. მართლაც, ექსპერტთა ჯგუფმა დაინახა, რომ ეს არის უნივერსიტეტის სტრატეგია, რომ მხარი დაუჭიროს ნებისმიერ პროგრამას, თუ უნივერისტეტს მიაჩნია, რომ ეს არის მნიშვნელოვანი პროგრამა, მაშინაც კი თუ ამ პროგრამას ფინანსურად უჭირს.

კლასტერის პროგრამები ხელფასების მხრივ თვითკმარია; უნივერსიტეტის დოკუმენტაცია აჩვენებს, რომ მთლიანი ბიუჯეტი მოიცავს როგორც აკადემიური პერსონალის, ასევე პროგრამების განხორციელებაში ჩართული მოწვეული ლექტორების ანაზღაურებას და ასევე თანმხლები რესურსების შენარჩუნებისა და გაუმჯობესების ხარჯებს (მათ შორის ინფრასტრუქტურული და ტექნიკური). იმის დადასტურება, რომ უნივერსიტეტი დიდ მნიშვნელობას ანიჭებს ამ კლასტერს, ჩანს იმ ფაქტში, რომ მათი სახელფასო განაკვეთები ხელსაყრელია სხვა ტოპ ინსტიტუტებთან შედარებით. ის ასევე უზრუნველყოფს აკადემიური პერსონალისა და სტუდენტების მხარდაჭერას, რათა ჩაერთონ საერთაშორისო შესაძლებლობების განვითარების აქტივობებში. მნიშვნელოვანია, რომ უნივერსიტეტის ბიუჯეტი ასევე ინარჩუნებს უწყვეტი განვითარების პოლიტიკას, მაგალითად, ლიტერატურის მიმდინარე განახლების ხარჯების ჩათვლით. პროგრამის ბიუჯეტები ნაწილობრივ ფინანსდება სწავლის საფასურით; და, შესაბამისად, უნივერსიტეტის მიზანია დროთა განმავლობაში განავითაროს რეგიონული, ეროვნული და საერთაშორისო ინტერესი, რაც უკეთ შეუწყობს ხელს პროგრამების ფინანსურ მდგრადობას. ეს უკანასკნელი აქტუალურია, რადგან მნიშვნელოვანია აღინიშნოს, რომ საბაკალავრო და სამაგისტრო პროგრამები ამჟამად ნაწილობრივ სუბსიდირებულია მთავრობის მიერ. მიუხედავად მძიმე პანდემიის პერიოდისა, ხელფასები ოცი პროცენტით გაიზარდა 2020 და 2021 წლებში. მიმდინარე წელს 10 პროცენტით ზრდას გეგმავენ. კლასტერში თითოეული ცალკეული პროგრამის პირველადი ხარჯების შეფასება ეფუძნება ბსუ-ს საგანმანათლებლო პროგრამების სწავლის საფასურის დადგენის წესს, რომელიც დამტკიცებულია ბსუ წარმომადგენლობითი საბჭოს 2021 წლის 15 ივლისის N 07-01/36 გადაწყვეტილებით; ხოლო თითოეული ინდივიდუალური საგანმანათლებლო პროგრამის ბიუჯეტში არაპირდაპირი ხარჯები– პროგრამის განხორციელებასა და განვითარებასთან დაკავშირებული ხარჯები - შემოსავლის 40%-ს შეადგენს.

უნივერსიტეტის ბიუჯეტი მოიცავს აკადემიური პერსონალის აკადემიური განვითარების დაფინანსებას და გარკვეულ არაპირდაპირ ხარჯებს მათი პროფესიული განვითარებისთვის. მაგალითად, პერსონალს შეუძლია ისარგებლოს უნივერსიტეტში დაფუძნებული ინგლისური ენის კურსებით და განსახლებით და ასევე, შეუძლიათ დაესწრონ კონფერენციებს უნივერსიტეტის ფინანსური მხარდაჭერით. ინტერვიუებიდან გამოიკვეთა, რომ უნივერსიტეტი გასცემს ფინანსურ ჯილოს კვლევისა და გამოქვეყნების წახალისებისთვის მაღალი რეიტინგის

მქონე ჟურნალებში. თუმცა, ექსპერტთა ჯგუფმა შენიშნა, რომ მოწვეულ ლექტორებსა და სპეციალისტებზე არ ვრცელდება ზემოთაღნიშნული ყველა ხელშეწყობა, რომელიც გათვალისწინებულია თანამშრომლებისთვის, თუმცა მათ შეუძლიათ მონაწილეობა მიიღონ უნივერსიტეტის საგრანტო კონკურსებში და ასევე, მიიღონ დეკრეტული შვებულება.

აღწერა და ანალიზი - პროგრამა 1 საბაკალავრო პროგრამა ისტორია

პროგრამის ბიუჯეტის ასიგნება ითვალისწინებს მთლიან შემოსავლებს (450 000 ლარი სწავლის საფასური სწავლის მთელი სტუდენტური პერიოდისთვის - ოთხი წელი) და მთლიან ხარჯებს (373 381 ლარი სწავლის მთელი პერიოდისთვის - ოთხი წელი). კლასტერის პროგრამების მთლიანი ხარჯები შედგება პირდაპირი ხარჯებისგან (უნივერსიტეტის აკადემიური და მოწვეული პერსონალის ხელფასები) და არაპირდაპირი ხარჯებისგან, რომლებიც შეადგენს მთლიანი შემოსავლის 40 პროცენტს (პროგრამის განხორციელებასა და განვითარებასთან დაკავშირებული). მთლიანობაში ბიუჯეტის ნაშთი შეადგენს 76 619 ლარს.

აღწერა და ანალიზი - პროგრამა 2 სამაგისტრო პროგრამა ისტორია

პროგრამის ბიუჯეტის ასიგნება ითვალისწინებს მთლიან შემოსავლებს (45, 000 ლარი სწავლის საფასური სწავლის მთელი სტუდენტური პერიოდისთვის - ორი წელი) და მთლიან ხარჯებს (იმ დროისთვის 31, 380 ლარი). პროგრამის მთლიანი ხარჯები შედგება პირდაპირი (აკადემიური და მოწვეული პერსონალის ხელფასები) და არაპირდაპირი ხარჯებისგან (პროგრამასთან დაკავშირებული, მთლიანი შემოსავლის 40 პროცენტი). მთლიანობაში ბიუჯეტის ნაშთი შეადგენს 13. 620 ლარს.

აღწერა და ანალიზი - პროგრამა 3 საბაკალავრო პროგრამა არქეოლოგია

პროგრამის ბიუჯეტის ასიგნება ითვალისწინებს მთლიან შემოსავლებს (135 000 ლარი სწავლის საფასურად სწავლის მთელი სტუდენტური პერიოდისთვის - ოთხი წელი) და მთლიან ხარჯებს (ამ დროისთვის 127 082 ლარი). პროგრამის მთლიანი ხარჯები შედგება პირდაპირი (უნივერსიტეტის აკადემიური და მოწვეული პერსონალის ხელფასები) და არაპირდაპირი ხარჯებისგან (პროგრამის განხორციელებასა და განვითარებასთან დაკავშირებული ხარჯები შემოსავლის 40 პროცენტს შეადგენს). მთლიანობაში ბიუჯეტის ნაშთი შეადგენს 7,918 ლარს.

აღწერა და ანალიზი - პროგრამა 4 მაგისტრატურა შავი ზღვის და კავკასიის კლასიკური არქეოლოგია

პროგრამის ბიუჯეტის ასიგნება ითვალისწინებს მთლიან შემოსავლებს (22,500 ლარი სწავლის საფასურად მთელი სტუდენტური სწავლის პერიოდისთვის - ორი წელი) და მთლიან ხარჯებს (იმ დროისთვის 15,690 ლარი). პროგრამის მთლიანი ხარჯები შედგება პირდაპირი (უნივერსიტეტის აკადემიური და მოწვეული პერსონალის ხელფასები) და არაპირდაპირი ხარჯებისგან (პროგრამის

განხორციელებასა და განვითარებასთან დაკავშირებული ხარჯები შემოსავლის 40 პროცენტს შეადგენს). მთლიანობაში ბიუჯეტის ნაშთი შეადგენს 6,810 ლარს.

აღწერა და ანალიზი - პროგრამა 5 სადოქტორო არქეოლოგია

პროგრამის ბიუჯეტის ასიგნება ითვალისწინებს მთლიან შემოსავლებს (27 000 ლარი სწავლის საფასური სტუდენტის სწავლის მთელი პერიოდისთვის - სამი წელი) და მთლიან ხარჯებს (იმ დროისთვის 15 300 ლარი). პროგრამის მთლიანი ხარჯები შედგება პირდაპირი (უნივერსიტეტის აკადემიური და მოწვეული პერსონალის ხელფასები) და არაპირდაპირი ხარჯებისგან (პროგრამის განხორციელებასა და განვითარებასთან დაკავშირებული ხარჯები შემოსავლის 40 პროცენტს შეადგენს). მთლიანობაში ბიუჯეტის ნაშთი შეადგენს 11,700 ლარს.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები:

ბსუ-ის ერთიანი ბიუჯეტი;

კლასტერში შემავალი საგანმანათლებლო პროგრამების ინდივიდუალური ბიუჯეტები;

ბსუ-ს ადმინისტრაციის უფროსის ბრძანება კლასტერში შემავალი ინდივიდუალური საგანმანათლებლო პროგრამების ბიუჯეტის დამტკიცების შესახებ;

ბსუ-ს საფინანსო-ეკონომიკური დეპარტამენტის დებულება.https://bsu.edu.ge/text_files/ge_file_5436_1.pdf

ბსუ-ს საგანმანათლებლო პროგრამებზე სწავლის საფასურის დადგენის წესი, დამტკიცებული ბსუ-ს წარმომადგენლობითი საბჭოს 2021 წლის 15 ივლისის N 07-01/36 გადაწყვეტილებით;

უნივერსიტეტის თვითშეფასების ანგარიში

ინტერვიუები უნივერსიტეტის/ფაკულტეტის ადმინისტრაციასთან, პროგრამების ხელმძღვანელებთან, აკადემიურ და მოწვეულ პერსონალთან, სტუდენტებთან, კურსდამთავრებულებთან და დამსაქმებლებთან.

კლასტერის საერთო რეკომენდაციები:

კლასტერის საერთო რჩევები:

რეკომენდაციები და რჩევები ცალკეული პროგრამების მიხედვით

შეფასება

გთხოვთ, შეაფასოთ სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან პროგრამების შესაბამისობა

4.5 პროგრამის/ფაკულტეტის/სკოლის ბიუჯეტი და პროგრამის ფინანსური მდგრადობა	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ შეესაბამება მოთხოვნებს
პროგრამა 1 (ისტორია, ბაკალავრიატი)	☒	☐	☐	☐
პროგრამა 2 (ისტორია, მაგისტრატურა)	☒	☐	☐	☐
პროგრამა 3 (არქეოლოგია, ბაკალავრიატი)	☒	☐	☐	☐
პროგრამა 4 შავი ზღვის და კავკასიის კლასიკური არქეოლოგია, მაგისტრატურა)	☒	☐	☐	☐
პროგრამა 5 (შავი ზღვის და კავკასიის კლასიკური არქეოლოგია, დოქტორანტურა)	☒	☐	☐	☐

პროგრამების სტანდარტთან შესაბამისობა

4. სასწავლო რესურსებით უზრუნველყოფა	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ შეესაბამება მოთხოვნებს
პროგრამა 1 (სახელწოდება, საფეხური)	☒	☐	☐	☐
პროგრამა 2 (სახელწოდება, საფეხური)	☒	☐	☐	☐
პროგრამა 3 (სახელწოდება, საფეხური)	☒	☐	☐	☐
პროგრამა 4 (სახელწოდება, საფეხური)	☒	☐	☐	☐
პროგრამა 5 (სახელწოდება, საფეხური)	☒	☐	☐	☐

5. სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობები

სწავლების ხარისხის გასაუმჯობესებლად, პროგრამა იყენებს ხარისხის შიდა და გარე უზრუნველყოფის სერვისებს და აგრეთვე, პერიოდულად ახორციელებს პროგრამის მონიტორინგსა და გადახედვას. შესაბამისი მონაცემები გროვდება, ანალიზდება და გამოიყენება ინფორმირებული გადაწყვეტილების მისაღებად და პროგრამის გასავითარებლად.

5.1. *ხარისხის შიდა უზრუნველყოფის მექანიზმები*

პროგრამაში ჩართული პერსონალი თანამშრომლობს უსდ-ის ხარისხის შიდა უზრუნველყოფის სამსახურთან პროგრამის ხარისხის უზრუნველყოფის პროცესის დაგეგმვის, შეფასების ინსტრუმენტების შემუშავებისა და შეფასების პროცესის განხორციელების დროს. პროგრამის პერსონალი იყენებს ხარისხის უზრუნველყოფის შედეგებს პროგრამის გასაუმჯობესებლად.

კლასტერული და ინდივიდუალური შეფასება

კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათლებლო პროგრამების სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის

შეფასება და ანალიზი

უნივერსიტეტს აქვს შიდა ხარისხის უზრუნველყოფის მექანიზმები საგანმანათლებლო პროგრამების შემუშავების, დამტკიცებისა და განვითარების პროცედურებითა და წესებით; პერსონალის მუშაობის შეფასების რეგულაციები; სტუდენტთა აკადემიური მოსწრების სისტემატური მონიტორინგი; და სტუდენტების, კურსდამთავრებულებისა და დამსაქმებლებისგან უკუკავშირის მიღების მექანიზმები. ბაზრის კვლევა შრომის ბაზრისა და კურსდამთავრებულთა დასაქმების მაჩვენებლის შესახებ ასახავს საგანმანათლებლო პროგრამების შეფასების ფოკუსს, რათა მოხდეს მათი ძლიერი და სუსტი მხარეების იდენტიფიცირება. უნივერსიტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სისტემების პრინციპები და პოლიტიკა ნაჩვენებია მათ მექანიზმებსა და ინსტრუმენტებში. ზევრჯერ რომ არ გავიმეოროთ თვითშეფასების დოკუმენტში მოცემული დეტალები, ექსპერტთა ჯგუფს შეუძლია დაადასტუროს, რომ უნივერსიტეტის „წესები BSU-ს საგანმანათლებლო პროგრამების შემუშავების, დამტკიცებისა და განვითარების შესახებ" არეგულირებს პროგრამის შეფასებისა და განვითარების მექანიზმებს. ამასთან, ბსუ-ში ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის საქმიანობა რეგულირდება ბსუ-ს წარმომადგენლობითი საბჭოს 2017 წლის 17 ივლისის № 10 გადაწყვეტილებით [1] „ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის დამტკიცების შესახებ" და ბსუ-ს დადგენილებით. აკადემიური საბჭო 2019 წლის 14 აგვისტოს №06-01 91 დადგენილებით „ბსუ ხარისხის უზრუნველყოფის პოლიტიკის დამტკიცების შესახებ".]

ბსუ-ში საგანმანათლებლო პროგრამების განვითარებისა და მონიტორინგის ეფექტური განხორციელების დაგეგმვა და მხარდაჭერა კოორდინირებულია როგორც უნივერსიტეტის, ისე ფაკულტეტის დონეზე მათი ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურების, შემდეგ კი კოორდინატორების მიერ ცალკეულ დეპარტამენტებში. ბსუ-მ კლასტერული პროგრამის აკრედიტაციისთვის მზადება 2020 წელს დაიწყო და 2020 წლის თებერვლისთვის ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის საბჭომ შექმნა სამუშაო ჯგუფები საგანმანათლებლო პროგრამების შემუშავებისა და აკრედიტაციისთვის მომზადებისთვის. ექსპერტთა ჯგუფმა აღნიშნა, რომ აკრედიტაციისთვის დაგეგმვა უნდა შეიცვალოს მხოლოდ აუცილებლობიდამ გამომდინარე - მაგალითად, შეიცვალა მონაწილე პერსონალის როლები (მაგ. შეიცვალა კურსდამთავრებულთა და დამსაქმებელთა რიგითობა). შედეგად, სამუშაო ჯგუფები განახლდა და სადაც შესაძლებელი

იყოს სამუშაო გეგმები შეიცვალა და დამტკიცდა. საბოლოოდ გვინდა ავღნიშნოთ, რომ პროცესები სწორად წარიმართა: უნივერსიტეტის რექტორის ბრძანებით დამტკიცდა ფაკულტეტის სასწავლო გეგმის კომიტეტი; სამუშაო ჯგუფებმა თითოეულ საგანმანათლებლო პროგრამაში მოამზადეს საგანმანათლებლო პროგრამები, სილაბუსები და აკრედიტაციისთვის საჭირო დოკუმენტაცია; ხოლო თვითშეფასების ანგარიში აკმაყოფილებდა აუცილებელ სტანდარტებს.

სამუშაო გეგმებში დეტალურად არის აღწერილი შესასრულებელი სამუშაოები, პროგრამის განხორციელებაზე პასუხისმგებელი პირები, ინდიკატორები და მოლოდინები და განხორციელების ვადები. მონაწილეებმა 2019 წელს გაიარეს ტრენინგი აკრედიტაციის სტანდარტებზე და იმუშავეს პროგრამებზე და თვითშეფასებაზე პანდემიის დროს, ამიტომ ზევრი შეხვედრა ჩატარდა ონლაინ რეჟიმში. სამუშაო გეგმის მიხედვით, სამუშაო ჯგუფი რეგულარულად იკრიბებოდა, თანამშრომლობდა თვითშეფასების ანგარიშის ძირითად ნაწილზე, საჭიროებისამებრ ხვდებოდა სტუდენტებს, კურსდამთავრებულებს და დამსაქმებლებს; შემდეგ კი კონკრეტული ამოცანები გადანაწილდა ინდივიდების ექსპერტიზისა და პასუხისმგებლობის სფეროების მიხედვით. მოკლედ, ამოცანები მოიცავდა პროგრამის მიზნებისა და სწავლის შედეგების აგებას, სასწავლო გეგმის რუკების შექმნას, შეთანხმებას სწავლის შედეგების შეფასებასა და სამიზნე ნიშნულებზე, სწავლებისა და სწავლის მეთოდების აღწერებს. ამ და სხვა საკითხების შედეგები შემდეგ განიხილებოდა სასწავლო გეგმის/კურიკულუმის კომიტეტთან. პრაქტიკაში თანმიმდევრულობის უზრუნველსაყოფად, ფაკულტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური კოორდინაციას უწევდა როგორც სამუშაო ჯგუფის, ასევე კურიკულუმის კომიტეტის მუშაობას. საგანმანათლებლო პროგრამების ხელმძღვანელები კოორდინაციას უწევდნენ თვითშეფასების ანგარიშზე მუშაობის მთელ პროცესს, აკრედიტაციისთვის საჭირო დოკუმენტაცია გადაეცა ფაკულტეტის კურიკულუმის კომიტეტს განსახილველად და შესაფასებლად, ხოლო ფაკულტეტის დეკანმა აიღო სრული პასუხისმგებლობა პროგრამების ორგანიზებასა და განხორციელებაზე. მთელი პროცესის განმავლობაში სამუშაო ჯგუფმა მიიღო მხარდაჭერა უნივერსიტეტის შესაბამისი ადმინისტრაციული ერთეულებისგან, ასევე იმ პერსონალისგან, რომელსაც საბოლოოდ დაევალა პროგრამის განხორციელება. კერძოდ, ამ ჯგუფებმა დროულად მიაწოდეს მონაცემები და ინდიკატორები და სხვა ინფორმაცია თვითშეფასების ანგარიშისთვის. სასწავლო გეგმის კომიტეტმა დაადასტურა მუშაობის ხარისხი და საბოლოოდ პროგრამები განსახილველად წარედგინა ფაკულტეტის საბჭოს 2022 წლის 25 ოქტომბერს და შემდგომ დამტკიცდა ბსუ-ს აკადემიური საბჭოს სხდომაზე 2022 წლის 25 ოქტომბერს.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები:

- „ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის დებულება, დამტკიცებული ბსუ-ს წარმომადგენლობითი საბჭოს 2017 წლის 17 ივლისის No10 გადაწყვეტილებით https://bsu.edu.ge/text_files/ge_file_5450_1.pdf ;
- ბსუ-ს აკადემიური საბჭოს 2019 წლის 14 აგვისტოს No06-01/91 დადგენილება „ბსუ ხარისხის უზრუნველყოფის პოლიტიკის დამტკიცების შესახებ“;
- ბსუ-ს აკადემიური საბჭოს 2017 წლის 29 ივნისის No46 დადგენილებით დამტკიცებული „ბსუ აკადემიური და მოწვეული პერსონალის საქმიანობის შეფასების პროცედურის დამტკიცების შესახებ“ https://bsu.edu.ge/text_files/ge_file_8568_1
- ბსუ აკადემიური საბჭოს 2019 წლის 14 აგვისტოს №06-01/92 დადგენილება „ბსუ აკადემიური და მოწვეული პერსონალის საქმიანობის შეფასების პროცედურის დამტკიცების შესახებ“ 29 ივნისის №46 დადგენილებაში ცვლილებებისა და დამატებების შეტანის თაობაზე. ბსუ-ს აკადემიური საბჭოს 2017 წ.“;
- პერსონალის თვითშეფასების ელექტრონული პორტალი, APA: www.apa.bsu.edu.ge;
- ბსუ-ს აკადემიური საბჭოს 2022 წლის 14 ივლისის No06-01/54 დადგენილება „ბსუ-ს საგანმანათლებლო პროგრამების შემუშავების, დამტკიცებისა და განვითარების წესის დამტკიცების შესახებ“.
- პერსონალის სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობის შეფასების პროცედურა;
- სტუდენტების, კურსდამთავრებულების, აკადემიური და მოწვეული პერსონალის გამოკითხვა;
- დამსაქმებელთა გამოკითხვა;
- აკადემიური მოსწრების სტატისტიკა;
- ბსუ ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის საგანმანათლებლო პროგრამების შემუშავების მიზნით შექმნილი კურიკულუმების კომიტეტის სხდომის ოქმი;
- ბსუ-ს აკადემიური საბჭოს 2022 წლის 25 ოქტომბრის No06-01/125-126-127-128 დადგენილებები „ბსუ ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის საგანმანათლებლო პროგრამის დამტკიცების შესახებ“ (დანართი 16:6);
- დამატებითი დოკუმენტები, რომლებიც მოთხოვნილია ექსპერტთა ჯგუფის მიერ: ბსუ ელექტრონული სწავლების ადმინისტრირების წესი; სკრინშოტი ბსუ-ს პორტალიდან, სადაც მითითებულია სტუდენტების აზრი ელექტრონული კურსების ხარისხის შესახებ;
- უნივერსიტეტის თვითშეფასების ანგარიში;
- ინტერვიუები უნივერსიტეტის/ფაკულტეტის ადმინისტრაციასთან, პროგრამების ხელმძღვანელებთან, აკადემიურ და მოწვეულ პერსონალთან, სტუდენტებთან, კურსდამთავრებულებთან და დამსაქმებლებთან.

კლასტერის საერთო რეკომენდაციები:

- ფაკულტეტის დონეზე, ხარისხის უზრუნველყოფის მექანიზმები უნდა გაძლიერდეს, კონკრეტულად თითოეული სამუშაო ჯგუფის მიერ პროგრამის

განვითარებისთვის წარმოდგენილი წინადადებების მონიტორინგისა და გაფილტვრის გზით.

- ექსპერტთა ჯგუფმა შენიშნა, რომ პროგრამები გადის ფაკულტეტის საბჭოში პროგრამული კომიტეტის რეკომენდაციების საფუძველზე, ფაკულტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის მიერ დამუშავების და რეკომენდაციის გარეშე.
- ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური ფაკულტეტის დონეზე უნდა გაძლიერდეს პროგრამის შეფასებისა და დამტკიცების პროცესებთან დაკავშირებით; ხოლო პროგრამების შეფასება უფრო სისტემატურად უნდა წარიმართოს. კერძოდ, ფაკულტეტის დონეზე აუცილებელია ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურმა გაფილტროს პროგრამები ხარისხის გასაუმჯობესების მიზნით. შემდეგ პროგრამები უნდა დამტკიცდეს ფაკულტეტის დონეზე „ფაკულტეტის საბჭოს" ან მისი ეკვივალენტი ორგანოს მიერ.

- რეკომენდებულია ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურმა განავითაროს უფრო ეფექტური და მჭიდრო თანამშრომლობა აკადემიურ პერსონალთან და სხვა დაინტერესებულ მხარეებთან პროგრამის შემუშავებისა და ცვლილებების პროცესში. გასაუმჯობესებელი სფეროები მოიცავს, მაგალითად, სტუდენტის დატვირთვის შეფასებას, სასწავლო კურსების კრედიტების რაოდენობას, სილაბუსებსა და შეფასებაში ნებისმიერი გამეორების ან გადაფარვის იდენტიფიცირებას და ა.შ.

კლასტერის საერთო რჩევები:

რეკომენდაციები და რჩევები ცალკეული პროგრამების მიხედვით (არსებობის შემთხვევაში):

შეფასება

გთხოვთ, შეაფასოთ სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან პროგრამების შესაბამისობა

კომპონენტი 5.1 შიდა ხარისხის შეფასება	*შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*არ შეესაბამება მოთხოვნებს*

პროგრამა 1 (ისტორია, ბაკალავრიატი)	☐	X	☐	☐
პროგრამა 2 (ისტორია, მაგისტრატურა)	☐	X	☐	☐
პროგრამა 3 (არქეოლოგია, ბაკალავრიატი)	☐	X	☐	☐
პროგრამა 4 (შავი ზღვის და კავკასიის კლასიკური არქეოლოგია, მაგისტრატურა)	☐	X	☐	☐
პროგრამა 5 (შავი ზღვის და კავკასიის კლასიკური არქეოლოგია, დოქტორანტურა)	☐	X	☐	☐

5.2. *გარე ექსპერტების შეფასებები;*

პროგრამა რეგულარულად იყენებს გარე ხარისხის შეფასების შედეგებს.

კლასტერული და ინდივიდუალური შეფასება

კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათლებლო პროგრამების სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის

შეფასება და ანალიზი

სტანდარტების შენარჩუნებაში დახმარების მიზნით, ბსუ-ს პროგრამები ათწლეულზე მეტი ხნია იყენებს გარე მრჩევლებსა და შეფასებებს როგორც მათი ხარისხის უზრუნველყოფის ინსტრუმენტების ნაწილს. ამასთან, პერსონალმა წამოაყენა ღირებული წინადადებები ფუნდამენტური ცვლილებებისა და განვითარებისათვის; მათი წინადადებები ეყრდნობოდა იმ შეფასებებს, რომელიც მიჰყვებოდა ეროვნულ გაიდლაინებს და პლუს, რეკომენდაციებს წინა 2011 და 2012 წლების აკრედიტაციებიდან. თვითშეფასების თითოეული სამუშაო ჯგუფი ასევე მოქმედებდა საქართველოს სხვა უმაღლესი სასწავლებლების კოლეგების მიერ მათი პროგრამის შეფასებებისა და რეკომენდაციების გათვალისწინებით. სამუშაო ჯგუფებმა იმსჯელეს იმ რეკომენდაციებზე, რომელიც მიიღეს ისტორიის (ქუთაისის აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტის კოლეგენისგან) და არქეოლოგიის (სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტიდან) მიმართულებით. მაგალითად, გაიზარდა სტუდენტთა საკონტაქტო საათების რაოდენობა, დაემატა ახალი საგნები არჩევით კურსებზე, გაიზარდა კრედიტქულები უფრო შრომატევად კურსებზე და ზოგიერთი საგანი არჩევითიდან სავალდებულო გახდა. ზოგადად, პროგრამების განვითარებასთან ერთად, განახლდა საკითხავი სიები და რესურსები დროულად აიტვირთა უნივერსიტეტის პორტალზე.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები:

- კომპონენტის მტკიცებულებები/ინდიკატორები შესაბამისი დოკუმენტებისა და ინტერვიუს შედეგების ჩათვლით.

- აკრედიტაციის საბჭოს სხდომების ოქმები 2011 და 2012 წლების აკრედიტაციებიდან;
- გარე შეფასების ანგარიშები საქართველოს სხვა უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებებიდან;
- უნივერსიტეტის თვითშეფასების დოკუმენტი;
- ინტერვიუები უნივერსიტეტის/ფაკულტეტის ადმინისტრაციასთან, პროგრამების ხელმძღვანელებთან, აკადემიურ და მოწვეულ პერსონალთან, სტუდენტებთან, კურსდამთავრებულებთან და დამსაქმებლებთან.

კლასტერის საერთო რეკომენდაციები:

კლასტერის საერთო რჩევები:

რეკომენდაციები და რჩევები ცალკეული პროგრამების მიხედვით (არსებობის შემთხვევაში):

შეფასება

გთხოვთ, შეაფასოთ სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან პროგრამების შესაბამისობა

კომპონენტი 5.2 გარე ხარისხის შეფასება	*შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*არ შეესაბამება მოთხოვნებს*
პროგრამა 1 (ისტორია, ბაკალავრიატი)	X	☐	☐	☐
პროგრამა 2 – სამაგისტრო პროგრამა ისტორიაში	X	☐	☐	☐
პროგრამა 3 – არქეოლოგიის საბაკალავრო პროგრამა	X	☐	☐	☐
პროგრამა 4 (შავი ზღვის და კავკასიის კლასიკური არქეოლოგია, მაგისტრატურა)	X	☐	☐	☐

პროგრამა 5 (შავი ზღვის და კავკასიის კლასიკური არქეოლოგია, დოქტორი)	X	☐	☐	☐

5.3. პროგრამის მონიტორინგი და პერიოდული შეფასება

პროგრამის მონიტორინგი და პერიოდული შეფასება ხორციელდება აკადემიური, სამეცნიერო, მოწვეული, ადმინისტრაციული, დამხმარე პერსონალის, სტუდენტების, კურსდამთავრებულების, დამსაქმებლების და სხვა დაინტერესებული მხარეების ჩართულობით, ინფორმაციის სისტემური შეგროვების, დამუშავებისა და ანალიზის გზით. შეფასების შედეგები გამოიყენება პროგრამის გასაუმჯობესებლად.

კლასტერული და ინდივიდუალური შეფასება

კლასტერში დაჯგუფებული საგანმანათლებლო პროგრამების სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის

შეფასება და ანალიზი

პროგრამების პერიოდული შეფასება გულისხმობს სასწავლო პროცესის მრავალი ასპექტის მონიტორინგს, როგორიცაა: მის განხორციელებაში ჩართული პერსონალის შეფასება; საჭირო რესურსების (მათ შორის ტექნიკური) შეფასება; ადმინისტრირება; დაინტერესებულ მხარეთა გამოკითხვა, და პროგრამითა და სამიზნე ნიშნულებით განსაზღვრულია სწავლის შედეგების მიღწევის გზების მუდმივი მონიტორინგი. უნივერსიტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის პოლიტიკა განსაზღვრავს ხარისხის განვითარების მიმართულებას დაწესებულების მასშტაბით. მისი მითითებები პერსონალისთვის არის დაფუძნებული უწყვეტობის, გამჭვირვალობის, აკადემიური მთლიანობისა და ანგარიშვალდებულების პრინციპებზე. მისი მისიაა შექმნას ხარისხის უზრუნველყოფის მდგრადი კულტურა პერსონალის, სტუდენტების, დამხმარე პერსონალისა და დამსაქმებლების აქტიური მონაწილეობით შეფასების მიმდინარე ციკლებში.

ბსუ-ს ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური იყენებს ელექტრონულ პორტალს სხვადასხვა, კონფიდენციალური გამოკითხვის ჩასატარებლად, რათა მიიღოს უკუკავშირი სტუდენტებისგან, კურსდამთავრებულებისგან, დამსაქმებლებისგან და პერსონალისგან. პორტალი სტუდენტებს საშუალებას აძლევს გამოხატონ თავიანთი იდეები სასწავლო პროცესის, ლექტორებისა და პრობლემების შესახებ. ამრიგად, ლექტორებს შეუძლიათ მიიღონ როგორც ხარისხობრივი, ასევე რაოდენობრივი გამოხმაურება თავიანთი მუშაობის შესახებ, რათა მიიღონ ინფორმაციაზე დაყრდნობილი გადაწყვეტილებები საკუთარი საქმიანობის გასაუმჯობესებლად.

ბსუ 2017 წლიდან სისტემატიურად ახორციელებს პერსონალის საქმიანობის შეფასებას. (დეტალები ხელმისაწვდომია ელექტრონული პლატფორმაზე: www.apa.bsu.edu.ge). პერსონალი ფასდება ფაკულტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის მიერ შემდეგი სამი გზით: მათი აკადემიური მოსწრების ანალიზით სასწავლო გეგმის შექმნასთან, განახლებასთან და მიწოდებასთან დაკავშირებით; მათი კვლევის შესრულების ხარისხის შეფასებით; და სხვა

აქტივობებით, როგორც კურიკულუმით გათვალისწინებული, ისე მენეჯმენტის კუთხით (პროფესორებს განსაკუთრებით მოუწოდებენ მონაწილეობა მიიღონ კლასგარეშე აქტივობებში). აკადემიური კვლევის შეფასება განახლდა 2019 წელს, რათა მოხდეს სავალდებულო მოთხოვნების ინტეგრირება და საერთაშორისო მონაცემთა ბაზებში სამეცნიერო ნაშრომების ინდექსირება, რათა პროცესები უფრო გამჭვირვალე და სამართლიანი გახდეს.

გარდა ამისა, სტუდენტურ პორტალზე განთავსებული სპეციალური პლატფორმა (www.apa.bsu.edu.ge) საშუალებას აძლევს აკადემიურ და მოწვეულ პერსონალს ყოველი სასწავლო წლის ბოლოს განახორციელონ თავიანთი სამეცნიერო/კვლევითი საქმიანობის თვითშეფასება. ამ საიტზე მონაცემების შეყვანის შემდეგ, იგი მოწმდება და ხდება ამ მონაცემთა ვერიფიკაცია უნივერსიტეტის მმართველი ორგანოების მიერ (როგორიცაა უნივერსიტეტის სამეცნიერო კვლევითი სამსახური, რექტორის მოადგილე, დეკანი, დეპარტამენტის ხელმძღვანელი, საგანმანათლებლო პროგრამის ხელმძღვანელი და ფაკულტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური). დადასტურდა, რომ უნივერსიტეტი ფინანსურ მხარდაჭერას უცხადებს ისეთ აქტივობებს, როგორიცაა ღონისძიებებზე/კონფერენციებზე დასწრების დაფინანსება, სემინარები, რათა ხელი შეუწყოს მუდმივ პროფესიონალურ განვითარებას ან მაღალი რანგის, ინდექსირებულ ჟურნალებში გამოქვეყნებული სტატიების კვლევის დაფინანსება. თუმცა, მნიშვნელოვანია დავამატოთ, რომ სტუდენტებისა და სხვა დაინტერესებული მხარეების, როგორიცაა დამსაქმებლების გამოკითხვის ანონიმური მონაცემები ასევე მნიშვნელოვან როლს თამაშობს პერსონალის საერთო მუშაობის შეფასებაში. უნივერსიტეტში აცხადებენ, რომ შეფასებებს მნიშვნელოვანი როლი აქვს მათი პერსონალის მუდმივ დასაქმებაში.

აკადემიური პერსონალი ატარებს საკუთარ შეფასებას პედაგოგიურ თეორიასა და პრაქტიკაში პროფესიული განვითარების უწყვეტი ჩართულობის გათვალისიწინებით. ეს შედეგები გროვდება და გაანალიზებულია და გამოიყენება იმისათვის, რომ განისაზღვროს პერსონალისათვის საჭირო ტრენინგები. ამის შემდეგ უნივერსიტეტი უნდა გახდეს წამყვანი სპონსორი და შეიმუშაოს კვალიფიკაციის ასამაღლებელი გადამზადების კურსები ან სემინარები კოლექტიური საჭიროებების დასაკმაყოფილებლად.

ექსპერტთა ჯგუფმა ჩაატარა მთელი რიგი გამოკითხვები პერსონალის პრაქტიკასთან და იმასთან დაკავშირებით, თუ რამდენად შეესაბამებოდა მოპიებული ინფორმაცია უნივერსიტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის ოქმებს. მაგალითად, დოკუმენტაციაში და პერსონალთან გასაუბრებაში გამოჩნდა პოტენციური პრობლემა სტუდენტებთან ონლაინ კომუნიკაციაში. ექსპერტთა ჯგუფი დაინტერესდა იმით, რომ წინასწარი კითხვისა და იმ თემების გვერდით, რომლის შესრულებაც ევალება სტუდენტს, არ იყო მითითებული სახელმძღვანელო. ერთ–ერთი დასაფიქრებელი საკითხი ეხება პორტალზე ყოველკვირეული მასალების ატვირთვის პრაქტიკას და, შესაბამისად, სტუდენტების დატვირთვის გაზრდას ისე, რომ უნივერსიტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურს არ შეუძლია გააკონტროლოს და შეაფასოს, რამდენად არის

დაცული ბალანსი სტუდენტთა დატვირთვასა და კრედიტების განაწილებას შორის. კითხვაზე– რამდენად იცნობს პერსონალი სამიზნე ნიშნულებს– პასუხი იყო დადებითი. როგორც ამ ანგარიშში იყო ნათქვამი, კურიკულუმის შემუშავების პროცესში გათვალისწინებულია როგორც შიდა, ისე ეროვნული კრიტერიუმები და ევროპის ზოგიერთი ყველაზე მაღალი რანგის საგანმანათლებლო დაწესებულების საუკეთესო პრაქტიკა. ეს პრაქტიკა დადასტურდა როგორც ჯგუფისთვის სამაგისტრო პროგრამებისთვის მიწოდებული დამატებითი დოკუმენტაციით, ასევე დოქტორანტურის სამუშაო ჯგუფის ოქმებით.

ასევე, მოწმდება სწავლება. ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური პერიოდულად აკონტროლებს და ესწრება აკადემიურ ლექციებს, როგორც წესი, გაფრთხილებით, მაგრამ ზოგჯერ გაფრთხილების გარეშე. თანამშრომლებს ასევე აქვთ ერთმანეთის ლექციების განხილვის პრაქტიკა, კოლეგიური უკუკავშირითა და შემდგომი რეაგირებით. მოახლოებული ინსპექტირების შესახებ ინფორმაცია ბსუ-ს პორტალზე ვრცელდება და არც თუ ისე იშვიათად ლექციებს დეპარტამენტის ხელმძღვანელი, კოლეგა და ხარისხის უზრუნველყოფის ჯგუფის წევრი ესწრება; და მიჩნეულია, რომ განსაკუთრებულ ინტერესს იწვევს, როდესაც გამოყენებულია ახალი მეთოდები ან სახელმძღვანელოები.

ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური ასევე ატარებს სტუდენტთა გამოკითხვებს, ახლახანს ჩატარდა გამოკითხვა მათი შუალედური გამოცდების ეფექტურობის შესახებ. სტუდენტთა შეფასება ჩვეულებრივ იყენებს 5-ბალიან ლიკერტის სკალას ყოველი მოდულის ბოლოს და არა შუალედურში; მაგრამ ასევე არის ხარისხობრივი, ღია ტექსტით უკუკავშირის შესაძლებლობა, როგორც ამ გამოკითხვებში, ასევე, ზოგადად, მათი პორტალის მეშვეობით. ექსპერტთა ჯგუფის შეფასებით, მონაცემთა შეგროვება აკმაყოფილებდა შიდა ეთიკურ მითითებებს და იყო ანონიმური სტუდენტის კონფიდენციალურობის შესანარჩუნებლად. ექსპერტები შეთანხმდნენ, რომ სასურველი იქნებოდა სტუდენტების გამოკითხვა გაძლიერებულიყო დამატებითი კითხვებით, რომელიც შეეხება სამეცნიერო ხელმძღვანელობის შეფასებას. ხარისხის უზრუნველყოფის გუნდთან ინტერვიუებიდან გაირკვა, რომ უნივერსიტეტმა ახლახან შექმნა გზამკვლევი დისერტაციის ხელმძღვანელის მოვალეობების შესახებ ყველა დონეზე და ამიტომ ამ აუცილებელი ნაბიჯის გადადგმა არ იქნება განსაკუთრებულ სირთულესთან დაკავშირებული.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები:

- „ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის დებულება, დამტკიცებული ბსუ-ს წარმომადგენლობითი საბჭოს 2017 წლის 17 ივლისის No10 გადაწყვეტილებით https://bsu.edu.ge/text_files/ge_file_5450_1.pdf ;
- ბსუ-ს აკადემიური საბჭოს 2019 წლის 14 აგვისტოს No06-01/91 დადგენილება „ბსუ ხარისხის უზრუნველყოფის პოლიტიკის დამტკიცების შესახებ“;

- ბსუ-ს აკადემიური საბჭოს 2017 წლის 29 ივნისის No46 დადგენილებით დამტკიცებული ბრძანება „ბსუ აკადემიური და მოწვეული პერსონალის საქმიანობის შეფასების პროცედურის დამტკიცების შესახებ“; https://bsu.edu.ge/text_files/ge_file_8568_1
- ბსუ აკადემიური საბჭოს 2019 წლის 14 აგვისტოს №06-01/92 დადგენილება „ბსუ აკადემიური და მოწვეული პერსონალის საქმიანობის შეფასების პროცედურის დამტკიცების შესახებ“ 29 ივნისის №46 დადგენილებაში ცვლილებებისა და დამატებების შეტანის თაობაზე. ბსუ-ს აკადემიური საბჭოს 2017 წ.“;
- პერსონალის თვითშეფასების ელექტრონული პორტალი, APA: www.apa.bsu.edu.ge;
- ბსუ-ს აკადემიური საბჭოს 2022 წლის 14 ივლისის No06-01/54 დადგენილება „ბსუ-ს საგანმანათლებლო პროგრამების შემუშავების, დამტკიცებისა და განვითარების წესის დამტკიცების შესახებ“.
- პერსონალის სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობის შეფასების პროცედურა;
- სტუდენტების, კურსდამთავრებულების, აკადემიური და მოწვეული პერსონალის გამოკითხვა;
- დამსაქმებელთა გამოკითხვა;
- ბსუ ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის საგანმანათლებლო პროგრამების შემუშავების მიზნით შექმნილი კურიკულუმის კომიტეტის სხდომის ოქმი;
- ბსუ-ს აკადემიური საბჭოს 2019 წლის 14 აგვისტოს No06-01/90 დადგენილება „ბსუ-ს სამეცნიერო კვლევების ჩატარების პოლიტიკის დამტკიცების შესახებ“;
- ბსუ-ს წარმომადგენლობითი საბჭოს 2022 წლის 20 აპრილის No07-01/21 გადაწყვეტილება „ბსუ-ს თანამშრომელთა პროფესიული განვითარების დაფინანსების წესის დამტკიცებისა და სტატიების გამოქვეყნების წახალისების შესახებ“;
- ბსუ-ს აკადემიური საბჭოს 2022 წლის 14 ივლისის No06-01/54 დადგენილება „ბსუ საგანმანათლებლო პროგრამების შემუშავების, დამტკიცებისა და შემუშავების წესის დამტკიცების შესახებ“;
- უნივერსიტეტის თვითშეფასების ანგარიში;
- ინტერვიუები უნივერსიტეტის/ფაკულტეტის ადმინისტრაციასთან, პროგრამების ხელმძღვანელებთან, აკადემიურ და მოწვეულ პერსონალთან, სტუდენტებთან, კურსდამთავრებულებთან და დამსაქმებლებთან.

კლასტერის საერთო რეკომენდაციები:

- მონიტორინგისა და განხილვის პროცესში ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურმა უნდა: სისტემატიურად შეაგროვოს და გააანალიზოს ინფორმაცია სტუდენტის დატვირთვის შესახებ (მაგალითად, სასწავლო მასალის რაოდენობა); გამოყოს კრედიტები, რათა უკეთ აისახოს კურსის შინაარსი, სტუდენტის დატვირთვა და შეფასების მეთოდების საერთო წილი კურსების შუალედური და საბოლოო შეფასებებისთვის. გარდა ამისა, მონიტორინგისა და შეფასების ინსტრუმენტებმა, როგორიცაა კითხვარები,

სტუდენტებისგან უნდა გამოავლინოს უფრო კონკრეტული მონაცემები, მათი პროგრამების სახელმძღვანელო ასპექტების ხარისხის შესახებ.

კლასტერის საერთო რჩევები:

რეკომენდაციები და რჩევები ცალკეული პროგრამების მიხედვით (არსებობის შემთხვევაში):

შეფასება

გთხოვთ, შეაფასოთ სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან პროგრამების შესაბამისობა

კომპონენტი 5.3 პროგრამის მონიტორინგი და პერიოდული შეფასება	*შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*არ შეესაბამება მოთხოვნებს*
პროგრამა 1 (ისტორია, ბაკალავრიატი)	☐	X	☐	☐
პროგრამა 2 – სამაგისტრო პროგრამა ისტორიაში	☐	X	☐	☐
პროგრამა 3 – არქეოლოგიის საბაკალავრო პროგრამა	☐	X	☐	☐
პროგრამა 4 (შავი ზღვის და კავკასიის კლასიკური არქეოლოგია, მაგისტრატურა)	☐	X	☐	☐
პროგრამა 5 (შავი ზღვის და კავკასიის კლასიკური არქეოლოგია, სადოქტორო)	☐	X	☐	☐

პროგრამების სტანდარტთან შესაბამისობა

5 *სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობანი*	*შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან*	*არ შეესაბამება მოთხოვნებს*
პროგრამა 1 (ისტორია, ბაკალავრიატი)	☐	X	☐	☐

პროგრამა 2 – სამაგისტრო პროგრამა ისტორიაში	☐	X	☐	☐
პროგრამა 3 – არქეოლოგიის საბაკალავრო პროგრამა	☐	X	☐	☐
პროგრამა 4 (შავი ზღვის და კავკასიის კლასიკური არქეოლოგია, მაგისტრატურა)	☐	X	☐	☐
პროგრამა 5 (შავი ზღვის და კავკასიის კლასიკური არქეოლოგია, სადოქტორო)	☐	X	☐	☐

თანდართული დოკუმენტაცია (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)

უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამის სახელწოდება: სსიპ - ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

პროგრამების სტანდარტთან შესაბამისობა

სარჩევი: სტანდარტი	1 საგანმანათლებლო პროგრამის მიზნები, სწავლის შედეგები და მათი შესაბამისობა პროგრამასთან	2. სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზება, პროგრამის ათვისების შეფასების ადეკვატურობა	3 სტუდენტთა მიღწევები, მათთან ინდივიდუალური მუშაობა	4. სასწავლო რესურსებით უზრუნველყოფა	5 სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობანი
პროგრამა 1 (ისტორია, ბაკალავრიატი)	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
პროგრამა 2 – სამაგისტრო პროგრამა ისტორიაში	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
პროგრამა 3 – არქეოლოგიის საბაკალავრო პროგრამა	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

პროგრამა 4 (შავი ზღვის და კავკასიის კლასიკური არქეოლოგია, მაგისტრატურა)	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
პროგრამა 5 (შავი ზღვის და კავკასიის კლასიკური არქეოლოგია, სადოქტორო)	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

ხელმოწერები

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის თავმჯდომარე

სრული სახელი, ხელმოწერა: პიტერ დ'ზენა

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის წევრ(ებ)ი

ვაჟა მამიაშვილი

სრული სახელი, ხელმოწერა: თეიმურაზ პაპასკირი

სრული სახელი, ხელმოწერა: მერაბ ჭუმბურიძე

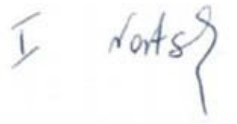

სრული სახელი, ხელმოწერა: ია ნაცვლიშვილი

სრული სახელი, ხელმოწერა: დავით ფუტკარაძე